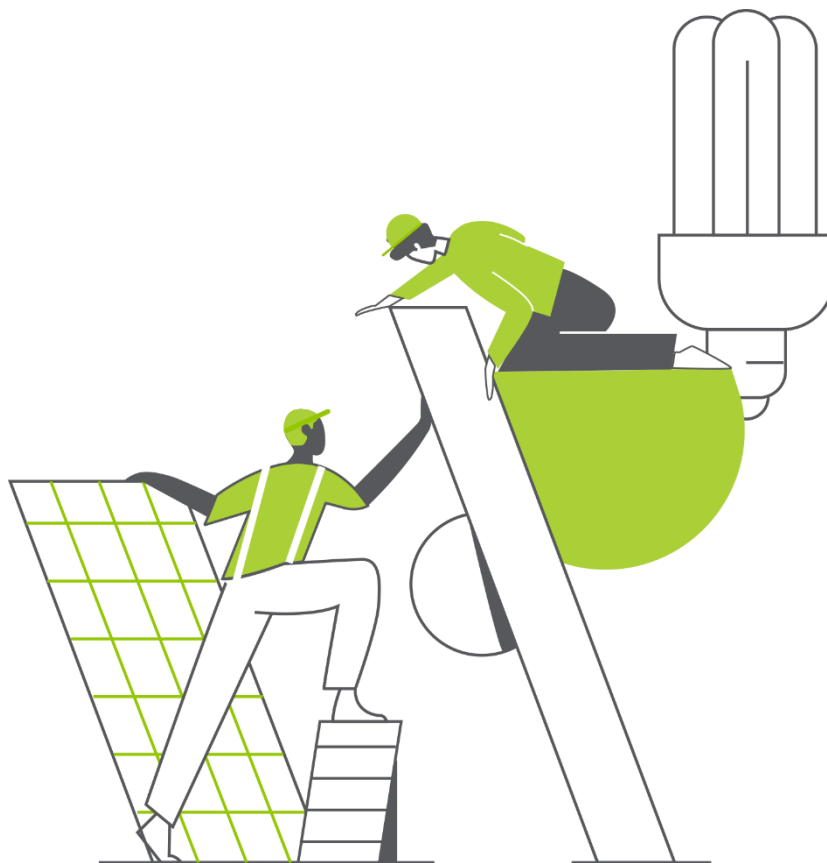

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“

2023 m.

Metinis pranešimas

Metinis pranešimas už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir Bendrovės finansinės ataskaitos už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

TURINYS

1	APŽVALGA	3
	1.1 Vadovo žodis	4
	1.2 Svarbiausi įvykiai	5
	1.3 Rezultatų apžvalga	10
2	VERSLO APŽVALGA	15
	2.1 Verslo modelis	16
	2.2 Strategija	18
3	REZULTATAI	22
	3.1 Metiniai rezultatai	23
	3.2 Trijų metų santrauka	33
4	VALDYMAS	34
	4.1 Valdysenos modelis	35
	4.2 Stebėtojų taryba	38
	4.3 Valdyba	39
	4.4 Žmonės ir atlygis	43
	4.5 Rizikų ir jų valdymo ataskaita	48
5	TVARUMAS	54
	5.1 Tvarumo apžvalga	55
6	FINANSINĖS ATASKAITOS	61
	6.1 Bendrovės finansinės ataskaitos	62
	6.2 Nepriklausomo auditoriaus išvada	106
	6.3 Informacija apie auditorių	113
7	PAPILDOMA INFORMACIJA	114
	7.1 Kita teisinė informacija	115
	7.2 Informacija apie atitiktį valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms	117
8	TRUMPINIAI	119
9	ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	120

APŽVALGA

1.1	Vadovo žodis	4
1.2	Svarbiausi įvykiai	5
1.3	Rezultatų apžvalga	10

1.1 Vadovo žodis

Mieli klientai, akcininkai, partneriai, kolegos,

2023-aisiais patvirtinta strategija (2023-2026) apibrėžia, kaip „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) veiks kintant rinkos sąlygoms ir kaip skatins inovacijas bei augimą ne tik šalies vidaus rinkoje, bet ir Europos Sąjungos (ES) energetikos kontekste.

Besitęsianti energetikos sektoriaus transformacija atveria naujas galimybes efektyviam ir tvariam energijos tiekimui. Šis procesas reikalauja ne tik technologinių pokyčių, bet ir integruoto požiūrio, kuris atspindi pasaulines energetikos tendencijas. Integralumas ir sugebėjimas atsižvelgti į rinkos dalyvių poreikius tampa vis svarbesniu veiksmu.

ESO pokyčių akceleruoja ir dešimtys tūkstančių gaminančių vartotojų, kurių 2023 m. prie tinklo buvo prijungta 26,5 tūkst., iš kurių beveik 95 proc. prijungti be papildomos priemokos tinklo rekonstrukcijai. Toliau tęsiama tinklo skaitmenizacija – per 2022-2023 m. įdiegta daugiau nei 700 tūkst. išmaniųjų skaitiklių. Naujos kartos tinklas yra nepakeičiamas įrankis valdant atsinaujinančios energetikos išteklius, pvz., saulės ir vėjo pagaminamos ir į tinklą generuojamus elektros energijos srautus, kurie stabiliai auga.

Dar vienas svarbus aspektas, užfiksuotas strategijoje, – tai Lietuvos atskaitos taškas apžvelgiant viso sektoriaus vystymąsi ES kontekste. Prognozuojamas šuolis įvairiuose segmentuose leidžia suvokti, kokiame etape esame ir kokie esminiai sprendimai leis transformuotis į kitą etapą.

Štai žalioji gamyba, kurios augimą sąlygos išimtinai atsinaujinantys energetiniai ištekliai, turėtų išaugti net 93 proc. (+6,1 GW), tuo tarpu ES numatytas augimas 23 proc. mažesnis. Vien per pirmus 2023-ųjų m. septynis mėnesius Lietuvoje gaminančių vartotojų skaičius augo įspūdingai – prie ESO tinklo prijungta daugiau gaminančių vartotojų nei per visus praėjusius metus, o metų pabaigoje pasiekėme beveik 27 tūkst.

Prognozuojama, kad šis segmentas ir toliau vystysis dideliais tempais. Siekiama, kad iki 2026-ųjų gaminantys vartotojai sudarytų apie 10 proc. visų vartotojų (+1GW). Didėjant gaminančių vartotojų skaičiui, svarbi tampa ir išmaniųjų energijos kaupimo įrenginių tema. Čia siekiama dar vieno šuolio: Lietuvoje +35 MW; o ES +30 GW. Šiuos poreikius patenkinti ypač svarbu, nes rinkos dalyviai tampa vis aktyvesni.

Įgyvendindami šiuos tikslus keičiamės ir kaip organizacija – plečiame kliento sąvoką, kurioje šalia tradicinių energijos vartotojų svarbią vietą užima tiekėjai, telkėjai, taip pat paslaugas teikiančios trečiosios šalys – su visais jais bendradarbiaujame ir siekiame dialogo.

Skaitmenizacija – vienas iš kelių tai pasiekti, o plačiąją prasme – investicijos į inovacijas tampa raktu norint pateisinti klientų lūkesčius. Vienas tokių sprendimų – nuotolinių ir skaitmeninių aptarnavimų kanalų vystymas. Tai leidžia analizuoti klientų patirtis ir pristatyti rinkai efektyvius sprendimus. Duomenys patvirtina, kad kryptis teisinga: net 97 proc. gaminančių vartotojų prašymus techninėms sąlygoms gauti pateikia internetu.

Auginti pasitikėjimą tinklu ir išlaikyti dialogą padeda ir pastaruoju metu itin sutrumpėjęs elektros energijos atstatymo laikas, kuris siekia 1,06 val. (priminimui: 2016-2020 m. šis rodiklis buvo 1,18 val.). Šį rodiklį sieksime išlaikyti ir per ateinančius trejus metus (metinis vidurkis turėtų būti 1,05 val.). Tokius rodiklius išlaikyti leidžia padidintas tinklo efektyvumas ir automatizavimas. Klientų, prijungtų prie nuotoliniu būdu valdomų tinklų, skaičius nuolat auga, o iki 2026-ųjų pasieks 63 proc.

Būtent tinklo modernizavimas, automatizavimas ir skaitmenizavimas leis patenkinti ir augantį elektros energijos poreikį (LT +45 proc. – +5,7 TWh, kai tuo tarpu ES + 23 proc. – 650 TWh), kurį smarkiai pastaraisiais metais augins elektromobilių rinka ir perėjimas prie šilumos siurblių.

Tvarios ESO investicijos į inovacijas užtikrins atsparaus ir efektyvaus tinklo kūrimą ir ateityje.

Renaldas Radvila
Bendrovės vadovas

1.2 Svarbiausi įvykiai

PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Sausis

- 2023 m. pradžioje vartotojai buvo pakartotinai informuoti apie 2022 m. spalį priimtą sprendimą dėl III elektros rinkos liberalizavimo etapo nukėlimo. Pastarasis reglamentuotas patvirtinus Elektros energetikos įstatymo pataisas. Įsigaliojus pakeitimams, galutinis elektros rinkos liberalizavimo projekto, skirto nuosekliai atsisakyti monopolinių sąlygų, nebereguliuoti elektros energijos tiekimo kainos ir pereiti prie konkurencingos elektros tiekimo rinkos terminas pratęstas iki 2026 m. sausio 1 d., vietoje anksčiau numatytos 2023 m. sausio 1 dienos.
- Susisteminius duomenis, paskelbta, kad per 2022 m. ESO prie tinklo prijungė dvigubai daugiau gaminančių vartotojų nei 2021-aisiais. 2022 metais prie ESO tinklo prijungta 18,6 tūkst. gaminančių vartotojų, 2021 m. – 5,6 tūkst., o 2020 m. – 5,3 tūkst. gaminančių vartotojų.
- ESO ir Finansų ministerija sudarė naujas valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis dėl 2023 m. I pusmečiui nustatytų daliniam kompensavimui skirtų lėšų išmokėjimo ir grąžinimo tvarkos. Pagal šias sutartis buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti skirta iki 382,83 mln. Eur, o nebutinių vartotojų – iki 174 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų. Bendrovė buvo paskirta daliniam kompensavimui skirtų valstybės biudžeto lėšų administratoriumi, tai yra nėra galutinis lėšų gavėjas (tik administruoja mokėjimus).

Vasaris

- Optimizuota ESO valdysena: darbą pradeda valdybos su priežiūros funkcija. Įgyvendinant šiuos pakeitimus buvo atsisakyta iš darbuotojų suformuotų vykdomųjų valdybų, vietoje jų formuoti valdybas su priežiūros funkcija ir patvirtino šių naujų valdybų sudėtis. Vienpakopis valdysenos modelis dukterinėse bendrovėse užtikrins paprastesnę, bet tuo pačiu efektyvią ir toliau aukščiausius valdysenos standartus atitinkančią valdyseną, greitą sprendimų priėmimą, operatyvią komunikaciją, aktyvų nepriklausomų narių įsitraukimą.
- Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino naują klientų objektų prijungimo prie ESO valdomų elektros skirstomųjų tinklų sąlygų parengimo įkainį. Teikiant paraišką prijungimo prie elektros tinklų sąlygoms gauti yra taikomas vienkartinis mokestis, kuris nuo šių metų kovo 1 d. sieks 41,89 eurų su PVM. Dabar galiojantis įkainis yra 31,75 eurų. Įkainio pokyčiui įtakos turėjo komunalinių paslaugų, telekomunikacijų, informacinių technologijų bei partnerių paslaugų sąnaudų augimas.
- Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. vasario 23 d. nutartimi nusprendė iš dalies tenkinti ieškovės UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ reikalavimą byloje prieš atsakovę AB „Energos skirstymo operatorius“. Iš ESO buvo priteista 1,7 mln. Eur nuostolių atlyginimo už 2014 m. ir 0,5 mln. Eur nuostolių atlyginimo už 2015 m., 6 procentų dydžio procesinės palūkanos už priteistą sumą (2,2 mln. Eur), skaičiuojant nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2014 m. kovo 24 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, ir 0,1 mln. Eur bylinėjimosi išlaidų. 2023 m. gegužės 22 d. ir 2023 m. liepos 5 d. Bendrovė teikė kasacinius skundus Lietuvos Aukščiausiajam Teismui, tačiau jie nebuvo priimti, nenustačius keliamo teisinio klausimo ypatingos svarbos. ESO visiškai įvykdė Lietuvos apeliacinio teismo nutartį.
- 2023 m. vasario 14 d., įsigaliojus naujos redakcijos Bendrovės įstatams, veiklą pradėjo Bendrovės valdyba su priežiūros funkcija.

Kovas

- Patvirtinta ESO strategija (2023-2026 m.), kurioje aprašyti šie pagrindiniai tikslai: toliau kurti ir plėtoti atsparų ir efektyvų elektros energijos tinklą, skirti išteklius ir investuoti į tinklo plėtrą ir rinkos palengvinimą. Kitas svarbus strategijoje aprašytas aspektas – klientų patirties gerinimas: dialogo su klientais užmezgimas ir palaikymas, grįžtamojo ryšio gavimas (patirties analizė, procesų tobulinimas, komunikacijos su klientais žemėlapis plėtra).
- Elektros rinka Lietuvoje pasiekė reikšmingą etapą, kuriame svarbus vaidmuo tenka duomenų mainų platformai. Pastaroji kurta atliepiant rinkos dalyvių lūkesčius ir siekiant efektyvaus, skaidraus ir skaitmenizuoto rinkos įgalinimo. Duomenų mainų platformos tikslas – skaidriomis ir neutraliomis priemonėmis užtikrinti efektyvų bei konkurencingą mažmeninės energijos rinkos veikimą ir vystymą. Vartotojui sudaryta galimybė greitai pakeisti elektros energijos tiekėją, o šiam – gauti reikalingus kliento duomenis – svarbi patogaus elektros rinkos liberalizavimo proceso bei sklandaus rinkos funkcionavimo sąlyga duomenų mainų platformai.

- Priimtas Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas, kuriuo, atsižvelgiant į Proveržio paketo reikalavimus bei Vyriausybės patvirtintas elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijas ir pralaidumų dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumos teritorijoje, buvo pakeista elektros tinklų galios ir pralaidumų rezervavimo gamintojų ir gaminančių vartotojų elektrinėms bei energijos kaupimo įrenginiams rezervavimo tvarka. Ši tvarka užtikrino, kad elektros tinklų galia ir pralaidumai būtų prieinami Elektros energetikos įstatyme ir Vyriausybės nurodytoms prioritetinėms tinklų naudotojų grupėms.

Balandis

- Paslaugų tarnybai pradėjo vadovauti Agnė Domarkienė, turinti daugiametę patirtį klientų įsitraukimo srityje. Viena pagrindinių šios pozicijos atsakomybių – klientų patirties gerinimas, sumanių ir tvarių sprendimų diegimas, klientams skirtų paslaugų transformacija. Taip pat ypač svarbi komunikacija su klientais, klientų įsitraukimas bei jų grįžtamasis ryšys.
- Nepriklausomam elektros energijos tiekėjui MB „Birštono elektra“ informavus apie nutraukiamą veiklą, ESO užtikrino, kad minėtą tiekėją pasirinkusiems klientams energijos tiekimas nenutrūktų, taip pat tarpininkavo atliekant visus klientų perkėlimo darbus. Visi MB „Birštono elektra“ įsipareigojimai klientams perleisti nepriklausomam tiekėjui UAB „Elektrum Lietuva“, kuris užtikrino energijos tiekimą tokiomis pat sąlygomis, kaip nurodyta su vartotojais sudarytose sutartyse. Kaip ir anksčiau, išsami elektros rinkos liberalizavimo projekto informacija pateikiama svetainėje www.pasirinkitietiekėja.lt.

Gegužė

- ESO 10-ties metų investicijų planą (toliau – Planas) 2022-2031 metams pateikė viešai konsultacijai ir paskelbė jį Bendrovės interneto svetainėje.

Birželis

- Nuo liepos 1 d. panaikinus kompensacijas už elektros energiją, ESO vykdė aktyvią komunikaciją per specialiai rinkos liberalizavimui sukurtą internetinę platformą www.pasirinkitietiekėja.lt. Gyventojai buvo raginami peržiūrėti galiojančiose sutartyse numatytus tarifus ir persiderėti su teikėjais, jeigu rinkoje tuo metu buvo ekonomiškai naudingesni pasiūlymų. Atkreiptinas dėmesys, kad nors III rinkos liberalizavimo etapas nukeltas, kiekvieną mėnesį garantiniame tiekime vartotojų lieka vis mažiau (vidutinis mėnesio sumažėjimas siekia apie 800 klientų).
- Procesų robotizavimo ir automatizavimo srityse ESO jau ne vienerius metus inicijuoja pokyčius ir juos sėkmingai įgyvendina. Naudą įvertino ir klientai, ir darbuotojai. Automatizavus procesus, užduotys įgyvendinamos greičiau, motyvuojami darbuotojai, kurie gali daugiau dėmesio skirti kūrybiškoms ir didesnę pridėtinę vertę kuriančioms užduotims. Taip pat gaunama daugiau tikslesnių duomenų apie energijos vartojimą, o remiantis šiais duomenimis, rinkai pateikiami patarimai apie efektyvų elektros energijos naudojimą.
- ESO ir Finansų ministerija sudarė naują valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutarties susitarimą dėl 2023 m. II pusmečiui nustatytą daliniam kompensavimui skirtų lėšų išmokėjimo ir grąžinimo tvarkos. Pagal šį susitarimą buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotas gamtines dujas sumažinti skirta iki 54,48 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų. Bendrovė buvo paskirta daliniam kompensavimui skirtų valstybės biudžeto lėšų administratoriumi, tai yra nėra galutinis lėšų gavėjas (tik administruoja mokėjimus).

Liepa

- Augant gaminančių vartotojų skaičiui ir esamiems didinantis galia, pradėta atidžiau vykdyti ir priežiūros funkciją bei edukuoti klientus. Patikrinus išmaniųjų skaitiklių rodmenis buvo nustatyta, kad dalyje įrengtų saulės elektrinių neaktyvuota reaktyviosios galios funkcija (toliau - Q(U) funkcija), kuri padeda reguliuoti įtampą elektros tinkle. Neveikiant šiai funkcijai, gaminantys vartotojai gali sugeneruoti daugiau galios nei numatyta techninėse sąlygose. Klientams ir rangovams išsiųsti informaciniai pranešimai – prašymai aktyvuoti Q(U) funkciją. Šis žingsnis svarbus reaguojant į rinkos dalyvių aktyvų dalyvavimą.
- Nuo liepos 1 d. priklausomai nuo teritorijos visiems vartotojams neplaninių atjungimų arba gedimų atvejais pradėti taikyti bendri elektros energijos atstatymo laikai. Juos viršijus ESO mokės kompensacijas. Taip pat nuo minėtos dienos elektros energijos vartotojai nebeskirstomi į aprūpinimo elektros energija patikimumo kategorijas. Pokytis įvykdytas remiantis Elektros energetikos įstatymo pakeitimais. Jis aktualiausias verslo klientams, kuriems už didesnę patikimumo aprūpinimą elektros energija suteikta I ar II patikimumo kategorija, ir kurie šiuo metu moka patikimumo kategorijos dedamąją. Po įsigaliojusių [pokyčių](#), elektros energijos tiekimas turi būti atstatytas ne vėliau kaip per 6 valandas, kai vartotojo elektros įrenginiai įrengti miestuose, kuriuose gyvena daugiau kaip 80 000 gyventojų, ir laisvųjų ekonominių zonų teritorijose; ne vėliau kaip per 12 valandų, kai vartotojų elektros įrenginiai įrengti kitoje Lietuvos Respublikos teritorijoje; jeigu elektros energijos persiuntimas nutrūko dėl gamtos reiškinių sukeltos energetikos objektų ir įrenginių avarijos, ku-

rios kriterijai numatyti energetikos objektų ir įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose, ar gaisro, skirstomųjų tinklų operatoriui bus taikomas reikalavimas atnaujinti elektros energijos persiuntimą vartotojams per 72 valandas.

- Liepą gaminančiais vartotojais jau tapo daugiau nei 50 tūkst. fizinių ir juridinių asmenų, o bendra saulės elektrinių įrengtoji galia siekia daugiau nei 615 megavatų (MW). Absoliuti dauguma gaminančių vartotojų Lietuvoje įsirengia saulės elektrines. Per pirmąjį šių metų pusmetį bendrovė prie tinklo prijungė daugiau nei 17 tūkst. gaminančių vartotojų. Tuo tarpu pernai iš viso buvo prijungta beveik 19 tūkst. Šiomet gaminantys vartotojai, tiek komerciniai, tiek ir buitiniai, įsirengė daugiau kaip 714 tūkst. saulės modulių. Bendras šių modulių plotas prilygsta pusei Trakų miesto užimamo ploto.
- Įdiegta daugiau nei 500 tūkst. išmaniųjų skaitiklių. Tiek gyventojų jau naudojasi išmaniaja elektros apskaita. Išmaniųjų skaitiklių diegimo darbai visoje Lietuvoje vyksta sklandžiai ir pagal numatytą grafiką. Per šiuos metus įdiegta beveik 290 tūkst. – daugiau nei pusė visų 2023 m. suplanuotų 500 tūkst. skaitiklių. Daugiausia išmaniųjų skaitiklių įdiegta Marijampolės, Alytaus bei Kauno apskrityse. Čia į naujus įrenginius pakeistų skaitiklių kiekiai sparčiai artėja prie metinio tikslo.
- VERT patvirtino elektros ir gamtinių dujų investicijų gražos normos (toliau – angl., weighted average cost of capital, WACC) nustatymo metodikos pakeitimus. Jie bus pradėti taikyti nuo 2024 m.
- Bendrovė uždarė naujai derinamo 2022–2031 m. investicijų plano viešą konsultaciją, apie kurią anksčiau gegužės mėnesį buvo paskelbta Bendrovės interneto svetainėje ([nuoroda](#)). Bendrovė informavo VERT apie konsultacijų laikotarpio pabaigą ir nurodė, kad pastabų bei klausimų dėl naujojo Plano negauta. Bendrovė pateikė atsakymus į papildomus VERT klausimus.

Rugpjūtis

- 2023-iaisiais metais Bendrovės planus koregavo gamtos stichijos. Metų antroje pusėje viena po kitos siautusios audros pridarė žalos ir gyventojams, ir Bendrovei. Laikiniai sutrikusį elektros energijos tiekimą daliai klientų bendrovė atnaujino per rekordiškai trumpą laiką. Mėnesio pabaigoje vienu metu ilgesnius arba trumpesnius elektros energijos sutrikimus pajuto beveik 180 tūkst. vartotojų. 60-čiai proc. jų tiekimas atstatytas suveikus automatikai – maždaug per tris minutes. Iš likusių atjungtų vartotojų – beveik 90 proc. ESO tiekimą atstatė greičiau nei per 12 val. Kaip ir kitų audrų metų, taip ir šios – absoliuti dauguma gedimų įvyko dėl ant oro linijų užgriuvusių medžių ar jų šakų, kurios nutraukė laidus. Kaip rodo duomenys, didžioji dalis – apie 55 proc. oro linijų atsijungimų įvyksta būtent dėl augmenijos – neprižiūrimų ir suviešėjusių medžių, kurie lūžta arba krenta ir nutraukia elektros linijų laidus, sulaužo atramas. Bendrovė deda daug pastangų, kad ši situacija pasikeistų: tęsia kryptingą klientų edukaciją, taip pat konsultuojasi su miškininkais. Pastarieji savo žiniomis dalinasi su ESO darbuotojais, atsakingais už pavojingų ir elektros energijos linijoms pavojų keliančių medžių ir kitų želdinių šalinimą.

Rugsėjis

- Rugsėjo 1 d. įsigaliojo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pokytis, priimtas su Proveržio paketu, kuriuo įgalinamas gaminančio vartotojo objektų apjungimas į vieną bendros sąskaitybės grupę. Iki šio pokyčio gaminančių vartotojų objektai į tinklą patiektą elektros energijos kiekį kaupė atskirai ir jau sukaupto EE kiekio perkelti iš vieno gaminančio vartotojo objekto į kitą galimybės nebuvo. Šioje naujoje grupėje esantys objektai gali dalintis bendrai kaupiamu elektros energijos kiekiu ir tai palengvins sąskaitybės procesą klientams, turintiems kelis gaminančių vartotojų objektus.
- Rugsėjo 26 d. Energetikos ministerija viešai konsultacijai pateikė Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimus, kuriais be kita ko siekiama reglamentuoti energijos duomenų mainus elektros energetikos sektoriuje. Siūlyta nustatyti, tarp kurių elektros energetikos sektoriaus subjektų duomenų mainai vykdomi centralizuotai per centralizuotą energijos duomenų platformą (Data Hub), kurios sukūrimą, priežiūrą ir valdymą užtikrina skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų. Šiuo metu bendra duomenų talpinimo ir apsaugos platforma naudojasi du pagrindiniai mažmeninės rinkos dalyviai: vartotojai ir tiekėjai. Vartotojai duomenų platformos funkcionalumus gali pasiekti AB „Energijos skirstymo operatorius“ savitarnoje, kurioje turi galimybę pateikti sutikimą ir nurodyti, kuriems konkreitiems tiekėjams pateikto sutikimo pagrindu vartotojai sutinka perduoti objekto ir detalius suvartojimo duomenis. Kiekvienas vartotojas turi galimybę sugeneruoti jam priklausančių objektų ankstesnius energijos suvartojimo duomenis, kuriais gali laisvai pasidalyti su suinteresuotomis šalimis. Antrajame Data Hub vystymo etape siekiama sukurti visapusiškai veikiančią Data Hub. Ši projekto fazė apima visų projekte numatytų modulių vystymą ir diegimą, pateikiant juos rinkai pagal projekte numatytą planą ir prioritetus. Pažymėtina, kad šiuo metu vystoma duomenų platforma, kurioje jau veikia 9 iš 9 numatytų atskirų modulių (bendras vystymo progresas 70 procentų), iki 2024 metų pabaigos ir toliau numatoma tolesnė paslaugų ir funkcionalumų plėtra, įtraukiant vis daugiau suinteresuotų šalių ir neapsiribojant tik profesionaliais ir licencijuotais rinkos dalyviais, pavyzdžiui, trečiosios šalys (su energetiniu efektyvumu susijusias paslaugas teikiantys subjektai, subjektai, nuosavybės ar kita teise valdantys objektų grupes, pastatų valdytojai, elektromobilių

tinklo valdytojai, kainų palyginimo sistemų kūrėjai, konsultantai ir kt.). 2024 m. numatomas tolimesnis projekto derinimas su suinteresuotomis institucijoms bei projekto svarstymas Lietuvos Respublikos Seime.

- Bendrovė tęsia gerąją praktiką ir per didžiausias metų šventes bei kitomis svarbiomis dienomis nevykdo planinių darbų. Viena tokių dienų rugsėjo 1-oji. Tokio tipo darbai nevyksta ne tik per Šv. Kalėdas ir Velykas, Naujųjų Metų išvakarėse ir sausio 1-ąją, bet ir ruošiantis joms.
- Nepriklausomam elektros energijos tiekėjui UAB „EGTO Energija“ sustabdžius veiklą ir įsipareigojimus klientams perėmus UAB „Enefit“, Bendrovė užtikrino sklandų klientų duomenų perkėlimą į pastarojo sistemas. Sumaniai naudodamasis sukaupta patirtimi ir moderniais sprendimais, operatorius visas perkėlimo procedūras įvykdė sklandžiai.
- Tinklo modernizavimas ir patikimumas – strateginė kryptis, kuri tampa ypatingai svarbia atrama transformacijos etape. Per pirmus praėjusių metų devynis mėnesius į tinklo modernizaciją ESO investavo daugiau kaip 30 mln. eurų: nutiesta 53 km oro elektros linijų ir 342 km kabelių po žeme. Šiuo metu ESO strateginiame plane numatyta 2024 – 2031 m. kasmet nutiesti vidutiniškai 437 km. kabelių po žeme ir apie 134 km. oro kabelių linijų. Kiekvienais metais šiems darbams numatyta skirti po daugiau kaip 26 mln. eurų. Vienu svarbiausių prioritetų modernizuojant elektros linijas ESO įvardina kabeliavimą, kuris leidžia užtikrinti tinklo patikimumą ir efektyvinti jo plėtrą. Oro linijų atsijungimai sudaro daugiau nei pusę – apie 56 proc. visų elektros tinklų atsijungimų. Palyginimui, kabelių gedimai sudaro 34 proc., o likusi gedimų dalis fiksuojama transformatorinėse.

Spalis

- Tęsiant klientų edukaciją visomis kryptimis taip pat nebuvo pamirštas ir elektros energijos faktinių duomenų deklaravimas. Tai ypač svarbu ir toliau sparčiai diegiant išmaniuosius skaitiklius. Daliai vartotojų pirmus mėnesius po skaitiklių keitimo tenka apmokėti didesnes sąskaitas už praeities laikotarpius, kai duomenys buvo deklaruojami netiksliai. 2022-ųjų metų viduryje pradėjus išmaniųjų skaitiklių diegimą, dalis vartotojų buvo nusiteikę priešiška, tačiau ilgainiui įsitikino naujųjų apskaitos prietaisų nauda. Taip pat teigiamai vertina ir inžinierių darbą, kurie 2023 m. per vieną dieną instaliuodavo daugiau nei 2 tūkst. skaitiklių visoje Lietuvoje. Atlikti elektros vartotojų tyrimai rodo, kad teigiamai savo patirtį keičiant išmanųjį elektros skaitiklį įvertino 1,9 tūkst. iš 2,6 tūkst. apklaustųjų, neigiamai – vos 207. Taigi kas 7 iš 10 ESO klientų Bendrovę vertina palankiai ir ją rekomenduotų kitiems. Tyrimas buvo atliktas vadovaujantis klientų rekomendacijos indekso (Net Promoter Score, NPS) metodologija.
- Per pirmus tris šių metų ketvirčius prie tinklo prijungta daugiau nei 41 tūkst. naujų vartotojų ir daugiau nei 19 tūkst. atvejų didinta elektros įvado galia. Augantis pastarosios paslaugos poreikis iš dalies susijęs su didėjančiu elektromobilių ir privačių įkrovimo stotelių įsirengimu, saulės elektrinių populiarumu. Investicijos į elektros skirstomojo tinklo plėtrą per devynis 2023 m. mėnesius siekė 132,9 mln. eurų ir buvo 64,2 proc. (51,9 mln. eurų) didesnės nei tuo pačiu laikotarpiu pernai. Didelė ESO investicijų dalis – 62,9 mln. eurų – per aptariamą laikotarpį buvo nukreipta į tinklo rekonstrukciją, kurios metu atnaujinta 685 kilometrų elektros linijų. Didžioji dalis, net 95 proc., jų rekonstruota tiesiant požeminius kabelius.

Lapkritis

- Spalio pabaigoje Valstybės kontrolei paviešinus energetikos sektoriaus audito ataskaitą ir išvadas, Bendrovė susitelkė į bendrų sprendimų paiešką, kai kartu su reguliuotoju – Valstybine energetikos reguliavimo taryba (VERT) – tarėsi dėl trumpesnio reguliacinio skirtumo grąžinimo periodo.

Gruodis

- Priimti (įsigaliojo 2024-01-01) Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais įteisinamas elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, apskaitos taikant grynąjį atsiskaitymą būdas (angl. *net billing*). Asmenims, kuriems šis būdas yra taikomas privalomai, grynasis atsiskaitymas bus taikomas, kai šių asmenų elektrinėms prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygos arba leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (kai jis reikalingas) bus išduoti įsigaliojus įstatymui. Tuo pačiu įstatymų paketu taip pat buvo patikslintos nuostatos, kurios įgalins tobulinti elektros tinklų galios ir pralaidumų rezervavimo gamintojų ir gaminančių vartotojų elektrinėms tvarką, bei suteiks aiškumo dėl hibridinių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų bei gamintojų ir gaminančių vartotojų veiklos (statuso) keitimo.
- Šalyje jau veikia daugiau nei 700 tūkst. išmaniųjų skaitiklių. Sparti išmanios apskaitos plėtra suteikia galimybes vis daugiau šalies gyventojų elektros energiją vartoti efektyviau ir taip sumažinti savo išlaidas. Bendrovei atsiveria galimybės efektyviau valdyti tinklą ir greičiau atkurti elektros energiją, pavyzdžiui, siaučiant gamtos stichijoms. Duomenų centras kasdien apdoroja 700 GB duomenų, kuriuos analizuojant priimami sprendimai, padedantys taupyti klientams. Sparčiausiai išmaniųjų skaitiklių diegimo darbai iki

šiol vyko Marijampolės, Alytaus ir Kauno apskrityse, kuriose į naujus įrenginius pakeistų skaitiklių kiekiai jau spėjo perkopti numatytus 2022-2023 m.

- Gruodžio 21 d. Bendrovė perleido visas savo turimas UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcijas AB „Ignitis grupė“. Taigi, AB „Ignitis grupė“ tapo vienintele UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcininke, valdanti 100 proc. bendrovės akcijų.

PO ATASKAITINIO LAIKOTARPIO

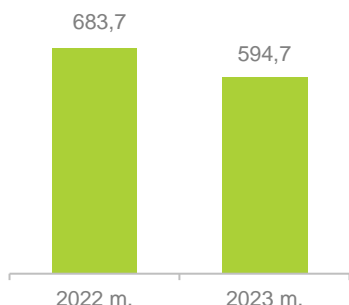
Sausis

- ESO kartu su reguliuotoju Valstybine energetikos reguliavimo taryba (VERT) priėmė sprendimą dėl greitesnio reguliacinio skirtumo grąžinimo. Per ESO tarifą grąžinamas vyks nuo 2024 m. balandžio – gyventojams per 2 metus ir 3 mėn. (palyginti su ankstesniu planuotu 2,5 metų laikotarpiu), o verslo klientams – per 7,75 metų laikotarpį, tuo pačiu užtikrinant būtinas investicijas į tinklą. Susitarimai įtvirtinti priimtoje metodikoje po viešos konsultacijos, vykusios 2023 m. gruodį. Bendrovė reguliaciniu laikotarpiu 2016–2021 metais į tinklą investavo numatytus daugiau nei 800 mln. Eur, o reguliacinis skirtumas minėtu laikotarpiu susidarė dėl skirtingos skaičiavimo metodikos nuo tinklo atstatomosios vertės, kurį taikė VERT ir ESO.

1.3 Rezultatų apžvalga

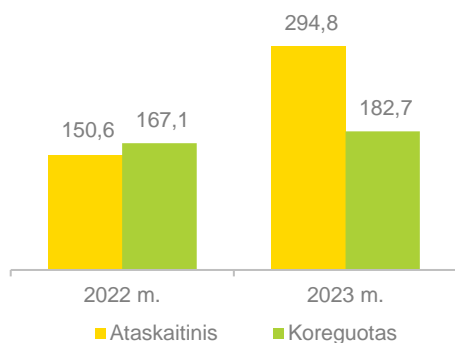
FINANSINIAI

Pajamos mln. Eur

2023 m. Bendrovės pajamos siekė 594,7 mln. Eur ir buvo 13 proc., arba -89,0 mln. Eur, mažesnės nei 2022 m. Pajamų sumažėjimą daugiausia lėmė mažesnės pajamos iš elektros energijos persiuntimo (-79,9 mln. Eur) dėl reguliuotojo nustatytos mažesnės perdavimo tarifo dedamosios ir mažesnės pajamos iš garantinio tiekimo (-45,8 mln. Eur) dėl mažėjančios elektros energijos rinkos kainos. Rezultatą iš dalies atsvėrė pajamos iš gamtinių dujų skirstymo (+31,2 mln. Eur), dėl didesnės gamtinių dujų skirstymo tarifo dedamosios, patvirtintos reguliuotojo.

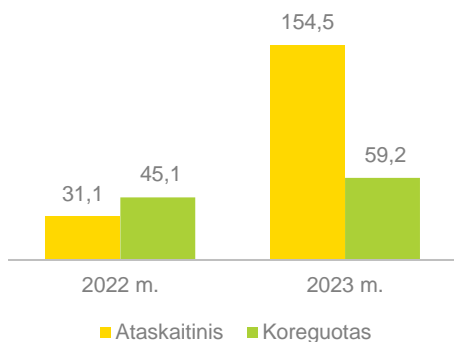
EBITDA, Koreguotas EBITDA ^{AVR} mln. Eur

2023 m. ataskaitinis EBITDA siekė 294,8 mln. Eur ir buvo +144,2 mln. Eur didesnis nei 2022 m. Šį padidėjimą daugiausia lėmė 66 proc. mažesnės elektros energijos ir gamtinių dujų pirkimų sąnaudos (+263,2 mln. Eur).

Koreguotas EBITDA siekė 182,7 mln. Eur ir buvo 9,3 proc., arba +15,6 mln. Eur, didesnis nei 2022 m., daugiausiai dėl didesnio RAB efekto (+10,7 mln. Eur).

Grynasis pelnas, Koreguotas grynasis pelnas ^{AVR} mln. Eur

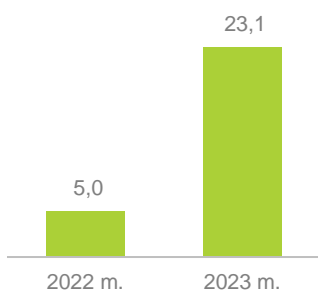
2023 m. koreguotas grynasis pelnas padidėjo +14,0 mln. Eur daugiausia dėl koreguoto EBITDA augimo (+15,6 mln. Eur).

Ataskaitinis grynasis pelnas padidėjo 123,3 mln. Eur ir augo daugiau palyginti su koreguotu grynuoju pelnu, daugiausia dėl laikinų reguliacinių skirtumų (+128,6 mln. Eur).

¹ Alternatyvūs veiklos rodikliai (AVR) – tai vidiniam veiklos valdymo vertinimui naudojami pakoreguoti šiame pranešime pateikiami skaičiai. Šie rodikliai nėra apibrėžti tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS) ir neatitinka TFAS reikalavimų. Alternatyvių veiklos rodiklių apibrėžtys pateiktos Grupės svetainėje ([nuoroda](#)).

ROE (12 mėn.)

%

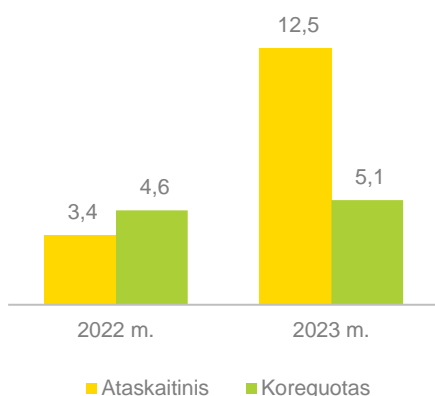

Nuosavo kapitalo gražos (ROE 12 mėn.) rodiklis 2023 m. padidėjo 18,1 procentiniu punktu daugiausia dėl didesnio grynojo pelno.

ROCE (12 mėn.), Koreguotas ROCE (12 mėn.)

AVR

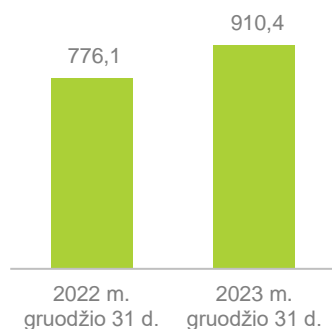
%

Ataskaitinis pastovaus kapitalo pelningumo rodiklis (ROCE 12 mėn.) 2023 m. padidėjo 9,1 procentiniu punktu dėl didesnio nuosavo kapitalo ir EBIT. Koreguotas ROCE išaugo 0,5 procentiniu punktu dėl didesnio koreguoto EBITDA.

Grynoji skola AVR

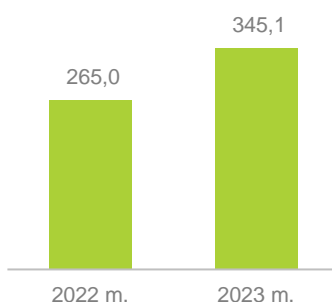
mln. Eur

2023 m. grynoji skola padidėjo 17,3 proc. daugiausia dėl didesnio apyvartinio kapitalo poreikio ir atliktų investicijų apimties.

Investicijos AVR

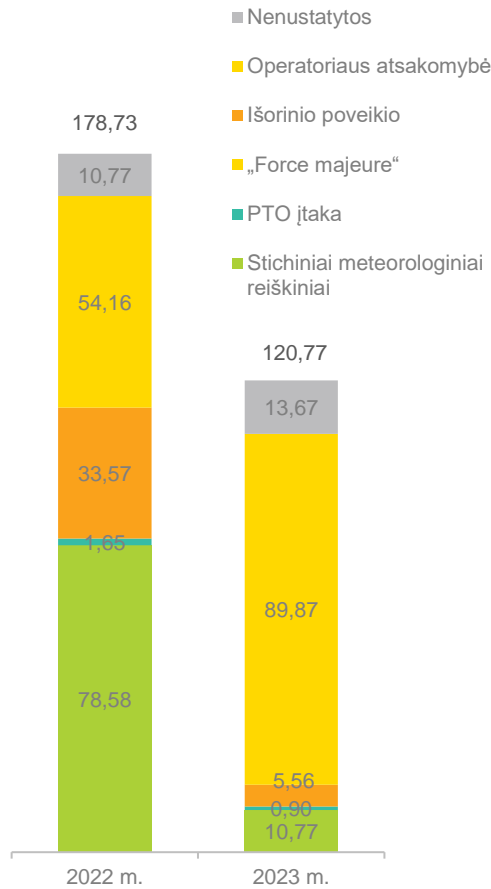
mln. Eur

2023 m. investicijos siekė 345,1 mln. Eur ir buvo 30,2 proc., arba 80,1mln. Eur, didesnės nei 2022 m., daugiausia dėl didesnių investicijų į elektros skirstymo tinklo plėtrą (+79,3 mln. Eur, arba 56,0 %). Pagrindinės augimo priežastys buvo išaugę naujų klientų prijungimai ir galios didinimai bei rangovų įkainiai. Rangovų įkainiai naujų klientų prijungimo ir galios didinimo paslaugoms vidutiniškai klientui augo 47 proc. Be to, augimą lėmė ir investicijos į išmaniuosius skaitiklius, kurios lyginant su 2022 m. išaugo 22,5 mln. Eur ir siekė 43,1 mln. Eur.

VEIKLOS

Elektros energijos tiekimo patikimumo rodiklis SAIDI, neplaninis min.

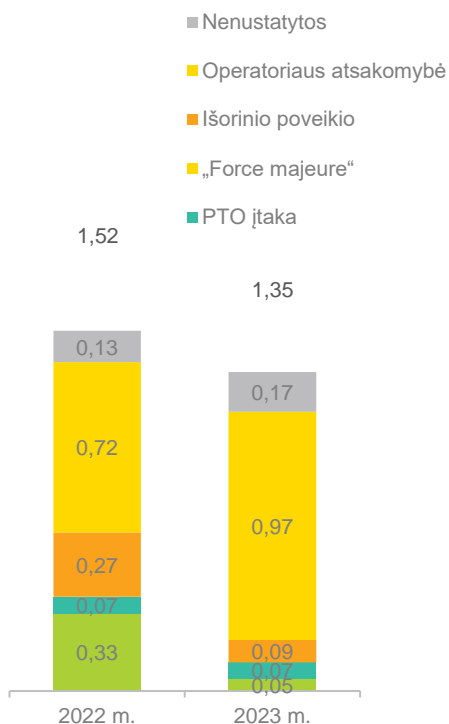

Vidutinės neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmės (SAIDI) įtaka 2023 m. vienam klientui siekė 120,77 minutes ir lyginant su 2022 m., sumažėjo 57,96 minutėmis.

Rodiklio gerėjimą lėmė mažesnis kiekis stichinių reiškinų, dėl kurių įvyko masiniai linijų atsijungimai lyginant su 2022 m. Taip pat rodiklio gerėjimą lėmė įdiegti automatikos sprendimai, nuotolinis tinklo valdymas, vidaus remonto komandų įtraukimas į gedimų šalinimus masinių linijų atsijungimo metu.

Nevertinant stichinių reiškinų ir gedimų perdavimo tinkle kategorijai priskirtinų įvykių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2023 m. SAIDI rodiklio vykdymas lyginant su 2022 m. yra 11 proc. didesnis. Didžiausią įtaką rodikliui turėjo III-IV ketvirtį įvykę masiniai linijų atsijungimai dėl pavojingų gamtos reiškinų (stipraus vėjo), kurie buvo artimi stichinio reiškinio dydžiui, tačiau jo nepasiekė.

Elektros energijos tiekimo patikimumo rodiklis SAIFI, neplaninis, kartai

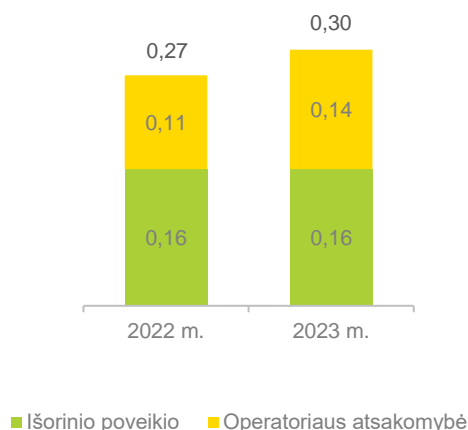

Vidutinio neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų kiekio (SAIFI) įtaka 2023 m. laikotarpiu vienam klientui siekė 1,35 karto ir, lyginant su 2022 m. laikotarpiu, sumažėjo 0,17 karto (11 proc.).

Rodiklio gerėjimą lėmė mažesnis kiekis stichinių reiškinų, dėl kurių įvyko masiniai linijų atsijungimai lyginant su 2022 m. Geresnį rodiklio pasiekimą sąlygojo įdiegti ir toliau nuolat diegiami automatikos sprendimai (FLIR), investicijos į elektros tinklus, vykdomas pavojingų medžių 35 -10 kV oro linijose šalinimo projektas.

Nevertinant stichinių reiškinų ir gedimų perdavimo tinkle kategorijai priskirtinų įvykių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2023 m. SAIFI rodiklio vykdymas lyginant su 2022 m. yra 9 proc. didesnis. Didžiausią įtaką rodikliui turėjo senų kabelinių linijų gedimai, taip pat III-IV ketvirtį įvykę masiniai linijų atsijungimai dėl pavojingų gamtos reiškinų (stipraus vėjo), kurie buvo artimi stichinio reiškinio dydžiui, tačiau jo nepasiekė.

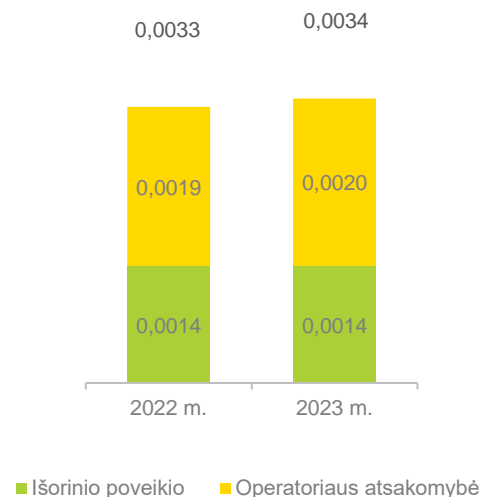
Dujų patikimumo rodiklis SAIDI, neplaninis, min.

2023 m. laikotarpiu vidutinė neplanuotų gamtinių dujų persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinių įtaka („force majeure“) vienam klientui siekė 0,30 min. ir, lyginant su 2022 m. laikotarpiu padidėjo 0,03 min. (2022 m. SAIDI sudarė 0,27 min).

SAIDI pokytį lėmė nežymiai padidėjęs vidutinis atjungtų klientų skaičius per avariją ir sudėtingesni gedimai.

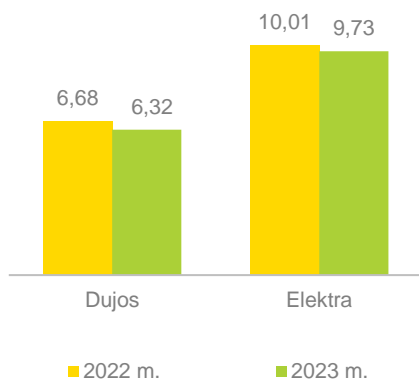
Dujų patikimumo rodiklis SAIFI, neplaninis, kartai

Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI) per 2023 m. siekė 0,0034 karto ir, lyginant su 2022 m., sumažėjo 0,0001 karto (2022 m. – 0,0013 karto).

SAIFI pokytį lėmė nežymiai padidėjęs vidutinis atjungtų klientų skaičius per avariją. 2023 m. bendras atjungimų kiekis buvo 7 proc. mažesnis lyginant su 2022 m.

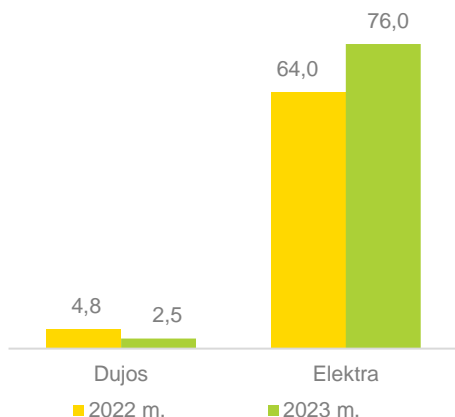
Paskirstyti kiekiai, TWh

Bendras paskirstytos elektros energijos kiekis 2023 m. mažėjo 0,28 TWh, arba 2,8 proc. Kritimą daugiausiai lėmė sumažėjęs verslo klientų vartojimas dėl pastebimai susitraukusios pramonės gamybos, įtakos turėjo ir sumažėjusio vartojimo apimtys mažmeninės prekybos ir paslaugų sektoriuose.

Gamtinių dujų skirstymo apimtys taip pat mažėjo 5,4 proc., arba 0,36 TWh, dėl nepalankių praėjusių metų rinkos sąlygų, privertusių verslo klientus mažinti gamtinių dujų vartojimą, stabdyti gamybą arba pereiti prie alternatyvaus kuro.

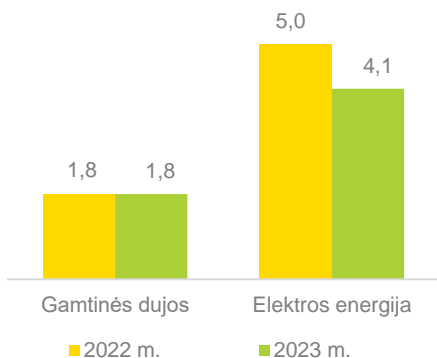
Naujų klientų prijungimai ir galios didinimai tūkst. vnt.

2023 m. prie elektros energijos skirstomojo tinklo buvo prijungta 34,5 proc. daugiau naujų vartotojų, prijungimų galios didinimų skaičius augo 4 proc. Gaminančių vartotojų ir gamintojų skaičius išaugo beveik 2 kartus. Gaminančių vartotojų ir gamintojų augimas susijęs su aukštomis energijos kainomis ir valstybės teikiama parama saulės elektrinėms.

Sumažėjęs gamtinių dujų vartojimas turėjo įtakos naujų vartotojų prijungimams ir galios didinimams, kurie sumažėjo 47,9 proc.

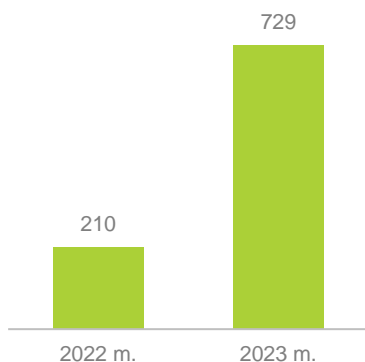
Technologiniai nuostoliai %

2023 metais technologinių nuostolių rodiklis elektros energijos skirstymo tinkle sumažėjo 1 procentiniu punktu. Sumažėjimui įtaką turėjo 2022 metų vartotojų perdeklaravimo kiekių atstatymas (-0,1 TWh).

Gamtinių dujų skirstymo tinklo technologinių nuostolių rodiklis beveik nekito.

Įdiegti išmanieji skaitikliai tūkst. vnt.

Nuo išmaniųjų skaitiklių masinio diegimo pradžios 2022 m. liepos mėn. iš viso sėkmingai įdiegta apie 729 tūkst. išmaniųjų skaitiklių, iš kurių 2023 m. buvo įrengta apie 519 tūkst. skaitiklių.

VERSLO APŽVALGA

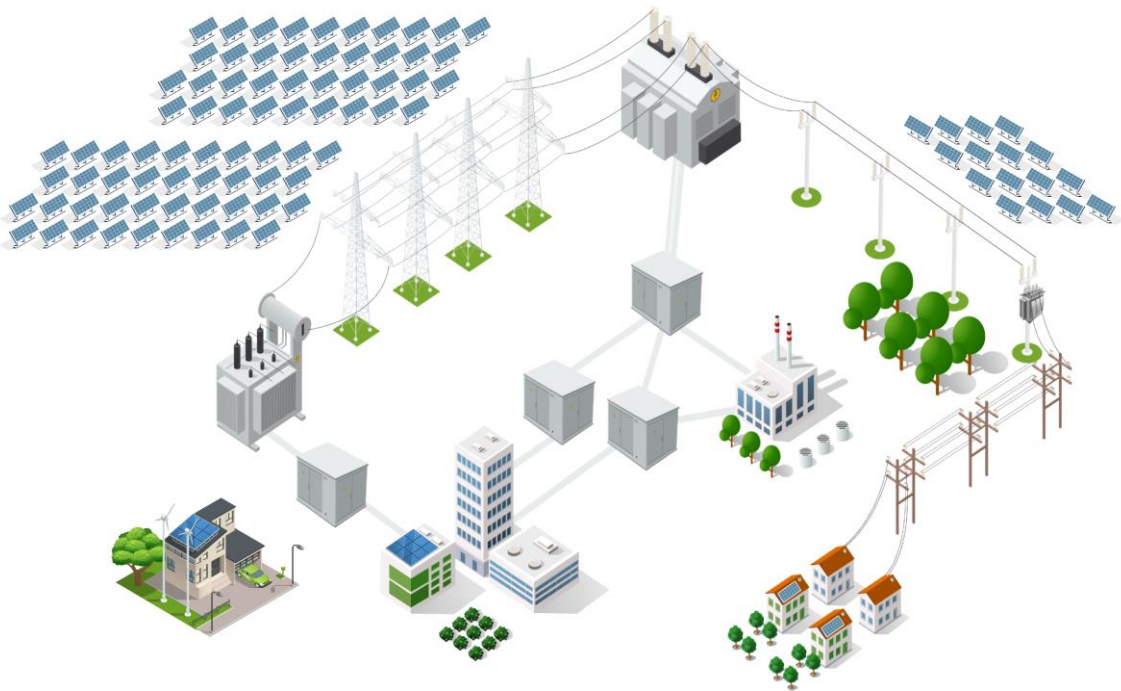
2.1	Verslo modelis	16
2.2	Strategija	18

2.1 Verslo modelis

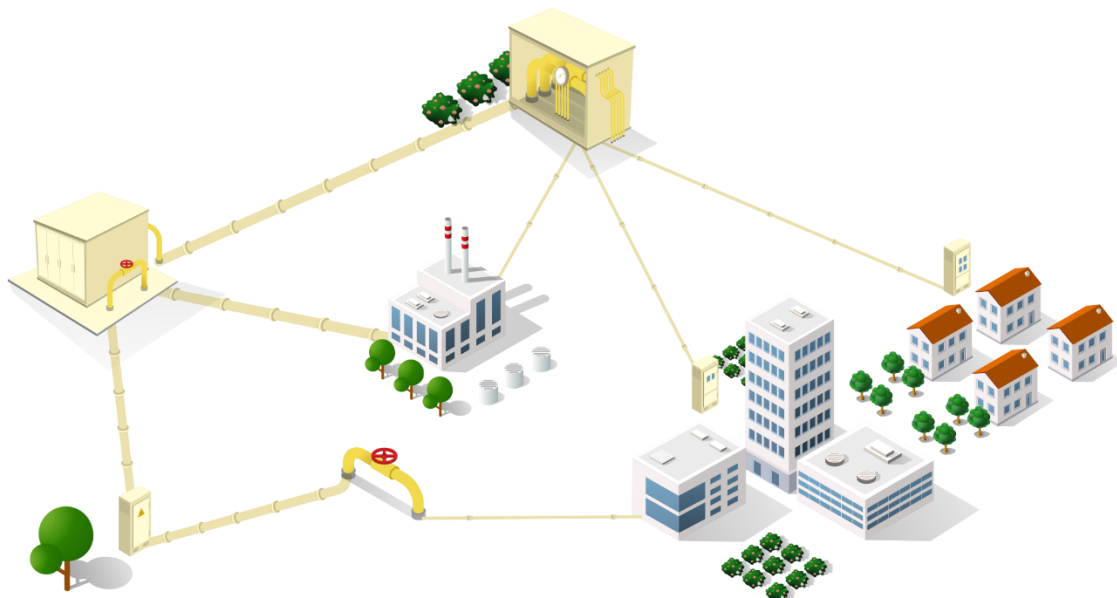
PAGRINDINIAI BENDROVĖS TINKLO RODIKLIAI

ESO skirsto elektrą ir dujas bei prižiūri skirstomuosius tinklus, juose diegia išmaniuosius sprendimus, kad tinklai būtų patikimi ir efektyvūs, rūpinasi jų gedimų šalinimu ir naujų klientų prijungimu.

ESO valdomas elektros skirstomasis tinklas

ESO valdomas dujų skirstomasis tinklas

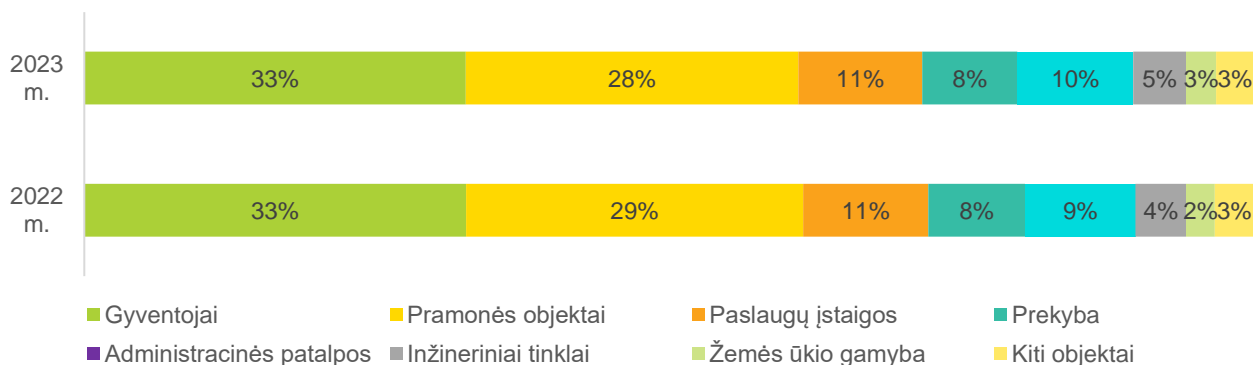

ESO užtikrina atsparias ir efektyvias energijos skirstymo paslaugas visoje Lietuvoje, sudarančias prielaidas energetikos sektoriaus transformacijai. Bendrovė nuolat investuoja ir visoje šalyje modernizuoja valdomą strateginės reikšmės turtą, naudojamą elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo veiklai, didindama tinklo atsparumą, saugumą ir efektyvumą. Bendrovės veikla pilnai reguliuojama – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) yra suteikusi elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo licencijas. Reguliavimas yra realizuojamas nustatant ESO teikiamų paslaugų kainų viršutinės ribas, kurios yra apskaičiuojamos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2022–2026 metų, o gamtinių dujų 2019–2023 reguliavimo periodai).

ESO vysto skirstymo tinklo skaitmenizavimo sprendimus, siekdama išvystyti išmanųjį tinklą, kuris būtų vienas pažangiausių regione. ESO prisideda prie energetikos inovacijų, gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių plėtros ir vietinės energijos rinkos skatinimo bei jos efektyvumo didinimo.

Elektros energijos skirstymas

Bendrovė nuosavybės teise valdo 128,405 tūkst. km elektros linijų: iš jų 64,5 proc. sudaro elektros oro linijos, 35,5 proc. – elektros kabeliai. 2023 m. Bendrovės klientams paskirstyta 9,73 TWh elektros energijos, 0,28 TWh, arba 2,8 proc. mažiau nei 2022 m. (2022 m. – 10,01 TWh). Per 2023 m. privatiems klientams buvo paskirstyta 3,5 TWh elektros energijos, verslo klientams – 6,47 TWh (2022 m. atitinkamai 3,20 TWh ir 6,81 TWh). Mažesniams paskirstytam elektros energijos kiekiui daugiausiai įtakos turėjo sumažėjęs verslo klientų vartojimas, dėl pastebimai sumažėjusios pramonės gamybos. Garantinis tiekimas iš šio skaičiaus sudarė 2,4 proc. (2022 m. – 2,6 proc.). Likusiems klientams Bendrovė teikė tik elektros energijos skirstymo paslaugą.

Gamtinių dujų skirstymas

Bendrovė eksploatuoja 9 687 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. Per 2023 m. Bendrovė skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 6,32 TWh gamtinių dujų, kas yra 0,36 TWh, arba 5,4 proc. mažiau nei 2022 m. per tą patį laikotarpį. Per 2023 m. privatiems klientams buvo paskirstyta 2,29 TWh gamtinių dujų, verslo klientams – 4,03 TWh (2022 m. atitinkamai 2,50 TWh ir 4,19 TWh).

Dėl nepalankių rinkos sąlygų praėjusiais metais verslo klientai buvo priversti mažinti gamtinių dujų vartojimą, stabdyti gamybą arba pereiti prie alternatyvaus kuro. Komerčiniai vartotojai negavo valstybės kompensacijų už gamtines dujas, kaip buitiniai.

2.2 Strategija

PAGRINDINIS SIEKIS IR INTEGRUOTA STRATEGIJA

AB „Energijos skirstymo operatorius“ yra svarbi integruoto Ignitis grupės verslo modelio bei strategijos dalis. „Ignitis grupė“ – atsinaujinančiai energijai prioritetą teikianti integruota energetikos paslaugų bendrovė ir didžiausia energetikos grupė Baltijos šalyse.

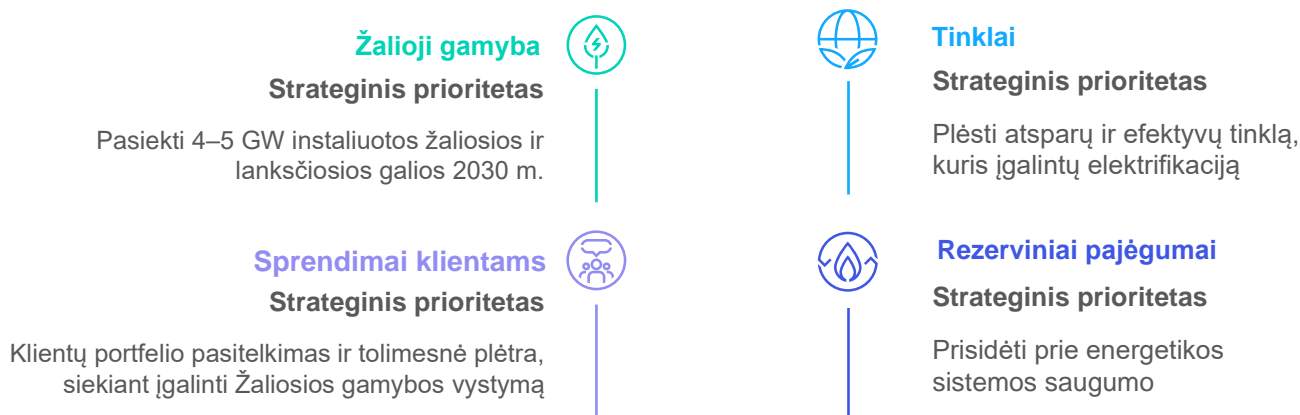
Pagrindinis mūsų siekis yra sukurti 100 % žalią ir saugią energetikos ekosistemą dabarties ir ateities kartoms. Stipriname savo indėlį į Europos dekarbonizaciją ir energetinio saugumo regione užtikrinimą, spartiname perėjimą prie žaliosios energijos Baltijos šalyse ir kuriame išskirtinai žalią energetikos sistemą.

1. **Žalia** (didiname žaliosios ir lanksčiosios gamybos galią)
2. **Lanksti** (kuriame lanksčią sistemą, kuri trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu galėtų užtikrinti veikimą su 100 proc. žaliosios energijos)
3. **Integruota** (pasitelkiame integruotą verslo modelį, kad įgalintume žaliosios ir lanksčiosios gamybos vystymą)
4. **Tvari** (maksimaliai didiname tvarią vertę)

Ignitis grupė siekia iki 2030 m. įdiegti 4-5 GW žaliosios ir lanksčiosios gamybos instaliuotą galią, o iki 2040-2050 m. pasiekti nulinį ŠESD emisijų balansą, plėtojant žaliosios elektros energijos gamybos portfelį ir daugiausia dėmesio skiriant jūrinio vėjo, sausumos hibridinėms, elektros kaupimo, konvertavimo bei saugojimo technologijoms, pasitelkiant integruotą verslo modelį.

Integruotas verslo modelis

AB „Energijos skirstymo operatorius“ yra dalis Ignitis grupės ir priklauso Tinklų segmentui. Mūsų veikla apima elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymą, garantinį tiekimą bei skirstomųjų tinklų priežiūrą, gedimų šalinimą; juose diegiame išmaniuosius sprendimus bei rūpinamės naujų klientų prijungimu.

Tvarumas ir ASV prioritetai

Įgyvendindami strategiją, daugiausia dėmesio skiriame šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimui remiantis mokstu grįstais tikslais, skatiname saugą darbe, orientuodamiesi į TRIR ir nulinį mirtinų nelaimingų atsitikimų skaičių, rūpinamės darbuotojų patirtimi, kurią lemia gerovė, edukacija ir augimas, sąžiningas atlygis, įvairovės ir įtraukties iniciatyvos, skatiname aukščiausiojo lygio vadovų įvairovę ir kuriame tvarią vertę per tvarias investicijas bei grąžą.

Mūsų vertybės

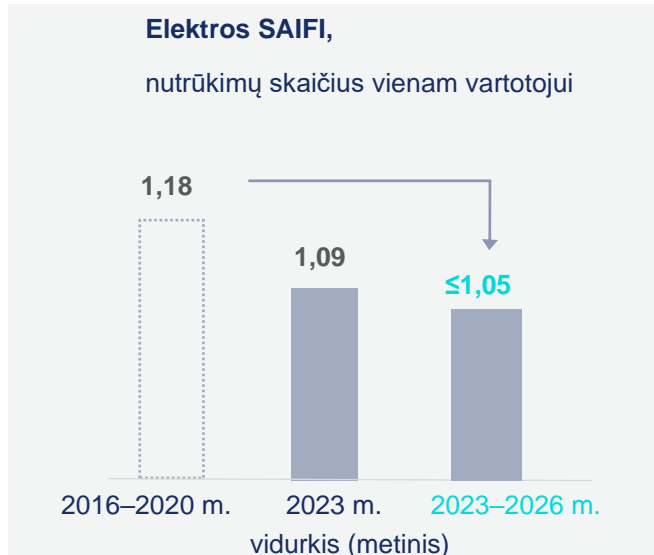
Esame įvairių energetiškai sumanių žmonių komanda, kurią vienija bendras siekis.

Strateginiai prioritetai, tikslai ir pagrindiniai veiklos rodikliai

Strateginiai prioritetai:

1. Atsparus ir efektyvus elektros energijos skirstymas
2. Elektros energijos tinklo plėtra ir energetikos rinkos vystymosi skatinimas
3. „Nuo -iki“ (angl. End -to -end) klientų patirtis

Investuojame į elektros skirstymo tinklą ir užtikriname jo atsparumą. Siekiame 2023–2026 m. SAIFI² rodiklį sumažinti iki vidutiniškai ≤1,05 nutrūkimo vienam vartotojui. Geriname tinklo automatizavimą ir siekiame, kad iki 2026 m. 63 % vartotojų būtų prijungti prie automatizuoto valdymo linijų. 2023–2026 m. laikotarpiu technologinių nuostolių elektros skirstymo tinkle vidurkis turėtų išlikti ≤5,0 %. Iki 2026 m. planuojame užbaigti išmaniųjų skaitiklių diegimą (1,2 mln. vnt.)

Bendrovės strateginės kryptys ir rodikliai

Bendrovės strateginės kryptys	Strateginių krypčių detalizacija	Strateginiai tikslai
Atsparus ir efektyvus elektros energijos skirstymas	Nuolat investuojame ir visoje šalyje modernizuojame strateginės reikšmės turtą, kuris naudojamas elektros ir gamtinių dujų skirstymui verslo klientams ir namų ūkiams, tuo užtikrindami tinklo atsparumą ir efektyvumą	Elektros energijos skirstymo atsparumas ir efektyvumas
Elektros energijos tinklo plėtra ir energijos rinkos vystymosi skatinimas	Siekiame įgalinti energijos rinkos vystymąsi, įskaitant transporto elektrifikavimą bei elektromobilių įkrovimą ir energijos vartojimo efektyvumą. Tai taip pat apima pramonės sektoriaus ir šildymo sistemų elektrifikavimą plečiant elektros tinklą naujais prijungimais, galių didinimu ir išmaniųjų skaitiklių diegimu.	Elektros skirstymo tinklo plėtra ir rinkos įgalinimas
„Nuo-iki“ (angl. „End-to-end“) klientų patirtis	Mes sutelkiame dėmesį į „nuo-iki“ klientų patirties gerinimą, pritaikydami standartizuotus sprendimus bei kanalus, atliepančius didėjančius klientų poreikius.	Klientų kelionė

2024 m. tikslų rodikliai ir 2023 m. tikslų pasiekimo rezultatai, susieti su įmonės vadovo kintamąja atlygio dalyli, atskleidžiami dalyje "4.4 Žmonės ir atlygis".

² SAIFI tikslai suformuoti atsižvelgiant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau VERT) 2022-2026 m. reguliavimo periodui nustatytą minimalų elektros energijos persiuntimo patikimumo lygį (nustatytas remiantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. O3E-79: vidutiniškai 2022-2026 m. periodui). Tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal lygio nustatymo metu naudotus principus ir galiojusią metodiką, (patvirtintą Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašo nuostatose – toliau Metodika) pagal kurią yra neįtraukiami šie atvejai: (1) nutraukimai dėl gamtinių reiškinių, atitinkantys gamtinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių reikšmes; (2) nutraukimai dėl gedimų perdavimo sistemos operatoriaus tinkle. Keičiantis Metodikos nuostatoms, tikslo įgyvendinimas būtų vertinamas vadovaujantis tikslo nustatymo metu galiojusia Metodika.

Pagrindiniai projektai ir investicijos

Investicijų planas: elektros ir dujų skirstymo tinklo modernizavimas

Iki šiol Investicijų planas buvo atnaujinamas kasmet. Nuo 2022 m. remiantis Elektros energetikos įstatymu, teisės aktų numatyta tvarka Investicijų planas kas du metus turi būti pateiktas VERT (toliau – Tarybai) derinimui. 2022 m. gruodžio mėn. Tarybai derinimui buvo pateiktas naujas 2022 – 2031 m. investicijų plano projektas, o 2023 m. rugsėjo mėn. buvo pateiktas atnaujintas planas, su įvertinta naujai nustatyta investicijų gražos norma. Derinimui pateiktas investicijų planas viešai konsultacijai buvo paskelbtas įmonės svetainėje ([nuoroda](#)).

Planuojamos investicijos ir toliau nukreipiamos į dvi pagrindines kryptis – tinklo atsparumo ir efektyvumo didinimą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtį:

- tinklo atsparumo ir efektyvumo didinimas: siekiu pagreitinti energijos tiekimo atkūrimą įvykus sutrikimams tęsiamas elektros tinklų oro linijų keitimas požeminėmis, prioritetą teikiant dažnai atsijungiančių ir avaringų linijų keitimui, miškingoms teritorijoms. Toliau bus diegiama tinklo automatizavimą užtikrinanti įranga didinanti prie automatizuotų valdymo linijų prijungtų klientų dalį. Taipogi, dėmesys bus skiriamas tinklo efektyvumo didinimui, sutelkiant dėmesį į sprendimus, mažinančius technologinius tinklo nuostolius;
- elektros energijos tinklo plėtra, rinkos įgalinimas bei visapusiška klientų patirtis: šia programa siekiama sukurti paskatas subalansuotai ir sistemingai formuoti rinką ir sudaryti sąlygas rinkai teikti naujas, kokybiškesnes paslaugas, reikalingas energetikos sektoriaus transformacijai. Pagrindinė šios programos priemonė yra išmaniųjų skaitiklių diegimas. Šis technologinis sprendimas ESO tinkle užtikrins duomenų tikslumą ir savalaikiškumą bei įgalins rinką ir vartotojus kurti aukštesnės kokybės paslaugas bei pagerinti skirstomųjų tinklų valdymo efektyvumą.

Plano derinimo laikotarpiu Taryba 2024 m. sausio 5 d. nutarimu patvirtino elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos metodikos projektą bei pritarė atnaujintam ESO investicijų gražos viršijimo dydžio gražinimo grafikui. 2024 m. sausio 22 d. buvo gautas Tarybos raštas, kuriuo Taryba išreiškė poreikį paruošti naują 2024 – 2033 m. periodo investicinį planą, atspindintį šiuos nutarimus. Dėl to įmonė planuoja pateikti naują 2024 – 2033 m. investicinį planą anksčiau negu numatyta teisės aktuose nauju terminu, suderintu su Taryba. Iki naujo investicinio plano 2024 – 2033 m. patvirtinimo, lieka galioti anksčiau patvirtintas 2021 – 2030 m. investicinis planas.

Investicijų politika

Nuo 2022 m. pabaigos sėkmingai tęsėme tinklo priežiūros ir plėtros darbus, įskaitant ir išmaniųjų skaitiklių diegimą. Išmaniųjų skaitiklių diegimas privatiems ir verslo klientams, kurių energijos vartojimas per metus viršija 1 000 kWh, prasidėjo 2022 m. liepos mėn. ir sėkmingai tęsiasi šiandien. Išmanieji skaitikliai taip pat diegiami naujiems klientams, elektros energijos gamintojams ir nutolusiems gamintojams. Per 2023 m. įdiegta apie 519 tūkst., o iš viso - apie 729 tūkst. įrengtų išmaniųjų skaitiklių (iš 1,1–1,2 mln. numatytų įdiegti išmaniųjų skaitiklių). Visi naujieji išmaniosios apskaitos sistemos funkcionalumai buvo sėkmingai įdiegti 2023 m. pabaigoje. Nors sistema jau veikia ir atlieka įprastas kasdienes užduotis, 2024 m. sieksime toliau ją tobulinti, vystyti ir integruoti į ją naujus funkcionalumus. Taip pat analizuojame kaip išmaniosios apskaitos sistema integruojasi į skirstymo valdymo sistemą ir planuojame ją visiškai integruoti iki 2025 m. vidurio. Be to, siekiame išvystyti išmaniosios apskaitos duomenų centrą, kuriame naudojant debesijos technologijas būtų sukurta didžiųjų duomenų platforma, kuri padėtų rinkti ir analizuoti išmaniųjų skaitiklių duomenis.

Šiuo metu nėra išmaniųjų skaitiklių gamybos ir tiekimo trikdžių, tad mūsų tikslas užbaigti masinį skaitiklių diegimo procesą iki 2025 m. nesikeitė.

2023 m. buvo keletas su reglamentavimu susijusių pakeitimų, kuriuos verta paminėti:

1. 2023 m. liepos 27 d. buvo [patvirtinti](#) elektros ir gamtinių dujų investicijų gražos normos (toliau – angl., weighted average cost of capital, WACC) nustatymo metodikos pakeitimai. Jie bus pradėti taikyti nuo 2024 m. Pagrindiniai pakeitimai:
 - pakeistas nerizikingų investicijų gražos normos (angl., risk free rate) skaičiavimo principas, vertinant 10 metų ir artimos trukmės Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių aukcionų, vykusių per paskutinius 12 mėnesių, duomenis (galiojusioje redakcijoje buvo vertinami aukcionai vykę per paskutinius 10 metų);

- nustatytas visų WACC komponentų periodinis kasmetinis perskaičiavimas ir taikymas (galiojusioje redakcijoje kasmetinis perskaičiavimas buvo taikytas tik skolinto kapitalo kainai, o visų likusių WACC komponentų perskaičiavimas vykdavo kas 5 metus). Tai lėmė 2024 m. elektros WACC padidėjimą iki 5,09 proc. (2023 m. – 4,17 proc.), o gamtinių dujų iki 5,03 proc. (2023 m. – 3,99 proc.).
- 2. Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, su reguliuotoju buvo sutarta pakeisti 160 mln. reguliacinio skirtumo gražinimo grafiką į 2024 – 2031 (vietoje 2024 – 2036), kuriame buitiniams vartotojams planuojama gražinti skirtumą per 2 metus ir 3 mėnesius, pradedant nuo 2024 m. balandžio 1 d. ir baigiant 2026 m. birželio 30 d. Verslo klientams gražinimas truks 7 metus ir 9 mėnesius nuo 2024 m. balandžio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d. Reguliavimo skirtumas yra susijęs su 2021 m. elektros perdavimo, skirstymo ir viešojo tiekimo paslaugų viršutinių kainų ribų nustatymo metodikos (toliau – Metodika) pakeitimu ir, savo ruožtu, perskaičiuota investicijų graža bei nusidėvėjimu ir amortizacija 2018 – 2021 m. laikotarpyje.

Kaip minėta anksčiau, VERT 2024 m. sausio 5 d. priėmė Metodikos pakeitimus, atsižvelgiant į 2023 m. spalio 24 d. Valstybės kontrolės ataskaitos „Elektros ūkio valdymas“ pateiktas rekomendacijas (nustatyti kriterijus, pagal kuriuos būtų vertinamas terminas, per kurį būtų gražinamos vartotojų permokos). Pakeitimai apima šiuos kriterijus, kuriais grindžiamas gražinimo grafikas:

- išlaikomas tvarus įsiskolinimo lygis (neviršija 5,5 karto grynosios skolos / koreguoto EBITDA);
- užtikrintų 10 metų Bendrovės investicijų plane numatytų investicijų įgyvendinimą;
- užtikrintų didžiausią naudą per mažiausius reguliuojamų paslaugų kaštus vartotojams;
- užtikrintų Bendrovės teikiamų paslaugų patikimumą;
- užtikrintų Bendrovės teikiamų paslaugų kokybę.

Pagrindinių investicinių projektų statusas

Projektas	Techninė priežiūra ir kita	Plėtra Naujų klientų prijungimai ir galios didinimai	Plėtra Išmanieji skaitikliai	Viso
Šalis	Lietuva			
Investicijos 2021–2030 m. (ESO 10 metų investicinis planas)	~ 1 mlrd. Eur	~ 750 mln. Eur	~ 150 mln. Eur	~1,9 mlrd. Eur
Investicijos 2023–2026 m. (Strateginis planas)	350–450 mln. Eur	470–600 mln. Eur	80–120 mln. Eur ³	0,9–1,1 mlrd. Eur
Finansavimo struktūra	Iš dalies (11,0 %, 3 metų vidurkis) padengta ES lėšomis (priklausomai nuo projekto)	Iš dalies (30,7 %, 3 metų vidurkis) padengta klientų mokėjimais	Pilnai (100 %, 3 metų vidurkis) padengta Grupės	Iš dalies (80,5 %, 3 metų vidurkis) padengta Grupės
Nuosavybė	100%			
Progresas	– 2023 m. rekonstruota 930 km elektros linijų (iš kurių 245 km buvo rekonstruoti per ketvirtą ketvirtį). Daugiau nei 95 % iš jų buvo pakeistos požeminėmis.	– 2023 m. prijungti 50 891 nauji elektros energijos vartotojai ir padidinta galia 25 119 vartotojams. Tai sudarė apie 975 km naujų elektros linijų (iš kurių 254 km buvo nutiestos ketvirtame ketvirtyje).	– 2023 m. pabaigoje buvo įdiegti apie 730 tūkst. išmaniųjų skaitiklių (iš kurių apie 519 tūkst. skaitiklių buvo įdiegti 2023 m. laikotarpiu).	
Statusas	Vyksta pagal planą	Vyksta pagal planą	Vyksta pagal planą	

³ „Sagemcom Energy & Telecom“ SAS (Prancūzija) yra atsakinga už išmaniųjų skaitiklių (maždaug 1,2 mln. vnt.) tiekimą ir susijusių IT sistemų (duomenų perdavimo technologijos – siaurajuosčio daiktų interneto technologijos (NB-IoT) diegimą.

REZULTATAI

3.1	Metiniai rezultatai	23
3.2	Trijų metų santrauka	33

3.1 Metiniai rezultatai

PAJAMOS

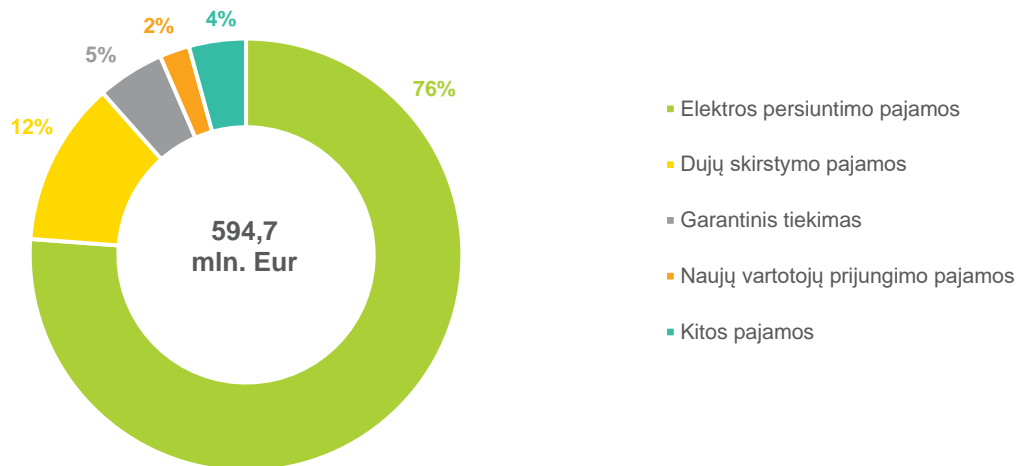
2023 m. Bendrovės pajamos siekė 594,7 mln. Eur ir buvo 13 proc., arba -89,0 mln. Eur, mažesnės nei 2022 m. Pajamų sumažėjimą daugiausia lėmė mažesnės pajamos iš elektros energijos persiuntimo (-79,9 mln. Eur) dėl reguliuotojo nustatytos mažesnės perdavimo tarifo dedamosios ir mažesnės pajamos iš garantinio tiekimo (-45,8 mln. Eur) dėl mažėjančios elektros energijos rinkos kainos. Rezultatą iš dalies atsvėrė pajamos iš gamtinių dujų skirstymo (+31,2 mln. Eur), dėl didesnės gamtinių dujų skirstymo tarifo dedamosios, patvirtintos reguliuotojo. Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo padidėjo 1,5 mln. Eur, arba 12,3 proc., kadangi elektros energijos vartotojų skaičius 2023 m., palyginti su 2022 m., didėjo 1,4 proc.

Pajamos pagal veiklos pobūdį, mln. Eur

	2023 m.	2022 m.	Δ	Δ,%
Elektros persiuntimo pajamos	453,0	532,9	(79,9)	(15,0%)
Dujų skirstymo pajamos	73,1	41,9	31,2	74,4%
Elektros garantinio tiekimo pajamos	30,0	75,7	(45,8)	(60,5%)
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	13,3	11,8	1,5	12,3%
Kitos pajamos	25,3	21,2	4,1	19,3%
Pajamos	594,7	683,7	(89,0)	(13,0%)

Pagrindinis Bendrovės pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas, kuris 2023 m. sudarė 76 proc. visų Bendrovės pajamų. Pajamos iš gamtinių dujų skirstymo sudarė 12 proc., pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo - 5 proc., kitos pajamos – 4 proc., o naujų vartotojų prijungimo pajamos sudarė 2 proc. nuo visų gautų Bendrovės pajamų.

Pajamos pagal veiklos pobūdį, %

2023 m. pajamos, susijusios su elektros energija, kurias apima elektros energijos persiuntimas, garantinis tiekimas ir kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai, sudarė 83 proc. visų Bendrovės pajamų. Pajamos susijusios su gamtinių dujų skirstymu sudarė 12 proc. visų pajamų. Kitos pajamos, prie kurių priskiriamos naujų klientų prijungimo, galios didinimo, elektros įrenginių iškėlimo ir kitos pajamos pagal sutartis su klientais, nuomos bei kitos veiklos pajamos – 5 proc.

Pajamos pagal tipą, mln. Eur ir %

	2023 m.	2022 m.	Δ	Δ,%	2023 m., %
Susijusios su elektros energija	494,0	619,0	(125,1)	(20,2%)	83%
Susijusios su gamtinėmis dujomis	73,2	42,1	31,1	73,8%	12%
Kita	27,5	22,5	5,0	22,3%	5%
Pajamos	594,7	683,7	(89,0)	(13,0%)	100%

SĄNAUDOS

Elektros energijos, gamtinių dujų ir kitų paslaugų pirkimai

2023 m. Bendrovės elektros energijos, gamtinių dujų ir susijusių paslaugų pirkimai sudarė 135,5 mln. Eur ir, palyginti su 2022 m., sumažėjo 66,0 proc., arba 263,2 mln. Eur. Sumažėjimą daugiausia lėmė mažėjančios elektros energijos ir gamtinių dujų kainos bei mažesni elektros energijos ir gamtinių dujų paskirstyti kiekiai.

OPEX

2023 m. Bendrovės OPEX siekė 162,6 mln. Eur ir buvo 22,0 proc. didesnės, arba 29,3 mln. Eur, nei tuo pačiu laikotarpiu 2022 m. Rezultatui didžiausią įtaką turėjo didesnės remonto ir techninės priežiūros sąnaudos (+15,5 mln. Eur, arba 50,4 proc.) dėl didesnių rangovų įkainių ir sudėtingesnių gedimų šalinimo darbų. Be to, 2023 m. pirmąjį pusmetį buvo vykdomas LiDAR projektas (pavojingų medžių prie vidutinės įtampos elektros oro linijų identifikavimas ir šalinimas). Vidutinio darbo užmokesčio augimas lėmė darbo užmokesčio ir su juo susijusių sąnaudų padidėjimą 11,5 proc., arba 7,4 mln. Eur. Kitų sąnaudų augimą daugiausia įtakėjo didesnės telekomunikacijų ir IT paslaugų, turto valdymo ir administravimo bei įvairios kitos paslaugos.

Kita

2023 m. nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos išaugo 11,1 mln. Eur, daugiausiai dėl atliktų didesnių investicijų.

Sąnaudos, mln. Eur

	2023 m.	2022 m.	Δ	Δ, %
Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai	135,5	398,7	(263,2)	(66,0%)
Elektros ir susijusių paslaugų pirkimai	127,1	382,7	(255,6)	(66,8%)
Dujų ir susijusių paslaugų pirkimai	7,9	15,5	(7,6)	(49,2%)
Kita	0,5	0,4	0,1	17,9%
OPEX ^(AVR)	162,6	133,3	29,3	22,0%
Darbo užmokesčio ir susijusių sąnaudų	71,9	64,5	7,4	11,5%
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos	46,2	30,7	15,5	50,4%
Kita	44,5	38,1	6,4	16,9%
Kita	107,6	105,8	1,8	1,7%
Nusidėvėjimas ir amortizacija	104,0	92,9	11,1	12,0%
Ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimo sąnaudos ir nurašymai	1,7	11,8	(10,1)	(85,5%)
Ilgalaikių ir trumpalaikių gautinų sumų, atsargų bei kitų sumų nurašymai ir vertės sumažėjimai	1,8	1,1	0,8	69,7%
Iš viso sąnaudų	405,7	637,7	(232,1)	(36,4%)

EBITDA

Siekdama atskleisti Bendrovės įprastos veiklos rezultatus, be netipinių, vienkartinių ar su einamuoju veiklos laikotarpiu tiesiogiai nesusijusių veiksnių įtakos, EBITDA rezultatas yra pateikiamas po vadovybės atliktų korekcijų, eliminuojant faktinių ir reguliuojamų pajamų nuokrypį bei vienkartinių veiksnių įtaką (koreguotas EBITDA). Koreguotas EBITDA vadovybės manymu tiksliau atspindi konkretaus laikotarpio rezultatus bei leidžia geriau palyginti faktinius rezultatus su ankstesniais laikotarpiais.

2023 m. koreguotas EBITDA siekė 182,7 mln. Eur, ir, palyginti su 2022 m., buvo 9,3 proc., arba 15,6 mln. Eur, didesnis, daugiausia dėl didesnio RAB efekto (+10,7 mln. Eur).

EBITDA korekcijos, mln. Eur

	2023 m.	2022 m.	Δ	Δ, %
EBITDA <small>AVR</small>	294,8	150,6	144,2	95,7%
<i>Korekcijos⁴</i>				
Laikini reguliaciniai skirtumai	(112,1)	16,5	(128,6)	(780,5%)
ESO reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (einamieji metai)	(153,8)	(15,2)		
ESO reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (praėję laikotarpiai)	41,7	31,7		
Iš viso EBITDA koregavimų	(112,1)	16,5	(128,6)	(780,5%)
Koreguotas EBITDA <small>AVR</small>	182,7	167,1	15,6	9,3%
<i>Koreguoto EBITDA marža <small>AVR</small></i>	<i>37,9%</i>	<i>23,9%</i>	<i>14 p.p</i>	<i>n/a</i>

Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas einamuoju laikotarpiu dėl vadovybės vertinimu galimai susidarysiančio pelno, viršijančio leistiną pelną. Apskaičiuojant šį dydį įvertinamos pagrindinių pajamų lygio dedamųjų (Bendrovės veiklos, elektros energijos įsigijimo savoms reikmėms bei nuostoliams technologiniuose įrenginiuose, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų, investicijų grąžos, bei kitų pajamų) prognozės ir reguliuotojo patvirtintų kainų dedamųjų dydžių skirtumas.

Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas dėl praėjusių laikotarpių, kuris Reguliotojo sprendimu yra realizuotas tvirtinant einamųjų metų kainas.

Eliminuojamas skirtumas tarp faktinio ataskaitinio laikotarpio pelno bei reguliuotojo leidžiamo uždirbti pelno. EBITDA korekcijas apima:

- 2023 m. didesnio pelno eliminavimas (-153,8 mln. Eur), kuris bus grąžintas ateityje, ir kuris susidarė dėl neatitikimų tarp planuojamų ir faktinių sąnaudų ir pajamų, o +41,7 mln. Eur – susiję su ankstesniais laikotarpiais ir tarifais realizuoti per šį laikotarpį;
- 2022 m. Bendrovės reguliuojamų pajamų perskaičiavimas susijęs su dabartiniu laikotarpiu sudarė -15,2 mln. Eur, o perskaičiavimas dėl praėjusių laikotarpių +31,7 mln. Eur.

Reguliotojo patvirtintų kainų dedamųjų metiniai dydžiai yra skelbiami reguliuotojo interneto puslapyje pateiktose kainų tvirtinimo pažymose.

Reguliotojo nutarimai, kuriais vadovaujantis atliekami 2023 ir 2022 metų reguliuojamų pajamų perskaičiavimai:

- 2021 m. spalio 15 d. nutarimas Nr. O3E-1309 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2022–2026 metams nustatymo“ ([nuoroda](#));
- 2022 m. spalio 17 d. nutarimas Nr. O3E-1424 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo vidutinės ir žemos įtampos tinklais paslaugų kainų viršutinių ribų 2023 metams koregavimo“ ([nuoroda](#));
- 2021 m. spalio 29 d. nutarimas Nr. O3E-1390 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2022 metams koregavimo“ ([nuoroda](#));
- 2022 m. spalio 31 d. nutarimas Nr. O3E-1473 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų viršutinės ribos 2023 metams koregavimo“ ([nuoroda](#)).

⁴ Korekcijos apima reguliuojamųjų pajamų perskaičiavimą einamuoju laikotarpiu ir dėl praėjusių laikotarpių.

GRYNASIS PELNAS

2023 m. koreguotas grynasis pelnas sudarė 59,2 mln. Eur ir buvo 14,0 mln. Eur, arba 31,1 proc., didesnis nei 2022 m. Pagrindinė teigiamo pokyčio įtaka buvo didesnis koreguotas EBITDA (+15,6 mln. Eur).

Ataskaitinis grynasis pelnas 2023 m. taip pat didėjo ir siekė 154,5 mln. Eur, palyginti su 31,1 mln. Eur tuo pačiu laikotarpiu 2022 m. Ataskaitinis grynasis pelnas augo daugiau nei koreguotas grynasis pelnas, daugiausia dėl laikinų reguliacinių skirtumų (+128,6 mln. Eur).

Grynojo pelno korekcijos, mln. Eur

	2023 m.	2022 m.	Δ	Δ, %
Grynasis pelnas	154,5	31,1	123,3	396,3%
<i>Korekcijos</i>				
Iš viso EBIT korekcijų	(112,1)	16,5	(128,6)	(780,5%)
Korekcijų įtaka pelno mokesčiui ⁵	16,8	(2,5)	19,3	(780,5%)
Iš viso grynojo pelno korekcijų	(95,3)	14,0	(109,3)	(780,5%)
Koreguotas grynasis pelnas <small>AVR</small>	59,2	45,1	14,0	31,1%
<i>Koreguotas ROE (12 mėn.)</i> <small>AVR</small>	8,8%	7,3%	1,5 p.p	n/a
<i>ROE (12 mėn.)</i> <small>AVR</small>	23,1%	5,0%	18,1 p.p	n/a

INVESTICIJOS

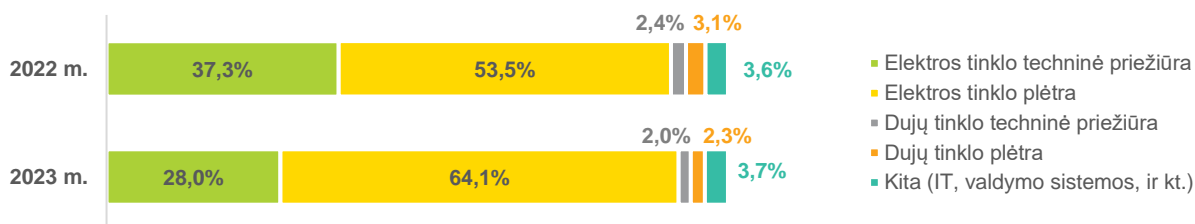
2023 m. Bendrovės investicijos siekė 345,1 mln. Eur ir buvo 80,1 mln. Eur, arba 30,2 proc., didesnės nei 2022 m. Didžioji dalis investicijų (221,1 mln. Eur) teko elektros skirstomojo tinklo plėtrai dėl didesnio naujų klientų prijungimų ir galios didinimų skaičiaus, taip pat dėl išaugusio naujų klientų rekonstrukcijų poreikio ir, palyginti su tuo pačiu 2022 m. laikotarpiu, buvo didesnės 79,3 mln. Eur, arba 56,0 proc. Be to, padidėjimą lėmė išmaniųjų skaitiklių diegimas (43,1 mln. Eur). Investicijų augimui įtakos turėjo ir didesni rangovų įkainiai. Rangovų įkainiai už naujus prijungimus ir galios didinimus padidėjo vidutiniškai 47 proc. vienam klientui. Investicijos į elektros skirstomojo tinklo plėtrą sudarė 64 proc. visų Bendrovės investicijų.

2023 m. į gamtinių dujų skirstymo tinklo plėtrą ir priežiūrą Bendrovė investavo 14,6 mln. Eur ir išlaikė 2022 metų lygį. 2023 m. sausio-gruodžio mėn. prie gamtinių dujų skirstymo tinklo buvo prijungta 2,5 tūkst. naujų vartotojų, t. y. 47,9 proc. mažiau nei per 2022 m. Naujai prijungtų klientų skaičius sumažėjo dėl mažesnio gautų prašymų prijungti prie ESO tinklo kiekio, kurį lėmė auganti elektrifikacija.

Investicijos pagal veiklos pobūdį, mln. Eur

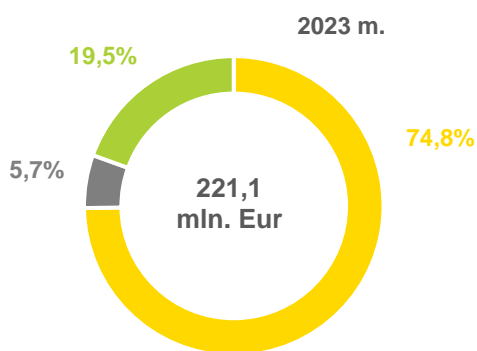
	2023 m.	2022 m.	Δ	Δ, %
Elektros tinklo priežiūra	96,6	99,0	(2,4)	(2,4%)
Elektros tinklo plėtra	221,1	141,7	79,3	56,0%
Dujų tinklo priežiūra	6,8	6,4	0,5	7,1%
Dujų tinklo plėtra	7,8	8,3	(0,6)	(6,8%)
Kita (IT, valdymo sistemos, ir kt.)	12,9	9,6	3,3	34,3%
Investicijos	345,1	265,0	80,1	30,2%

Investicijos pagal veiklos pobūdį, %

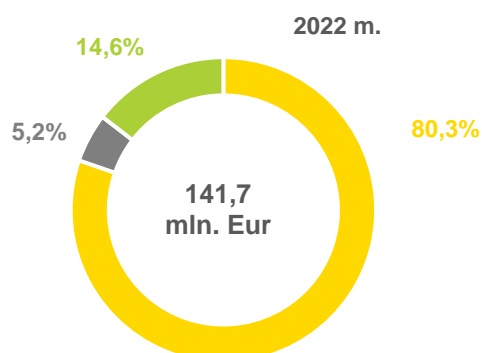

⁵ Papildoma pelno mokesčio korekcija, taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą (įstatymų nustatytas pelno mokesčio tarifas Lietuvoje), taikoma visoms EBIT korekcijoms.

Investicijos į elektros tinklo plėtrą, %

- Nauji prijungimai ir galios didinimai
- Elektros įrenginių iškėlimas
- Išmanieji skaitikliai

- Nauji prijungimai ir galios didinimai
- Elektros įrenginių iškėlimas
- Išmanieji skaitikliai

2023 m. investicijos augo daugiausiai dėl padidėjusių investicijų į elektros skirstomojo tinklo plėtrą, iš kurių daugiausiai augo investicijos į naujų vartotojų prijungimą ir galios didinimus. Nauji prijungimai ir galios didinimai sudarė 74,8 proc. nuo investicijų į elektros tinklo plėtrą.

2023 m. investicijos į išmaniuosius skaitiklius, palyginti su 2022 m., padidėjo 22,5 mln. Eur ir siekė 43,1 mln. Eur bei sudarė 12 proc. visų Bendrovės investicijų. Investicijose į elektros tinklo plėtrą investicijos į išmaniuosius skaitiklius sudarė 19,5 proc. (2022 m. – 14,6 proc.).

BALANSAS

Turtas

2023 m. gruodžio 31 d. bendra turto vertė siekė 2 196,8 mln. Eur (+7,3 proc. nuo 2022 m. gruodžio 31 d.).

Ilgalaikis turtas padidėjo 229,9 mln. Eur, arba 12,3 proc., lyginant su 2022 m. gruodžio 31 d. ir sudarė 2 093,5 mln. Eur. Augimą daugiausia lėmė išaugusi ilgalaikio materialiojo turto vertė (+227,9 mln. Eur) dėl investicijų atliktų 2023 m. sausio–gruodžio mėnesiais. Ilgalaikis turtas sudarė 95 proc. viso Bendrovės turto.

Palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., Bendrovės trumpalaikis turtas sumažėjo 80,0 mln. Eur, arba 43,7 proc., daugiausia dėl sumažėjusių pinigų ir pinigų ekvivalentų (-72,7 mln. Eur).

Nuosavas kapitalas

2023 m. gruodžio 31 d. nuosavas kapitalas sudarė 731,2 mln. Eur ir, palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., padidėjo 123,8 mln. Eur, arba 20,4 proc., daugiausia dėl teigiamo nepaskirstytojo pelno pokyčio (+130,6 mln. Eur), kurį lėmė 2023 m. uždirbtas didesnis grynasis pelnas.

Įsipareigojimai

2023 m. visi įsipareigojimai padidėjo 1,8 proc., arba 26,1 mln. Eur. Ilgalaikiai įsipareigojimai padidėjo 44,5 mln. Eur (+3,8 proc.), daugiausia dėl didesnių atidėtųjų pajamų, didesnių dotacijų ir subsidijų, taip pat didesnių atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimų. Trumpalaikiai įsipareigojimai sumažėjo 6,6 proc., arba 18,4 mln. Eur, daugiausia dėl mažesnių prekybos įsipareigojimų (-25,8 mln. Eur), mažesnių sukauptų sąnaudų už elektros energiją ir susijusias paslaugas (-38,2 mln. Eur) dėl mažesnių energijos kainų ir paskirstytų kiekių. 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo mokėtino PVM (pokytis nuo 2022 m. -20,0 mln. Eur). Sumažėjimą atsvertė 2023 m. pabaigai išaugusios trumpalaikės paskolos ir mokėtinos palūkanos + 67,4 mln. Eur.

Balansas, mln. Eur

	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	Δ	Δ,%
Ilgalaikis turtas	2 093,5	1 863,5	229,9	12,3%
Trumpalaikis turtas	103,3	183,3	(80,0)	(43,7%)
TURTO IŠ VISO	2 196,8	2 046,9	149,9	7,3%
Nuosavas kapitalas	731,2	607,5	123,8	20,4%
Įsipareigojimų iš viso	1 465,5	1 439,4	26,1	1,8%
Ilgalaikiai įsipareigojimai	1 204,8	1 160,3	44,5	3,8%
Trumpalaikiai įsipareigojimai	260,7	279,1	(18,4)	(6,6%)
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	2 196,8	2 046,9	149,9	7,3%
<i>Turto apyvartumas (12 mėn.)</i> ^{AVR}	0,28	0,35	(0,07)	(20,7%)
<i>ROA (12 mėn.)</i> ^{AVR}	7,3%	1,6%	5,7 p. p.	n/a
<i>Bendrojo likvidumo koef.</i> ^{AVR}	0,40	0,66	(0,26)	(39,7%)
<i>Grynasis apyvartinis kapitalas</i>	(60,3)	(138,8)	78,5	(56,6%)
<i>Grynasis apyvartinis kapitalas / Pajamos (12 mėn.)</i> ^{AVR}	(10,1%)	(20,3%)	10,2 p.p	n/a
<i>Pastovus kapitalas (12 mėn.)</i> ^{AVR}	1 641,6	1 383,5	258,1	18,7%

FINANSAVIMAS

Grynoji skola

2023 m. gruodžio 31 d. grynoji skola sudarė 910,4 mln. Eur., o tai yra 17,3 proc., arba 134,3 mln. Eur, daugiau nei 2022 m. Padidėjimą lėmė didesnis apyvartinio kapitalo poreikis ir atliktos didesnės investicijos 2023 metais.

Grynoji skola, mln. Eur

	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	Δ	Δ,%
Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų viso	833,4	841,3	(7,8)	(0,9%)
Ilgalaikės paskolos	827,03	834,93	(7,90)	(0,9%)
Nuomos įsipareigojimai (16-asis TFAS)	6,4	6,3	0,1	0,8%
Trumpalaikių finansinių įsipareigojimų viso	88,92	19,43	69,5	357,6%
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	7,90	7,90	0,0	0,0%
Trumpalaikės paskolos	65,56	0,00	65,6	-
Mokėtinos (įskaitant sukauptas) palūkanos	12,28	10,43	1,8	17,7%
Nuomos įsipareigojimai (16-asis TFAS)	3,18	1,10	2,1	189,3%
Finansinės skolos ^{AVR}	922,3	860,7	61,6	7,2%
Pinigai ir jų ekvivalentai	11,9	84,6	(72,7)	(85,9%)
Grynoji skola ^{AVR}	910,4	776,1	134,3	17,3%
<i>Grynoji skola / koreguotas EBITDA (12 mėn.) ^{AVR}</i>	4,98	4,64	0,3	7,3%
<i>Grynoji skola / EBITDA (12 mėn.) ^{AVR}</i>	3,09	5,15	(2,1)	(40,1%)
<i>Finansinės skolos / Nuosavas kapitalas ^{AVR}</i>	1,26	1,42	(0,2)	(11,0%)
<i>Nuosavo kapitalo lygis ^{AVR}</i>	0,33	0,30	0,0	12,2%

DIVIDENDAI

2020 m. gruodžio 15 d. „Ignitis grupės“ valdyba patvirtino atnaujintą jos valdomų dukterinių įmonių dividendų politiką, pagal kurią:

1. dukterinių įmonių valdymo organai siūlo skirti pelno dalį dividendams už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį - ne mažiau kaip 80 procentų įmonės grynojo pelno, gauto ataskaitiniu laikotarpiu, už kurį siūlomi dividendai;
2. dukterinių įmonių valdymo organai gali siūlyti skirti pelno dalį dividendams už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį, jei ataskaitiniu laikotarpiu įmonė patyrė nuostolį, tačiau yra sukaupusi nepaskirstytojo pelno iš ankstesnių ataskaitinių laikotarpių. Ši nuostata taikoma tik tuo atveju, kai yra būtinas poreikis jos patronuojančiai bendrovei gauti dividendus, įgyvendinant patronuojančios bendrovės dividendų politiką;
3. dukterinių įmonių valdymo organai gali siūlyti nustatyti mažesnę už 1 papunktyje įmonėms nustatytą dividendams išmokėti skirtą pelno dalį, arba siūlyti neskirti dividendų už ataskaitinį laikotarpį, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:
 - 3.1. dukterinė įmonė, remiantis „Ignitis grupės“ strategija, įgyvendina žaliosios generacijos investicinius projektus;
 - 3.2. dukterinės įmonės galimybes skirti dividendus riboja finansavimo sutartyse nustatyti kovenantai;
 - 3.3. dukterinė įmonė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą;
 - 3.4. dukterinės įmonės nuosavas kapitalas, išmokėjus dividendus, taptų mažesnis už įmonės įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą;
 - 3.5. dukterinė įmonė yra nemoki, arba išmokėjus dividendus taptų nemoki;
 - 3.6. dukterinės įmonės grynoji finansinė skola ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, už kurį siūloma mokėti dividendus, yra lygi arba didesnė, nei įmonės paskutinių dvylikos mėnesių (skaičiuojant nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos) EBITDA padauginta iš šešių (t.y. grynoji finansinė skola \geq 6 EBITDA už paskutinius 12 mėnesių);
 - 3.7. dukterinė įmonė yra gavusi rašytinį Iždo funkcijos vadovo ir patronuojančios bendrovės Finansų ir Iždo direktoriaus pritarimą taikyti 3 papunktį dėl atvejų, nenumatytų 3.1–3.6 papunkčiuose.

2023 m. kovo 28 d. įvykęs eilinis visuotinis AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2022 metus paskirstymą ir nusprendė skirti 0,032 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 29,0 mln. Eur. Už 2021 metus dividendams buvo skirta 50,0 mln. Eur, 0,056 Eur už vieną akciją.

Paskirti dividendai už nurodytus metus, mln. Eur

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ,%
Išmokėtų dividendų dydis už nurodytą laikotarpį	29,0	50,0	(21,0)	(42,0%)

Daugiau informacijos apie „Ignitis grupės“ valdomų dukterinių įmonių dividendų politiką, patvirtintą 2020 m. gruodžio 15 d. „Ignitis grupės“ valdybos rasite čia ([nuoroda](#)).

PAGRINDINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

		2023 m.	2022 m.	Δ	Δ,%
Elektros energija					
Paskirstyta elektros energijos	TWh	9,73	10,01	(0,28)	(2,8%)
iš kurių privatiems klientams	TWh	3,25	3,20	0,05	1,6%
iš kurių verslo klientams	TWh	6,47	6,81	(0,34)	(4,9%)
Tinklų ilgis	tūkst. km	128	128	1	0,7%
Klientų, prijungtų prie automatizuotų valdymo linijų, dalis	%	57%	48%	(9 p.p)	n/a
Technologiniai nuostoliai	%	4,1%	5,0%	(1,0 p.p)	n/a
Klientų skaičius	tūkst.	1 851	1 825	25,6	1,4%
privatų klientų skaičius	tūkst.	1 724	1 703	20,8	1,2%
verslo klientų skaičius	tūkst.	127	122	4,7	3,9%
iš kurių gaminantys vartotojai ir gamintojai	tūkst.	65	35	29,67	84,1%
gaminančių vartotojų ir gamintojų leistinoji naudoti galia	MW	1 117	588	529	89,9%
Nauji vartotojų prijungimai ir galios didinimai	tūkst.	76,01	64,00	12,01	18,8%
nauji prijungimai	tūkst.	50,89	37,82	13,07	34,5%
prijungimų galios padidinimai	tūkst.	25,12	26,18	(1,06)	(4,0%)
Naujų klientų prijungimų ir galios didinimų leistinoji naudoti galia	MW	556	525	31	6,0%
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	42	64	(22)	(33,7%)
SAIFI	kartai	1,35	1,52	(0,17)	(11,0%)
SAIDI	min.	120,77	178,73	(58,0)	(32,4%)
Įrengtas išmaniųjų skaitiklių skaičius	tūkst.	729,39	210,44	519,0	246,6%
Garantinis tiekimas	TWh	0,23	0,26	(0,03)	(13,2%)
Gamtinės dujos					
Paskirstyta gamtinių dujų	TWh	6,32	6,68	(0,36)	(5,4%)
iš kurių privatiems klientams	TWh	2,29	2,50	(0,21)	(8,5%)
iš kurių verslo klientams	TWh	4,03	4,19	(0,15)	(3,6%)
Tinklų ilgis	tūkst. km	9,69	9,64	0,04	0,5%
Technologiniai nuostoliai	%	1,81%	1,82%	(0,0 p.p)	n/a
Klientų skaičius	tūkst.	625,63	623,51	2,13	0,3%
Nauji prisijungimai ir galios didinimai	tūkst.	2,50	4,81	(2,30)	(47,9%)
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	55,45	58,33	(2,88)	(4,9%)
SAIFI	kartai	0,003	0,003	0,0001	2,9%
SAIDI	min.	0,30	0,27	0,02	8,3%
Klientų patirtis (NPS)	%	52,10	52,90	(0,80)	(1,5%)

Elektros energijos skirstymas

Bendras paskirstytos elektros energijos kiekis 2023 m. mažėjo 0,28 TWh, arba 2,8 proc. Mažėjimą nulėmė sumažėjęs verslo klientų vartojimas dėl pastebimai susitraukusios pramonės gamybos, įtakos turėjo ir sumažėjusios vartojimo apimtys mažmeninės prekybos ir paslaugų sektoriuose.

2023 m. technologinių nuostolių rodiklis elektros energijos skirstymo tinkle sumažėjo 1 procentiniu punktu. Sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo 2022 metų vartotojų perdeklaruoto kiekio atstatymas (-0,1 TWh).

Lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2022 metais, 2023 m. dėl naujai prijungtų vartotojų elektros skirstomojo tinklo klientų skaičius padidėjo 25,55 tūkst., arba 1,4 proc. 2023 m. ženkliai išaugo naujų gaminančių vartotojų ir gamintojų skaičius, kuris didėjo beveik 2 kartus (+84,1 proc.). Gaminančių vartotojų ir gamintojų prijungimo tempas įgavo pagreitį dėl pingančių technologijų, geresnio informuotumo, kasmet augančios elektrinių įrengimų suteikiamos valstybės paramos, patrauklesnės prijungimo kainodaros bei pastaraisiais metais išaugusių elektros energijos kainų.

2023 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė arba galią padidino 76,01 tūkst. naujų klientų (iš kurių 50,89 tūkst. nauji prijungimai ir 25,12 tūkst. prijungimų galios didinimai) – 18,8 proc. daugiau nei 2022 m. Naujų klientų prijungimo kiekis ir galios didinimo skaičiaus augimas sąlygotas gaminančių vartotojų ir gamintojų augimo, dėl ko elektros tinklo plėtrai reikalingos vis didesnės investicijos.

Nuo išmaniųjų skaitiklių masinio diegimo pradžios 2022 m. liepos mėn. iš viso sėkmingai įrengta apie 729 tūkst. išmaniųjų skaitiklių, iš kurių per 2023 m. buvo įrengta apie 519 tūkst.

Per 2023 m. elektros energijos garantiniame tiekime buvo paskirstyta 13,2 proc. mažiau elektros energijos kiekio nei 2022 m.

Elektros energijos kokybės rodiklis SAIFI ženkliai pagerėjo, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, ir siekė 1,35 karto (2022 m. – 1,52 karto). Elektros kokybės SAIDI rodiklis pagerėjo ir siekė 120,77 min. lyginant su 2022 m. – 178,73 min.

2023 m. metinis bendro SAIFI rodiklio vykdymas lyginant su 2022 m. pagerėjo 11 proc. Rodiklio gerėjimą lėmė mažesnis kiekis stichinių reiškinių, dėl kurių įvyko masiniai linijų atsijungimai. Geresnį rodiklio pasiekimą sąlygojo įdiegti ir toliau nuolat diegiami automatikos sprendimai (FLIR), investicijos į elektros tinklus, vykdomas pavojingų medžių 35 -10 kV oro linijose šalinimo projektas (LIDAR).

Nevertinant stichinių reiškinių ir gedimų perdavimo tinkle kategorijai priskirtinų įvykių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2023 m. SAIFI rodiklio vykdymas lyginant su 2022 m. yra 9 proc. didesnis. Didžiausią įtaką rodikliui turėjo senų kabelinių linijų gedimai, taip pat III-IV ketvirtį įvykę masiniai linijų atsijungimai dėl pavojingų gamtos reiškinių (stipraus vėjo), kurie buvo artimi stichinio reiškinio dydžiui, tačiau jo nepasiekė

2023 m. metinis bendro SAIDI rodiklio vykdymas lyginant su 2022 m. gerėjo 32 proc. Didžiausią įtaką rodikliui turėjo antrame metų pusmetyje įvykę stichiniai reiškiniai, dėl kurių virtę medžiai sukėlė sudėtingus gedimus vidutinės ir žemos įtampos linijose, o jų pašalinimui reikėjo daugiau laiko, specialios technikos bei papildomos įrangos. Rodiklio mažėjimą lyginant su 2022 m. lėmė įdiegti automatikos sprendimai, nuotolinis tinklo valdymas, vidaus remonto komandų įtraukimas į gedimų šalinimus masinių linijų atsijungimo metu.

Gamtinių dujų skirstymas

Gamtinių dujų skirstymo apimtys taip pat mažėjo 5,4 proc., arba 0,36 TWh, dėl nepalankių praėjusių metų rinkos sąlygų, privertusių verslo klientus mažinti gamtinių dujų vartojimą, stabdyti gamybą arba pereiti prie alternatyvaus kuro. Tai turėjo įtakos naujų prijungimų ir galios didinimų skaičiui, kuris 2023 m. sumažėjo 2 303 vnt., arba 47,9 proc.

2023 m. laikotarpiu gamtinių dujų kokybės rodiklis - vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui siekė 0,0034 karto ir, lyginant su 2022 m., sumažėjo 0,0001 karto (2022 m. – 0,0013 karto). SAIFI pokytį lėmė nežymus padidėjęs atjungtų klientų kiekis. Gamtinių dujų persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinių įtaka („force majeure“) vienam klientui siekė 0,30 min. ir, lyginant su 2022 m. laikotarpiu padidėjo 0,03 min. (2022 m. SAIDI sudarė 0,27 min). SAIDI pokytį lėmė nežymus padidėjęs atjungtų klientų kiekis ir nežymiai ilgesnė atjungimo trukmė.

3.2 Trijų metų santrauka

Pagrindiniai finansiniai rodikliai

		2023 m.	2022 m.	2021 m.
Pajamos	mln. Eur	594,7	683,7	535,3
EBITDA ^{AVR}	mln. Eur	294,8	150,6	171,2
Koreguotas EBITDA ^{AVR}	mln. Eur	182,7	167,1	148,1
Koreguoto EBITDA marža ^{AVR}	%	37,9%	23,9%	28,9%
EBIT ^{AVR}	mln. Eur	189,0	45,9	69,9
Koreguotas EBIT ^{AVR}	mln. Eur	76,9	62,4	46,7
Grynasis pelnas	mln. Eur	154,5	31,1	50,0
Koreguotas grynasis pelnas ^{AVR}	mln. Eur	59,2	45,1	41,1
Investicijos ^{AVR}	mln. Eur	345,1	265,0	188,0
ROE ^{AVR}	%	23,1%	5,0%	7,7%
Koreguotas ROE ^{AVR}	%	8,8%	7,3%	6,3%
ROCE ^{AVR}	%	12,5%	3,4%	5,2%
Koreguotas ROCE ^{AVR}	%	5,1%	4,6%	3,5%
ROA ^{AVR}	%	7,3%	1,6%	2,8%
Koreguotas ROA ^{AVR}	%	2,8%	2,3%	2,3%
		2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Iš viso turto	mln. Eur	2196,8	2046,9	1819,5
Nuosavas kapitalas	mln. Eur	731,2	607,5	627,7
Grynoji skola ^{AVR}	mln. Eur	910,4	875,2	710,0
Grynasis apyvartinis kapitalas ^{AVR}	mln. Eur	(60,3)	(138,8)	(54,4)
Grynoji skola / EBITDA ^{AVR}	kartai	3,1	5,2	4,1
Grynoji skola / Koreguotas EBITDA ^{AVR}	kartai	5,0	4,6	4,8
Bendrojo likvidumo koef. ^{AVR}	%	39,6%	65,7%	45,5%
Turto apyvartumas ^{AVR}	kartai	0,28	0,35	0,30

Pagrindiniai veiklos rodikliai

		2023 m.	2022 m.	2021 m.
Elektros energija				
Paskirstyta elektros energijos	TWh	9,73	10,01	10,37
Garantinis tiekimas	TWh	0,23	0,26	0,34
Naujų vartotojų prijungimai ir galios didinimai	tūkst.	76,01	64,00	50,29
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	42,36	63,91	36,67
SAIFI	Kartai	1,35	1,52	1,45
SAIDI	min.	120,77	178,73	201,95
Išmanieji skaitikliai, įdiegti pagal išmaniųjų skaitiklių programą	tūkst.	729,39	210,44	-
Gamtinės dujos				
Paskirstyta gamtinių dujų	TWh	6,32	6,68	8,49
Naujų vartotojų prijungimai ir galios didinimai	tūkst.	2,50	4,81	8,12
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	55,5	58,3	71,9
SAIFI	Kartai	0,003	0,003	0,006
SAIDI	min.	0,30	0,27	0,47
Klientų patirtis (NPS)	%	52,10	52,90	-

VALDYMAS

4.1	Valdysenos modelis	35
4.2	Stebėtojų taryba	38
4.3	Valdyba	39
4.4	Žmonės ir atlygis	43
4.5	Rizikos ir jų valdymas	48

4.1 Valdysenos modelis

BENDROVĖS VALDYMO MODELIS

Svarbiausi valdysenos pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį

AB „Ignitis grupė“ stebėtojų taryba ir valdyba priėmė sprendimą Bendrovėje taikomą dvipakopį valdymo modelį keisti į vienpakopį, t. y., – atsisakyti iš darbuotojų suformuotos vykdomosios valdybos, vietoje jos suformuoti valdybą su priežiūros funkcija. 2023 m. vasario 7 d. Bendrovės vienintelis akcininkas – AB „Ignitis grupė“ ketverių metų kadencijai patvirtino naujos Bendrovės valdybos sudėtį pagal konkrečias kompetencijų sritis. Naujai valdybai nustatyta pareiga vykdyti priežiūros funkcijas, įtvirtintas LR akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje.

Bendrovės valdyba su priežiūros funkcija savo darbą pradėjo 2023 m. vasario 14 d. įsigaliojus atnaujintiems Bendrovės įstatams.

Bendrovės valdyba su priežiūros funkcija sudaroma iš 6 narių: 2 nepriklausomų narių, 2 akcininko atstovų, 1 valstybės tarnautojo ir 1 darbuotojų atstovo.

Naujosios kadencijos Bendrovės valdybos sudėtis:

- finansų valdymo srityje – nepriklausomas narys Nerijus Datkūnas;
- organizacijos vystymo srityje – nepriklausomas narys Eligijus Kajieta;
- energijos skirstymo ir reguliavimo srityje – akcininko atstovas Darius Maikštėnas;
- strateginio planavimo ir valdymo srityje – akcininko atstovė Živilė Skibarkienė;
- veiklos tęstinumo ir saugumo srityje – valstybės tarnautojas Jonas Skardinskas;
- darbuotojų atstovavimo srityje – Dalia Jakutavičė.

Iki 2023 m. vasario 14 d.⁶ Bendrovės organai:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- kolegialus valdymo organas – stebėtojų taryba;
- kolegialus valdymo organas – valdyba;
- vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas.

Nuo 2023 m. vasario 14 d. pagal naujausios redakcijos Bendrovės įstatus, Bendrovės organai yra:

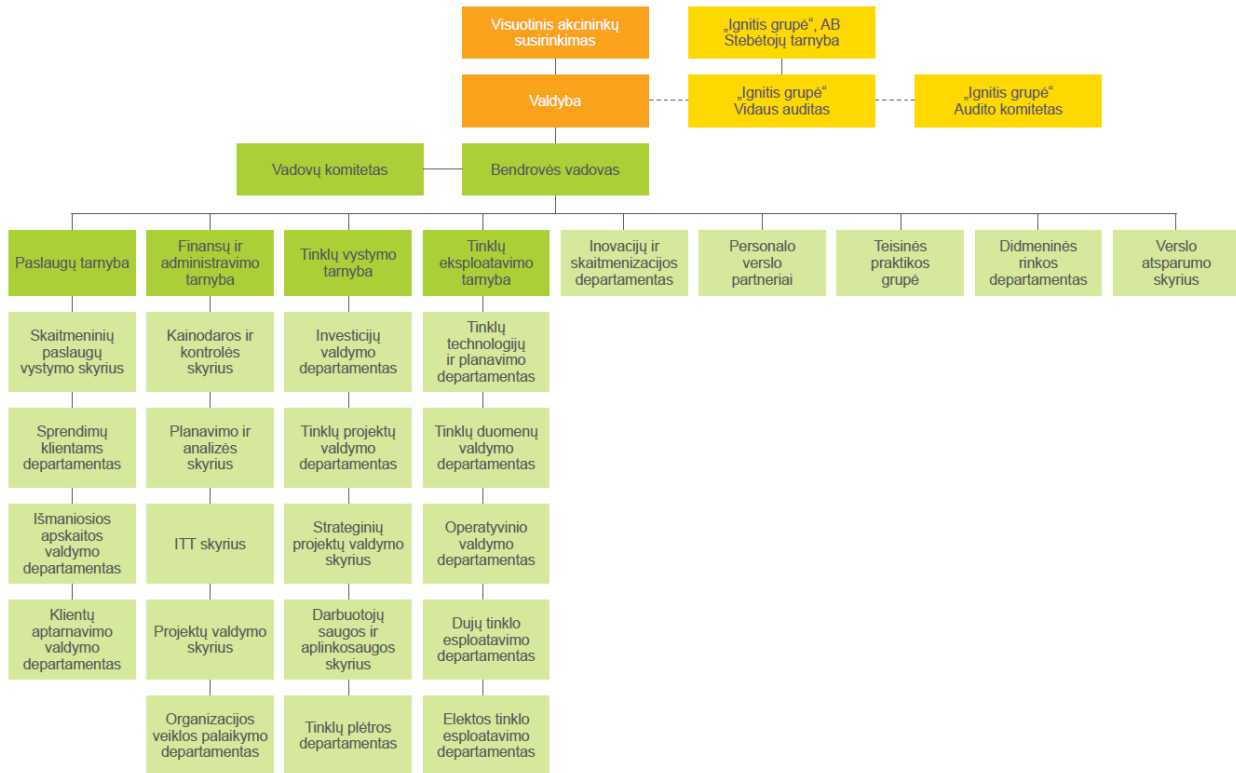
- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- kolegialus valdymo organas – valdyba;
- vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas.

Valdysenos modelio pakeitimo nauda

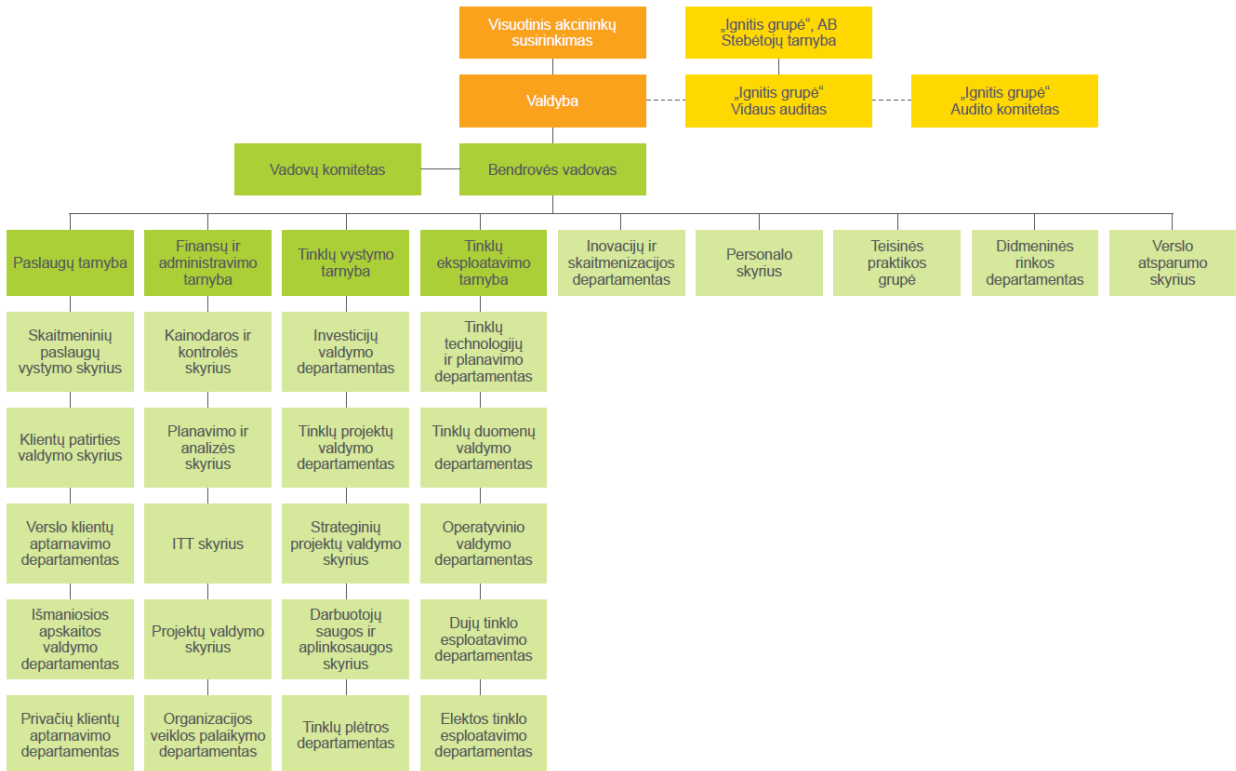
Vienpakopis valdysenos modelis Bendrovėje užtikrina paprastesnę, bet tuo pačiu efektyvią ir toliau aukščiausius valdysenos standartus atitinkančią valdyseną, greitą sprendimų priėmimą, operatyvią komunikaciją, aktyvų nepriklausomų narių įsitraukimą, Bendrovės skaidrumą ir atvirumą, valdymo ir priežiūros organų atskaitomybę.

⁶ 2023 m. vasario 14 d. įsigaliojo naujos redakcijos Bendrovės įstatai, įtvirtinę valdysenos pokytį Bendrovėje.

Bendrovės organizacinė struktūra iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės organizacinė struktūra po ataskaitinio laikotarpio, (galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d.)

AKCININKAI, JŲ TEISĖS IR FUNKCIJOS

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Papildoma Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija:

- priimti sprendimus dėl sutarčių su bendrovės valdybos nariais ir valdybos pirmininku sudarymo ir jų veiklos sąlygų bei asmens, įgalioto bendrovės vardu pasirašyti šias sutartis, paskyrimo;
- pritarti ar nepritarti bendrovės metiniam pranešimui ir tarpiniam pranešimui, sudarytam priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;
- pritarti sandorių sudarymui, vadovaujantis patrunuojančios bendrovės nustatyta sandorių sudarymo tvarka;
- pritarti ar nepritarti valdybos sprendimams, numatytiems Bendrovės įstatų 22.1, 23.1, 23.2 ir 23.3 papunkčiuose.

Nuo 2021 m. balandžio 15 d. Bendrovės 100 proc. akcijų valdo vienintelis akcininkas – AB „Ignitis grupė“, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 29 straipsnio 7 dalimi, kai Bendrovės visų akcijų savininkas yra vienas asmuo, jo raštiški sprendimai prilyginami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams.

Per ataskaitinį laikotarpį vienintelis Bendrovės akcininkas priėmė šiuos sprendimus:

- 2023 m. vasario 7 d. priėmė sprendimą patvirtinti naujus Bendrovės įstatus ir išrinkti naują valdybą su priežiūros funkcija;
- 2023 m. kovo 28 d. priėmė sprendimą patvirtinti 2022 m. metinį pranešimą; metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir pelno (nuostolių) paskirstymą;
- 2023 m. balandžio 25 d. priėmė sprendimą dėl audito įmonės, kuri atliks Bendrovės finansinių ataskaitų auditą, parinkimo ir nustatė audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
- 2023 m. rugpjūčio 1 d. priėmė sprendimą dėl pritarimo sutarties dėl K2 klasės transporto priemonių su papildomu įrengimu įsigijimo sudarymui su tiekėju UAB „Tokvila“.

4.2 Stebėtojų taryba

APŽVALGA

Iki 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje veikusi stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas, kurio kompetencija, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai.

AB „Ignitis grupė“ stebėtojų taryba ir valdyba priėmė sprendimus Bendrovės taikomą dvipakopį valdymo modelį keisti į vienpakopį, t. y., – atsisakyti iš darbuotojų suformuotų vykdomųjų valdybų, vietoje jų formuoti valdybas su priežiūros funkcija, kurias sudaro ne mažiau kaip 1/3 nepriklausomų narių, valstybės tarnautojas ir akcininko atstovai. Vienpakopės valdymo struktūros pagrindinis bruožas yra tas, kad juridinis asmuo neturi savarankiško kolegialaus priežiūros organo. Pokytis įsigaliojo 2023 m. vasario 14 d. įregistravus naujos redakcijos Bendrovės įstatus. Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje nebeformuojama Stebėtojų taryba, veiklą pradėjo valdyba su priežiūros funkcija.

Daugiau informacijos apie iki 2023 m. vasario 14 d. veikusios Bendrovės stebėtojų tarybos funkcijas, narių išsilavinimą ir patirtį ir atrankos kriterijus rasite Bendrovės 2022 metų metiniame [pranešime](#).

VEIKLA PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. vasario 28 d. įvyko 2 Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai, kuriuose priimtas sprendimas patvirtinti Bendrovės 2023-2026 m. strateginį planą, taip pat susipažinta su Bendrovės veiklos plano (strateginių priemonių portfelio), strateginių tikslų bei rizikų 2022 m. IV ketvirčio rezultatais.

Stebėtojų tarybos narių dalyvavimo posėdžiuose apžvalga (nuo sausio 1 d. iki vasario 13 d.)⁷

Vardas Pavardė	
Nerijus Datkūnas	2 / 2
Eligijus Kajieta	2 / 2
Dalia Jakutavičė	2 / 2
Jonas Skardinskas	2 / 2

⁷ N. Datkūnas, E. Kajieta, D. Jakutavičė, J. Skardinskas stebėtojų tarybos narių pareigas ėjo iki 2023 m. vasario 13 d.

4.3 Valdyba

APŽVALGA

Bendrovės valdyba – kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo, narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai, Bendrovės įstatai ir Valdybos darbo reglamentas.

Bendrovės valdybos pagrindinės funkcijos ir atsakomybės, pagal kurias planuojama metinė valdybos veikla, apima šias kompetencijas priimti šiuos sprendimus dėl:

- Bendrovės valdymo ir organizacinės struktūros, darbuotojų pareigybių sąrašo bei maksimalaus etatų skaičiaus;
- konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių sąrašo;
- Bendrovės vadovo išrinkimo ir atšaukimo, jo atlyginimo bei kitų darbo sutarties sąlygų nustatymo;
- Bendrovės tapimo juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- bet kokie Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių perleidimo kitiems asmenims ar suvaržymo;
- Bendrovės filialų ar atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo;
- Bendrovės metinio pranešimo ir tarpinio pranešimo, sudaryto priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo, tvirtinimo;
- tam tikrų sutarčių sudarymo, vadovaujantis patronuojančios bendrovės nustatyta sandorių sudarymo tvarka;
- Bendrovės veiklos strategijos;
- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų;
- dėl kitų teisės aktų, įstatų ar visuotinio akcininkų susirinkimo valdybos kompetencijai priskirtų klausimų, taip pat dėl tų reikšmingų klausimų, dėl kurių į valdybą kreipiasi bendrovės vadovas.

Tam tikrais atvejais, prieš priimdama sprendimus, valdyba turi gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Atvejai, kuomet reikalingas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas, numatyti Bendrovės įstatuose.

Iki 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje veikė vykdomoji valdyba, suformuota iš Bendrovės darbuotojų. Bendrovės valdyba su priežiūros funkcija savo darbą pradėjo 2023 m. vasario 14 d. įsigaliojus atnaujintiems Bendrovės įstatams. Daugiau informacijos apie iki 2023 m. vasario 14 d. veikusios Bendrovės valdybos funkcijas, narių išsilavinimą ir patirtį ir atrankos kriterijus, veiklą rasite Bendrovės 2022 metų metiniame [pranešime](#).

Informacija apie vadybos narių atrankos kriterijus

Valdybą renka ir atšaukia visuotinis akcininkų susirinkimas Bendrovės įstatų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Valdyba yra atskaitinga visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Kiekvienas valdybos narys yra renkamas ketverių metų kadencijai. Bendrovės valdyba sudaroma atsižvelgiant į tai, kad valdybos narių kompetencijos turi būti įvairios. Valdybos nario pareigų negali eiti Bendrovės ar patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos narys, asmuo, kuris pagal įstatymą neturi teisės eiti šių pareigų, taip pat valdybos nariu negali būti elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą, kito gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos tiekimo veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys, auditorius ar audito įmonės darbuotojas, dalyvaujantis ir (ar) dalyvavęs finansinių ataskaitų audite, jei nepraėjo daugiau nei 2 metų laikotarpis. Bendrovės valdybos nariai turi atitikti teisės aktuose nustatytus bendruosius ir specialiuosius kriterijus.

Ataskaitinio laikotarpio prioritetai ir jų įgyvendinimas

2023 metais iš viso įvyko 23 Bendrovės valdybos posėdžiai. Toliau pateiktoje lentelėje apžvelgtas dalyvavimas posėdžiuose.

Valdybos narių dalyvavimo posėdžiuose apžvalga

Nuo sausio 1 d. iki vasario 13 d.

Vardas Pavardė	
Renaldas Radvila	4 / 4
Virgilijus Žukauskas	4 / 4
Ovidijus Martinonis	4 / 4
Audrius Ruseckas	4 / 4

Nuo vasario 14 d. iki gruodžio 31 d.

Vardas Pavardė	
Nerijus Datkūnas	19 / 19
Eligijus Kajieta	16 / 19
Dalia Jakutavičė	19 / 19
Jonas Skardinskas	19 / 19
Živilė Skibarkienė	19 / 19
Darius Maikštėnas	18 / 19

Pastaba 1: Skaiciai rodo, kokiame skaičiuje iš visų 2023 m. organizuotų posėdžių nariai dalyvavo.

Valdybos veikla 2023 metais apėmė šias pagrindines sritis:

- reikšmingiausių Bendrovės planuojamų sudaryti sandorių vertinimą, esminių šių sandorių sąlygų tvirtinimą;
- Bendrovės veiklos organizavimo vertinimą ir su tuo susijusių sprendimų priėmimą;
- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų vertinimą ir tvirtinimą;
- sprendimų dėl dalyvavimo ir balsavimo įmonių, kuriose Bendrovė yra akcininkė, visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, priėmimą;
- metinio pranešimo tvirtinimą bei teikimą visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir pelno (nuostolių) paskirstymo projekto vertinimą ir teikimą visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- Bendrovės veiklos strategijos tvirtinimą;
- Paramos skyrimo tvarkos tvirtinimą.

VALDYBOS NARIAI

	Aprašymas	Patirtis	Išsilavinimas	Kitos šiuo metu einamos pareigos
	Nerijus Datkūnas Pirmininkas / nepriklausomas narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2023-02-14 iki 2026-02-13	N. Datkūnas yra sukaupęs 17 metų Finansų vadovo patirties, dirbdamas įmonėse „Utenos trikotažas“, „Omnitel“ (dabar „Telia Lietuva“) ir kt. Taip pat turi 11 metų valdybos nario patirties, iš jų 7 metai – nepriklausomo valdybos nario pareigose. Nerijus Datkūnas taip pat yra „MB „Leading LT“, teikiančios verslo valdymo konsultacijų ir mokymų paslaugas, steigėjas“.	N. Datkūnas yra baigęs Ekonomikos mokslų magistro studijas Vilniaus universitete ir Verslo administravimo magistro studijas Baltijos vadybos institute (Baltic Management Institute, BMI). Baltic institute of corporate governance -profesionalus valdybos narys	N. Datkūnas yra „MB „Leading LT“ steigėjas ir vadovas, taip pat MB studijas Vilniaus „Metakomanda“ vadovas, AB „Kelių priežiūra“ nepriklausomas valdybos narys ir audito komiteto narys, UAB „LVG holding“ valdybos narys.

Dalia Jakutavičė
Valdybos narė
(darbuotojų atstovė)
Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2023-02-14 iki 2026-02-13

Lietuvos energetikos darbuotojų profesinių sąjungų federacija, pirmininko pavaduotoja teisininkė

Kauno radijo ir televizijos mechanikų mokykla
Kolpingo kolegija, Teis (specializacija- viešasi: administravimas), Socialinio dialogo mediatoriaus (tarpininko) profesinė kompetencija

Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija
Nuo 2012 m. Darbo ginčų komisija prie LR Valstybinės darbo inspekcijos (komisijos narė) Nuo 2013 m. LR Trišalė taryba (narė) Nuo 2018 m. Kauno miesto trišalė taryba (narė)

Eligijus Kajieta
Nepriklausomas narys
Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2023-02-14 iki 2026-02-13

„Korn Ferry“ Generalinis direktorius Baltijos šalyse / Paslaugų ir produktų padalinio vadovas Šiaurės Europos šalių regione (Danija, Norvegija, Švedija, Suomija, Lietuva, Latvija, Estija) 2009/10 – 2018/12
Atlygio informacijos paslaugų vadovas Baltijos šalyse Iki 2012/02 „INVL FINASTA“ Žmogiškųjų išteklių vadovas 2007/01 – 2008/10 „BITĖS GRUPĖ“ Viresnysis vidinės komunikacijos ir mokymų vadovas 2004/09 – 2007/01.

Vilniaus universitetas
Ryšiu su visuomene magistro laipsnis 2001 – 2003; Vilniaus universitetas
Komunikacijos ir informacijos bakalauro laipsnis 1997 – 2001; Boruso universiteto koledžas
Informacijos valdymo studijos 2000/08 – 2001/01

Nepriklausomas stebėtojų tarybos narys
Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijoje, valdybos narys
FMĮ „Myriad Capital“, įmonės „Atlygio konsultacijos“ įkūrėjas bei pagrindinis konsultantas.

Jonas Skardinskas
Valdybos narys (valstybės tarnautojas)
Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2023-02-14 iki 2026-02-13

Lietuvos atstovas UNESCO Vykdomojoje Taryboje (vicepirmininkas) 2016/10 – 2017/07.
Šiuo metu J. Skardinskas taip pat eina kibernetinio saugumo ir IT politikos grupės vadovo pareigas LR Krašto apsaugos ministerijoje. Vadovavimo patirtį J. Skardinskas kaupė dirbdamas Lietuvos ambasadoje Kanadoje, LR Užsienio reikalų ministerijoje ir kt.

Harvardo universitetas
Kibernetinio saugumo kursas, 2020 m.
Mykolo Romerio universitetas Verslo vadyba (kibernetinio saugumo kryptis) / Magistas, 2020 m.
Vytauto Didžiojo universitetas
Humanitariniai mokslai / Bakalauro laipsnis 1997 m.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijas, Kibernetinio saugumo ir IT politikos grupė

Živilė Skibarkienė
Valdybos narė (akcininko atstovė)
Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2023-02-14 iki 2026-02-13

Teisės ir organizacinio vystymo profesionalė, turinti ilgametę aukščiausio lygio vadovės darbo patirtį. Prie AB „Ignitis grupė“ prisijungė 2018 metais, o iki tol ėjo AB „Šiaulių bankas“ Teisės ir administravimo tarnybos vadovės pareigas. UAB „Finasta“ buvo generalinio direktoriaus pavaduotoja ir valdybos narė, o banke AB DNB (dabar „Luminor“) – atitikties vadove.

Harvardo verslo mokykla, verslo lyderystės programa; Saūd verslo mokykla (Oksfordo universitetas), vadovų programa; Mykolo Romerio universiteto Teisės fakultetas, socialinių mokslų teisės krypties daktaro laipsnis; Vilniaus universiteto Teisės fakultetas, magistro laipsnis.

AB „Ignitis grupės paslaugų centro“ valdybos pirmininkė ir narė; AB „Ignitis grupė“ valdybos narė.

Darius Maikštėnas
Valdybos narys (akcininko atstovas)
Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2023-02-14 iki 2026-02-13

Aukščiausio lygio vadovo darbo patirtį turintis profesionalas, sukaupęs tarptautinės patirties energetikos, telekomunikacijų, informacinių technologijų, rizikos kapitalo fondų srityse. Prie AB „Ignitis grupė“ jis prisijungė 2018 metais ir nuo tada eina vadovo ir valdybos pirmininko pareigas. Iki tol D. Maikštėnas vadovavo „Wider Communications Limited“ ir „Wider

Harvardo verslo mokykla, Bendrosios vadybos programa; Baltijos vadybos institutas, vadovų magistrantūra; Kauno technologijos universitetas, verslo vadybos bakalauro laipsnis

Asociacijos „Eurelectric“ valdybos narys, AB „Ignitis grupė“ valdybos pirmininkas ir narys.

Communications
Incorporated“ įmonėms,
buvo „Nextury Ventures“
fondo patarėjas, ėjo ESO
stebėtojų tarybos pirmininko,
LESTO valdybos pirmininko,
AB „Telia“ (buvusi „Omnitel“)
viceprezidento pareigas.

BENDROVĖS VADOVAS

Apžvalga

Bendrovės vadovas – vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Bendrovės vadovo kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Bendrovės vadovas organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius, išskyrus Bendrovės įstatų ir teisės aktų numatytus atvejus.

Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba. Bendrovės vadovo kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką, kadencijų skaičių nustato Akcinių bendrovių įstatymas, jo įgyvendinamieji teisės aktai, Bendrovės įstatai. Pažymėtina, kad Bendrovės, kaip valstybės valdomos įmonės dukterinės įmonės, vadovui taikomi ir specialieji Akcinių bendrovių įstatyme numatyti priėmimo į darbą ypatumai, pagal kuriuos vadovo kadencija yra apribota penkerių metų laikotarpiu. Įstatyme nustatyta, kad tas pats asmuo vadovu gali būti renkamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

Bendrovės vadovui atlygis nustatomas vadovaujantis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio politika ir ją įgyvendinančiais vidaus teisės aktais. Daugiau informacijos apie atlygį galite rasti Atlygio politikoje ([nuoroda](#)).

Bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę, 2022 m. lapkričio 23 d. 5 metų kadencijai išrinko Bendrovės vadovą – Renaldą Radvilą, kuris nuo 2022 m. rugpjūčio 22 d. ėjo laikinojo Bendrovės vadovo pareigas.

Siekiant užtikrinti efektyvų Bendrovės valdymą, bendrovės vadovas, gavęs patrunuojančios bendrovės valdybos pritarimą, sudarė vadovų komitetą, kuriam pavesta nagrinėti ir teikti bendrovės vadovui nuomonę dėl sričių ir klausimų, numatytų įstatuose ir kituose vadovų komiteto veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Bendrovės vadovų komitetas veiklą pradėjo 2023 m. vasario 15 d. Bendrovės vadovo sprendimu suformavus vadovų komitetą.

Aprašymas	Patirtis	Išsilavinimas
 <p>Renaldas Radvila Bendrovės vadovas Kadencijos pradžia ir pabaiga: I.e.p. nuo 2022-08-22 iki 2022-11-24, nuolat einantis vadovo pareigas: nuo 2022 m. lapkričio 24 d. iki 2027 m. lapkričio 23 d.</p>	<p>R. Radvila turi daugiau nei 20 metų vadovavimo patirties įvairiose verslo srityse, telekomunikacijų ir energetikos sektoriaus įmonėse, iš jų ketveri metai aukšto lygmens vadovavimo ESO patirtis. R. Radvila yra sukaupęs plačią patirtį didelio masto energetikos projektų valdyme, ryšių su suinteresuotomis šalimis palaikyme bei Bendrovės atstovavime.</p>	<p>Vilniaus universitete baigė baka-lauro studijas, o ISM vadybos ir ekonomikos universitete įgijo vadovų studijų magistro laipsnį.</p>

4.4 Žmonės ir atlygis

ŽMONĖS IR KULTŪRA

Apžvalga

„Ignitis grupė“, kurios dalimi yra ir Bendrovė, yra viena didžiausių darbdavių Lietuvoje. Gerų santykių su darbuotojais palaikymas ir indėlis į darbuotojų įsitraukimą ir gerovę – didžiulė atsakomybė, iššūkis ir tuo pačiu metu – galimybė.

„Ignitis grupė“ formuoja ir siekia palaikyti organizacijos kultūrą, kuri puoselėtų ilgalaikę darbdavio ir darbuotojo partnerystę, pagrįstą vertybėmis ir Etikos kodeksu, abipusiu supratimu ir galimybe kartu kurti energetiškai sumanią ateitį.

„Ignitis grupės“ strategijoje įvardinti šie Žmonių ir kultūros srities strateginiai prioritetai: talentų pritraukimas ir išlaikymas, kritiškai svarbių įgūdžių ir kompetencijų ugdymas, į žmogų orientuotas požiūris. Taip siekiama prisidėti prie „Ignitis grupės“ siekių ir strateginių prioritetų kurdami įvairių energetiškai sumanių žmonių komandą.

Žmonių ir kultūros politika nustato principus ir apibrėžia pagrindines nuostatas, kuriomis vadovaujasi Bendrovė savo veikloje, valdydama žmonių potencialą, kultūros sritį ir įgyvendindama strateginius tikslus.

Bendrovė, remdamasi grupės Žmonių ir kultūros politika siekia išlaikyti ir pritraukti geriausius darbuotojus galinčius profesionaliai vystyti esamas organizacijos veiklas ir kuriančius naujas verslo galimybes bei inovacijas, taip tvariai kuriant tradicinę ir kartu inovatyvią organizaciją. Siekiama, kad darbuotojai palaikytų organizacijos vertybes: būtų atviri, tobulėjantys, atsakingi ir puoselėjantys partnerystę.

Darbuotojai, jų įvairovė ir atstovavimas

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 2 595 darbuotojai (2022 m. gruodžio 31 d. – 2 563 darbuotojai).

Bendrovėje, kaip ir visoje „Ignitis grupėje“, darbo pobūdžio galimybės nepriklauso nuo darbuotojo lyties. Bendrovė užtikrina darbuotojų lygias galimybes ir įvairovę ir netoleruoja tiesioginės bei netiesioginės diskriminacijos visose jų veiklos sferose. 2023 m. gruodžio 31 d. vyrai sudarė – 80 proc. Bendrovės darbuotojų, moterys – 20 proc. Specialistų vyrų buvo – 71 proc., moterų – 29 proc. Vidurinio lygmens vadovų pasiskirstymas: vyrai sudarė 81 proc., moterys – 19 proc.

Bendrovė suteikia galimybes įsidarbinti įvairaus amžiaus žmonėms. 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje daugiausiai dirbo 37-56 metų amžiaus grupės darbuotojų (51 proc.), mažiausiai – 17-24 metų amžiaus grupės darbuotojų (2 proc.). Daugiau nei 72 proc. Bendrovės darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą.

Bendrovėje skatinamas ir palaikomas socialinis dialogas su darbuotojų atstovais. Bendrovėje veikia profesinės sąjungos ir galioja kolektyvinė sutartis, kuri 2020 m. gruodžio 22 d. buvo sudaryta su visomis 7 ESO veikiančiomis profesinėmis sąjungomis.

STEBĖTOJŲ TARYBOS NARIŲ ATLYGIS

Apžvalga

Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje taikomas dvipakopis valdymo modelis pakeistas į vienpakopį, t.y. nebeformuojama Stebėtojų taryba, veiklą pradėjo valdyba su priežiūros funkcija (detalesiau 4.2. punktas).

Bendrovės kolegialių organų narių atlygis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarimu Nr. 794 (toliau – Nutarimas) patvirtintu Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), kuris nustato atlygio mokėjimo tvarką valstybės valdomos bendrovės ir jos dukterinių įmonių, kurios yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nariams.

Daugiau informacijos apie kolegialių organų atlygį galite rasti Atlygio politikoje ([nuoroda](#)).

Stebėtojų tarybos nariams sumokėtas atlygis

Stebėtojų tarybos / valdybos narių metinis atlygis, Eur (neatskaičius mokesčių)

Vardas, pavardė (pareigos)	2023 m. ⁸	2022 m.
Dalia Jakutavičė (narė)	30 511	20 290
Nerijus Datkūnas (pirmininkas, nepriklausomas narys)	39 254	13 877
Eligijus Kajieta (nepriklausomas narys)	30 511	13 877
Jonas Skardinskas (narys)	15 195	3 630

ATLYGIS BENDROVĖJE

Apžvalga

Siekiant užtikrinti išorinį konkurencingumą Bendrovė kasmet dalyvauja atlyginimų rinkos tyrimuose. Atsižvelgiant į nepriklausomos nacionalinės atlygio apklausos duomenis ir atlygio rinkos tendencijas PAD rėžiai gali būti nustatomi ir peržiūrimi kasmet. Atlygio rėžiai nustatomi kiekvienos pareigybės lygiui pagal atlygio rinkos medianą. Daugiau informacijos personalo valdymo ir su atlygiu susijusiais klausimais pateikta patronuojančios „Ignitis grupės“ svetainėje ([nuoroda](#)).

Atlygio politika

Atlygio politikos, kuri taikoma visoms „Ignitis grupės“ įmonėms, tikslas yra skatinti strateginių tikslų pasiekimą. „Ignitis grupė“ apibrėžė 5 pagrindinius Atlygio politikos principus – teisingumą, konkurencingumą, aiškumą, skaidrumą ir lankstumą.

Pagrindiniai Grupės atlygio politikos principai

Vidinis teisingumas	Už tokį patį ar lygiavertį (vienodą vertę sukuriantį) darbą visoje organizacijoje mokamas vienodas darbo užmokestis.
Išorinis konkurencingumas	Darbuotojams mokamas valstybės, kurioje dirba darbuotojai, darbo rinkos atžvilgiu konkurencingas atlygis.
Aiškumas	Kiekvienam darbuotojui turi būti aišku, kaip nustatomas jo darbo užmokestis ir nuo kokių darbuotojo darbo rezultatų, kompetencijų bei kvalifikacijos priklauso jo dydis.
Skaidrumas	Vadovaujantis skaidrumo principu, darbuotojai informuojami apie objektyvius atlygio nustatymo kriterijus.
Lankstumas	Sprendimai dėl atlygio turi būti priimami remiantis Atlygio politikoje ir Lygių galimybių ir įvairovės politikoje išdėstytais nuostatomis.

Bendrai, „Ignitis grupės“ atlygio struktūra Grupėje taikoma visiems vienodai ir ją sudaro dvi dalys: pastovioji atlygio dalis (PAD) ir kintama atlygio dalis (procentas nuo PAD). Kintamą metinio atlygio dalis (KAD), gali būti mokama už trumpalaikių (KAD) ir ilgalaikių (IKAD) tikslų pasiekimą.

Su visa Atlygio politika galima susipažinti „Ignitis grupės“ interneto svetainėje ([nuoroda](#)).

Bendrovės darbuotojų atlygis

Bendrovės darbo užmokesčio fondas 2023 m. buvo lygus 71,9 mln. Eur, 2022 m. – 64,5 mln. Eur. Lentelėje žemiau pateiktas 2023-2022 m. darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (KAD ir PAD).

⁸ Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje taikomas dvipakopis valdymo modelis pakeistas į vienpakopį, t.y. nebeformuojama Stebėtojų taryba, veiklą pradėjo valdyba su priežiūros funkcija (detaliau 4.2. punktas). Atitinkamai 2023 m. duomenys pateikiami už darbą stebėtojų taryboje iki 2023 m. vasario 14 d ir valdyboje nuo 2023 m. vasario 15 d.

Bendrovės darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis ir skaičius, Eur (prieš mokesčius)

Pareigybių kategorija	2023 m.		2022 m.	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis
Bendrovės vadovas	1	12 070	1	11 949
Aukščiausio lygmens vadovai ⁹	4	10 154	3	8 799
Vidurinio lygmens vadovai	218	4 072	211	3 800
Ekspertai, specialistai	1708	2 480	1 687	2 273
Darbuotojai	664	2 190	661	2 007
Iš viso	2 595	2 553	2 563	2 347

Bendrovės valdybos ir Bendrovės vadovo atlygis

Siekiant pritraukti aukšto lygio profesionalus į vadovaujančias pareigas, siekiame išlaikyti atlygį artimą šalies, kurioje veikia Grupės įmonė, rinkos medianai. Bendrovės vadovo atlygio struktūra atitinka likusių Grupės darbuotojų atlygio struktūrą (išskyrus bendrovės automobilio skyrimą). Atlygis apima PAD, KAD ir yra išsamiau apibūdinti pateiktoje lentelėje.

Bendrovės vadovo atlygio struktūra

Elementas	Tikslas	Apibūdinimas ir darbo rezultatų vertinimas
Pastovi atlygio dalis (PAD)	Atlyginama už atliekamas funkcijas atsižvelgiant į asmens įgūdžius, žinias ir patirtį.	PAD nustatoma darbo sutartyje, atsižvelgiant į pareigybės lygį ir darbuotojo kompetencijų, reikalingų pareigybei, lygį. Pastovi atlygio dalis mokama kiekvieną mėnesį. Pastovi atlygio dalis nustatoma kasmetinės atlygio peržiūros metu arba esant poreikiui (esant pokyčiams darbo funkcijose, kylant karjeros laiptais ir t.t.).
Kompensavimas už valdybos nario veiklą (VVA)	Atlyginti už valdybos nario atliekamą veiklą.	VVA yra fiksuota mėnesinė išmoka, kurios dydis paprastai peržiūrimas prieš pasirašant 4-ių metų sutartį dėl valdybos nario veiklos. Nuo 2023 m. vasario 15 d. VVA įskaičiuotas į PAD ir nebėra mokamas.
Kintamas atlygis (KAD)	Skatinti Grupės ar įmonės metinių ar strateginių tikslų įgyvendinimą.	Kintamas atlygis gali būti mokamas už trumpalaikių tikslų pasiekimą (KAD) ir ilgalaikių tikslų pasiekimą (IKAD). Vadovams taikoma ne didesnė KAD nei 20 proc. nuo metinės PAD. Maksimali IKAD, numatyta Pagrindiniams vadovams, siekia 40 proc., o Vadovams su strateginėmis atsakomybėmis – 30 proc. nuo metinės PAD, išmokėtos per strateginį laikotarpį.
Papildomos naudos	Taikyti gerąją rinkos praktiką ir išlaikyti esamus vadovus.	Tai ne pinigine atlygio forma, kuri apima draudimą nuo nelaimingų atsitikimų bei įvairius kitus pasirinkimus su iš anksto nustatyta naudos suma, tokie kaip sveikatos draudimo paketai, privataus pensijos kaupimo įmokos į pasirinktus fondus, poilsio ir sveikatinimosi paslaugos bei kitos papildomos naudos suteikiamos pagal vidaus teisės aktus ir darbuotojo sprendimą. Bendrovės vadovui į naudų paketą įtrauktas ir Bendrovės automobilis.

Iki 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje veikė vykdomoji valdyba, suformuota iš Bendrovės darbuotojų. Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje taikomas dvipakopis valdymo modelis pakeistas į vienpakopį (detaliau 4.3. punktas).

Bendrovės valdybos narių atlygis 2023 m., Eur (prieš mokesčius)¹⁰

Vardas Pavardė (pareigos)	PAD	KAD ¹¹	VVA	Iš viso
Renaldas Radvila (valdybos narys/ pirmininkas)	14 567		2 700	17 267
Virgilijus Žukauskas (valdybos narys)	12 481		1 950	14 431
Ovidijus Martinonis (valdybos narys)	11 947		1 950	13 897
Audrius Ruseckas (valdybos narys)	10 427		1 950	12 377

⁹ Agnė Domarkienė 2023 m. balandžio 19 d. išrinkta į Paslaugų tarnybos vadovės pareigas.

¹⁰ Iki 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje veikė vykdomoji valdyba, suformuota iš Bendrovės darbuotojų. Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje taikomas dvipakopis valdymo modelis pakeistas į vienpakopį (detaliau 4.3. punkte). Atitinkamai 2023 m. duomenys pateikiami už laikotarpį iki 2023 m. vasario 14 d.

¹¹ KAD už praeitų kalendorinių metų rezultatus mokama II kvet. Atitinkamai iki 2023 m. vasario 14 d. KAD nebuvo išmokėtas.

Bendrovės valdybos narių atlygis 2022 m., Eur (prieš mokesčius)

Vardas Pavardė (pareigos)	PAD	KAD ¹²	VVA	Iš viso
Mindaugas Keizeris (valdybos pirmininkas) ¹³	66 721	38 373	13 935	119 029
Augustas Dragūnas (valdybos narys) ¹⁴	38 516	14 397	6 847	59 760
Renaldas Radvila (valdybos narys/ pirmininkas) ¹⁵	95 477	14 397	17 808	127 682
Virgilijus Žukauskas (valdybos narys)	90 497	14 397	15 600	120 494
Ovidijus Martinonis (valdybos narys)	90 480	14 397	15 600	120 477
Audrius Ruseckas (valdybos narys) ¹⁶	29 353		5 829	35 182

Bendrovės vadovo atlygis 2023 m., Eur (prieš mokesčius)

Vardas Pavardė	PAD	KAD ¹⁷	VVA ¹⁸	Iš viso
Renaldas Radvila	128 331	16 513	2 700	147 544

Bendrovės vadovo atlygis 2022 m., Eur (prieš mokesčius)

Vardas Pavardė	PAD	KAD ¹⁹	VVA	Iš viso
Renaldas Radvila ²⁰	11 176		2 160	13 336
Mindaugas Keizeris ²¹	66 721	38 373	13 935	119 029

Daugiau informacijos apie „Ignitis grupė“ Atlygio nustatymo principus galite rasti „Ignitis grupės“ 2023 m. metiniame pranešime ([nuoroda](#)).

¹² KAD už praeitų kalendorinių metų rezultatus mokama II ketv., todėl KAD išmokėta 2022 m. atspindi 2021 m. tikslų pasiekimą.

¹³ Mindaugas Keizeris 2022 m. rugpjūčio 21 d. pasitraukė iš ESO valdybos nario ir Bendrovės vadovo pareigų. Atitinkamai į 2022 m. išmokėtą KAD yra įtraukta išėtinė išmoka – 10 162 Eur (prieš mokesčius) ir KAD išmokėta suma už 2022 m. tikslų pasiekimą – 11 188 Eur (prieš mokesčius).

¹⁴ Augustas Dragūnas 2022 m. birželio 10 d. pasitraukė iš ESO valdybos nario ir ESO finansų ir administravimo tarnybos direktoriaus pareigų.

¹⁵ Renaldas Radvila 2022 m. lapkričio 24 d. išrinktas į Bendrovės vadovo ir ESO valdybos pirmininko pareigas.

¹⁶ Audrius Ruseckas 2022 m. rugpjūčio 17 d. išrinktas į ESO valdybą.

¹⁷ KAD už praeitų kalendorinių metų rezultatus mokama II ketv., todėl KAD išmokėta 2023 m. atspindi 2022 m. tikslų pasiekimą.

¹⁸ Iki 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje veikė vykdomoji valdyba, suformuota iš Bendrovės darbuotojų. Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje taikomas dvipakopis valdymo modelis pakeistas į vienpakopį. Atitinkamai nuo 2023 m. vasario 15 d. VVA įskaičiuotas į PAD ir nebėra mokamas.

¹⁹ KAD už praeitų kalendorinių metų rezultatus mokama II ketv., todėl KAD išmokėta 2022 m. atspindi 2021 m. tikslų pasiekimą.

²⁰ Renaldas Radvila 2022 m. lapkričio 24 d. buvo išrinktas į Bendrovės vadovo ir ESO valdybos pirmininko pareigas.

²¹ Mindaugas Keizeris 2022 m. rugpjūčio 21 d. pasitraukė iš ESO valdybos nario ir Bendrovės vadovo pareigų. Atitinkamai į 2022 m. išmokėtą KAD yra įtraukta išėtinė išmoka – 10 162 Eur (prieš mokesčius) ir KAD išmokėta suma už 2022 m. tikslų pasiekimą – 11 188 Eur (prieš mokesčius).

Tikslai

Metinius veiklos tikslus Bendrovės vadovams ir Vadovų komiteto nariams nustato ir jų pasiekimą vertina Bendrovės Valdyba, vadovaujantis Ignitis grupės ir bendrovės strateginiais planais, veiklos priemonių planais ir metiniais biudžetais.

2023 m. tikslų įgyvendinimas

Veiklos vertinimo kriterijai	Svoris, %	Rodikliai	Įgyvendinimas
Paslaugų kokybė	30 %	Tinklo atsparumas: Elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo SAIDI/SAIFI ²² (min./kartai) (20%) Klientų patirties rodiklis (NPS ²³ ,%) (10%)	27,2 %
Strateginiai projektai	25%	Išmaniųjų skaitiklių diegimo programa: įdiegtų išmaniųjų skaitiklių kiekis per metus (10%) Tinklų reguliavimas: prisidėti prie tvaraus ir ilgalaikio reguliacinio modelio užtikrinimo esamam reguliaciniam laikotarpiui (10%) Bendros duomenų kaupimo ir apsikeitimo platformos (angl. Data Hub) vystymas (5%)	25 %
Finansiniai tikslai	30 %	Veiklos sąnaudos ²⁴ (15%) Kapitalo išlaidos ²⁵ (15%)	30 %
Darnumo tikslai	15 %	Saugos darbe didinimas ²⁶ (10%) Įtraukių atrankų užtikrinimas ²⁷ (5%)	15 %
Bendras KAD, %			97,2 %

2024 m. kintamo atlygio tikslai ir jų svoriai suformuoti atsižvelgiant į Bendrovės strateginius prioritetus ir kryptis, prioritetinių 2024–2026 m. strateginių iniciatyvų portfelį ir 2024 m. biudžetą ir/ar pagrindinių veiklos rodiklių planą. Toliau lentelėje iliustruojami 2024 m. kintamo atlygio tikslai.

2024 m. tikslai

Kriterijai	Svoris, %	Rodikliai
Paslaugų kokybė	35 %	Tinklo atsparumo bei efektyvumo užtikrinimas: Elektros energijos SAIDI/SAIFI (min./kartai) ir gamtinių dujų skirstymo SAIFI (min./kartai) (15%) Elektros energijos tinklo nuostolių mažinimas, % (10%) Nuo-iki klientų kelionės gerinimas: Klientų patirties rodiklis (NPS, %) (10%)
Strateginiai projektai	30 %	Išmaniųjų skaitiklių diegimo programa: įdiegtų išmaniųjų skaitiklių kiekis per metus (10%) Tinklų reguliavimas: prisidėti prie tvaraus ir ilgalaikio reguliacinio modelio užtikrinimo esamam reguliaciniam laikotarpiui (20%)
Finansiniai tikslai	20 %	Finansinių tikslų įgyvendinimas, pirmenybę teikiant: Veiklos sąnaudos (10%) Kapitalo išlaidos (10%)
Darnumo tikslai	15 %	ASV tikslų įgyvendinimas, pirmenybę teikiant: Saugos darbe didinimas (10%) Įtraukių atrankų užtikrinimas (5%)

Daugiau informacijos apie „Ignitis grupė“ Atlygio nustatymo principus galite rasti „Ignitis grupės“ 2023 m. metiniame pranešime ([nuoroda](#)).

²² SAIFI/SAIDI tikslai suformuoti atsižvelgiant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau VERT) 2022-2026 m. reguliavimo periodui nustatytą minimalų elektros energijos persiuntimo patikimumo lygį (nustatytas remiantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. O3E-79: vidutiniškai 2022-2026 m. periodui). Tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal lygio nustatymo metu naudotus principus ir galiojusią metodiką, (patvirtintą Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašo nuostatose – toliau Metodika) pagal kurią yra neįtraukiami šie atvejai: (1) nutraukimai dėl gamtinių reiškinių, atitinkantys gamtinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių reikšmes; (2) nutraukimai dėl gedimų perdavimo sistemos operatoriaus tinkle. Keičiantis Metodikos nuostatoms, tikslo įgyvendinimas būtų vertinamas vadovaujantis tikslo nustatymo metu galiojusia Metodika.

²³ NPS – po kontaktinis – (angl. Net Promoter Score).

²⁴ (angl. OPEX)

²⁵ (angl. CAPEX)

²⁶ TRIR (angl. Total Recordable Injury Rate) – nelaimingų atsitikimų skaičius milijonui išdirbtų valandų.

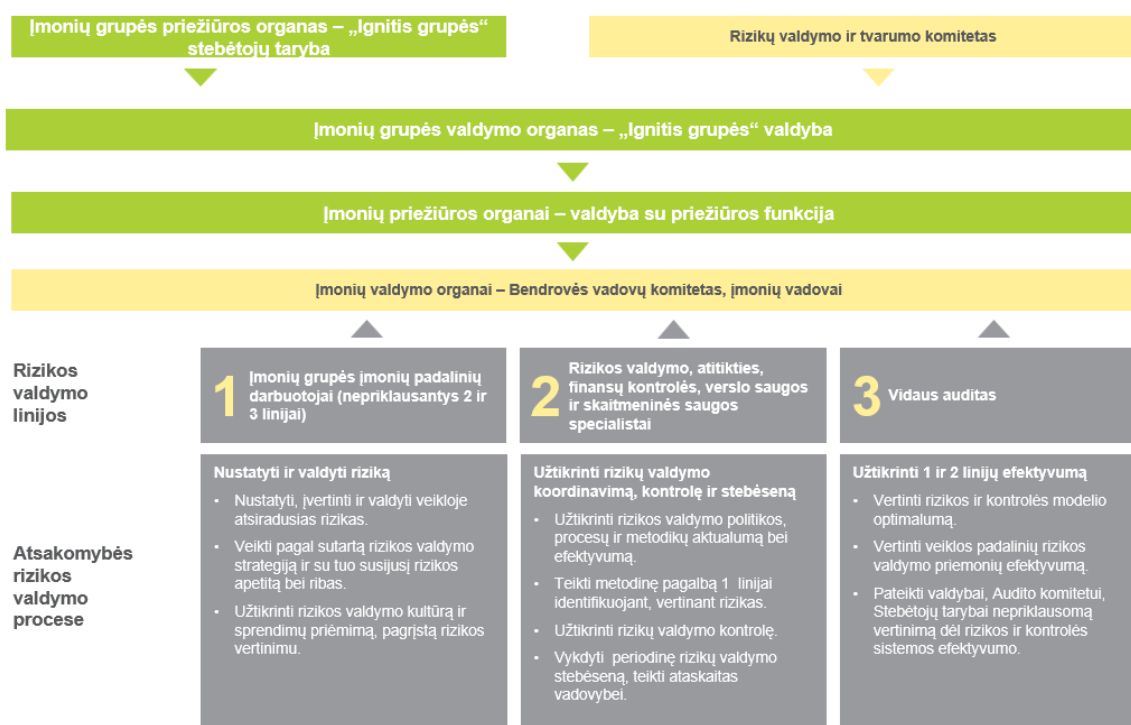
²⁷ Siekiama lyčių balanso atrankose į aukščiausio lygio vadovaujančias pozicijas: trumpuosiuose kandidatų sąrašuose užtikrinant ne mažiau nei 33 % nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų.

4.5 Rizikos ir jų valdymas

RIZIKOS VALDYMO SISTEMA

Bendrovės verslo aplinka yra veikiami vidinių ir išorinių rizikų, nuo kurių priklauso Bendrovės veikla ir jos rezultatai. Siekiant apsaugoti ir suvaldyti rizikas iki priimtino lygio, Bendrovėje ir visoje Grupėje yra taikomi vieningi rizikos valdymo principai atliepiantys gerąsias rizikos valdymo praktikas, įskaitant ir pagrindinius COSO (ang. *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) ir AS/NZS ISO 31000:2018 (angl. *Risk management – Principles and guidelines*) principus.

Aiškūs atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimas tarp valdymo ir priežiūros organų, struktūrinių padalinių bei funkcijų Bendrovėje ir visoje Grupėje yra užtikrinamas taikant Trijų linijų rizikos valdymo modelį (angl. *Three-lines enterprise risk management framework*).

Siekiant užtikrinti, kad Bendrovės vadovybės priimami sprendimai atspindėtų visus su veikla susijusius pokyčius Bendrovėje ir visoje Grupėje yra taikomas vieningas visas Bendrovės veiklos sritis apimantis rizikos valdymo procesas. Efektyviai rizikos valdymo kontrolei užtikrinti kiekvieną ketvirtį vykdoma rizikos, rizikos valdymo priemonių, pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną ir ataskaitų rengimas Bendrovės vadovų komitetui bei valdybai su priežiūros funkcija.

Rizikos valdymo tikslai:

- užtikrinti, kad visi priimti sprendimai siekiant Bendrovės tikslų atitiktų Bendrovės vertybes;
- panaikinti arba kiek įmanoma sumažinti rizikų poveikį Bendrovės skirtingo laikotarpio tikslams;
- užtikrinti Bendrovės veiklos stabilumą (įskaitant finansinį) ir tvarumą;
- užtikrinti, kad tiksli informacija laiku pasiektų susijusias šalis;
- apsaugoti Bendrovės reputaciją ir užtikrinti patikimumą;
- ginti suinteresuotųjų šalių interesus.

RIZIKOS VALDYMO PROCESAS IR PAGRINDINIAI PRINCIPAI

Siekdama strateginių tikslų ir atsižvelgdama į dinamišką verslo aplinką, Bendrovė daug dėmesio skiria pro aktyviam rizikų valdymui. Todėl kiekvieną ketvirtį Bendrovėje peržiūrimas rizikų lygis, pagal poreikį planuojamos rizikos valdymo priemonės, tikslinami pagrindinių rizikų rodikliai bei nustatomi nauji rizikų šaltiniai arba naujos rizikos. Gebėjimas pro aktyviai reaguoti į besikeičiančias rizikas yra ypač svarbus ir padeda užtikrinti, kad vadovybė gautų aktualiausią informaciją, reikalingą laiku priimti sprendimus. Be to, ASV (aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos) rizikos ir neapibrėžtumo situacijose kylančios galimybės yra integruotos į bendrą rizikos valdymo procesą, taikomą Bendrovėje ir visoje Grupėje.

Bendrovės rizikos valdymo procesą sudaro keturi etapai: rizikos identifikavimo, vertinimo, atsako strategijos nustatymo ir stebėsenos.

Rizikos valdymo procesas

1. Identifikavimo etapas. Nuolat vertiname galimą įvairių rizikų šaltinių poveikį, įskaitant rizikas, susijusias su klimato kaita, reguliaciniais pokyčiais, geopolitine ir ekonomine situacija, žaliavų / paslaugų / darbo rinkų tendencijomis, kultūrinėmis ir socialinėmis problemomis, turinčiomis įtakos Bendrovės bei Grupės tikslams. Visi Bendrovės darbuotojai atsako už rizikų identifikavimą laiku.

Visos rizikos vertinamos pagal jų potencialų poveikį Bendrovės tikslams bei jų pasireiškimo laikotarpį ir skirstomos į:

- trumpalaikes rizikas (aktualias 0–1 metus), kurios gali daryti poveikį Bendrovės metiniams tikslams;
- vidutinės trukmės rizikas (aktualias 2–4 metus), kurios yra susijusios su strateginių tikslų, nustatytų Bendrovės 4 metų strateginiuose planuose, įgyvendinimu;
- ilgalaikes rizikas (aktualias ≥ 5 metus), kurios gali paveikti Bendrovės strategijos įgyvendinimą.

2. Vertinimo etapas. Vertinimo etape nustatome rizikų lygius nuo žemo iki labai aukšto pagal tikimybės, kad rizika pasireikš, ir jos potencialaus poveikio santykį. Taip pat rizikas priskiriame konkrečiai kategorijai, ASV tipui, Grupės strateginei krypciai (kuriai daro įtaką) ir nustatome pagrindinius rizikos rodiklius.

Grupės veikloje atsirandančias rizikas skirstome į 4 skirtingas rūšis. Jų aprašymą pateikiame žemiau.

Strateginės rizikos	Finansinės rizikos	Operacinės rizikos	Išorinės rizikos
Rizikos, galinčios turėti poveikį Bendrovės strateginiams tikslams. Šios rizikos gali pasireikšti dėl nepalankių išorinių veiksnių (pvz.: politinių sprendimų, teisinių pokyčių), klaidingų arba netinkamai įgyvendintų sprendimų.	Rizikos, kylančios iš Bendrovės turimo finansinio turto ir (ar) finansinių įsipareigojimų. Šiai kategorijai priskiriamos tokios rizikos kaip: kredito rizika, likvidumo rizika, kapitalo nepakankamumo, palūkanų normų, valiutų kursų, akcijų vertės pokyčio bei rinkos kainų svyravimo ir kt. rizikos.	Rizikos, kylančios dėl netinkamų ar prastai organizuotų vidinių procesų, neįgyvendintų ar neveiksmingų vidinių kontrolės procedūrų, darbuotojų klaidų ir (ar) netinkamo / nepakankamo informacinių sistemų valdymo ir pan.	Rizikos, kurių pasireiškimas siejamas su rinkos sąlygų pasikeitimu, reguliavimo ir teisinės aplinkos pokyčiais, gamtiniais išteklių, stichinėmis nelaimėmis ir pan.

Bendrovė taip pat vertina kiekvieną riziką, ar ji atitinka ASV rizikoms būdingus kriterijus. Rizikos priskiriamos prie atitinkamos ASV rizikos tipo pagal šiuos kriterijus: „A“ rizikų tipui priskiriamos rizikos, susijusios su klimato kaita, pereinamuoju laikotarpiu ir kitomis aplinkosaugos rizikomis, „S“ – su socialine atsakomybe susijusios rizikos, o „V“ – su valdysena susijusios rizikos. Bendrovė atidžiai vertina galimą klimato kaitos poveikį ir su ja susijusių ekonominę ir pereinamųjų laikotarpių pokyčių įtaką Bendrovės veikloms. Šį poveikį gali lemti tiek fiziniai (ekstremalūs) meteorologiniai reiškiniai, tiek šalių siekis pereiti prie Žaliojo kurso, dėl kurio gali atsirasti papildomų reikalavimų energetikos sektoriui: atitikti naujuosius reglamentus, įgyvendinti naujus technologinius sprendimus, valdyti reputacines rizikas, atliepti greitai augančią žaliųjų sprendimų paklausą ir t. t. Klimato kaita gali būti laikoma neigiamu faktoriumi vertinant potencialią įvairių rizikų pasireiškimo tikimybę ir (arba) galimą rizikų poveikį finansams, reputacijai, atitikčiai, žmonių saugai ir sveikatai.

3. Atsako strategijos nustatymo etapas. Šiame etape nustatoma viena iš atsako į riziką strategijų (priimti, mažinti, išvengti arba perkelti). Bendrovė priima tik tas rizikas, kurios atitinka pagrindinį Bendrovės siekius, strategiją ir vertybes. Rizikos, viršijančios Bendrovės rizikos apetitą, t. y. visos aukšto ir labai aukšto lygmens rizikos, bei kitos, galinčios turėti reikšmingą finansinį poveikį Bendrovei (> 2 proc. Bendrovės Koreguoto EBITDA), turi būti valdomos. Šioms rizikoms valdyti parengiamas planas, pagal kurį įgyvendinama rizikos mažinimo strategija. Plano įgyvendinimas kontroliuojamas stebėsenos etape.

4. Stebėsenos etapas. Kiekvieną ketvirtį vykdoma rizikų stebėseną ir teikiama informacija apie rizikos valdymo priemones, pagrindinius rizikos rodiklius ir signalus vadovybei ir kolegialiems organams. Šiame etape taip pat iš naujo įvertinami rizikų lygiai, registruojamos naujos rizikos ir eliminuojamos tos, kurios nebeaktualios.

PAGRINDINĖS RIZIKOS IR JŲ KONTROLĖ

Rizikos valdymas 2023 m.

Apžvalga

Pagrindinė finansinio poveikio rizika Bendrovėje išlieka išorinio reguliavimo rizika, besikeičiantys reguliavimo mechanizmai: kainodara, investicijos į infrastruktūrą, gali turėti neigiamos įtakos Bendrovės finansiniam tvarumui.

Išmaniosios apskaitos programos nesuvaldymo rizika kyla iš tiekimo grandinės nestabilumo ir IT kompetencijos resursų trūkumų, ataskaitiniam laikotarpiui Bendrovės strateginiai tikslai išmaniosios paskaitos programoje vykdomi, tačiau ir toliau skiriamas pakankamai didelis dėmesys rizikos stebėsenai ir valdymui.

Nelaimingų atsitikimų rizika yra viena iš prioritetinių sričių, Bendrovėje toliau siekiama skatinti saugos kultūros programos diegimą, tobulinti prevencines priemones, didinti dėmesį darbuotojų sveikatai ir imtis kitų rizikos valdymo krypčių, ataskaitiniam laikotarpiui Bendrovės darbuotojai nepatyrė mirtinų nelaimingų atsitikimų, vis dėlto lengvų bei sunkių nelaimingų atsitikimų pasireiškimas Bendrovėje išlieka, ataskaitinį laikotarpį patirti du sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe: vienas įvykęs Bendrovės darbuotojui ir vienas Bendrovės partnerio darbuotojui.

Tinklo patikimumo neužtikrinimo rizika yra pagrindinė veiklos operacinė rizika, egzistuojantys šaltiniai dėl išorinės aplinkos poveikio ir tinklo antžeminės linijos išlieka pagrindiniais rizikos šaltiniais, Bendrovė nuolatosa deda pastangas užtikrinti tinklo patikimumą, ataskaitiniam laikotarpiui planiniai ir remonto darbai vykdomi pagal planą, pavojingų medžių šalinimas oro linijų trasose (dėl visų darbų derinamasi su atsakingomis institucijomis, papildomai informuojamos visuomeninės organizacijos), tinklo automatizavimas.

Kibernetinės atakos didelio poveikio verslui rizika yra valdoma centralizuotai skaitmeninės saugos funkcinės srities visoje Grupėje.

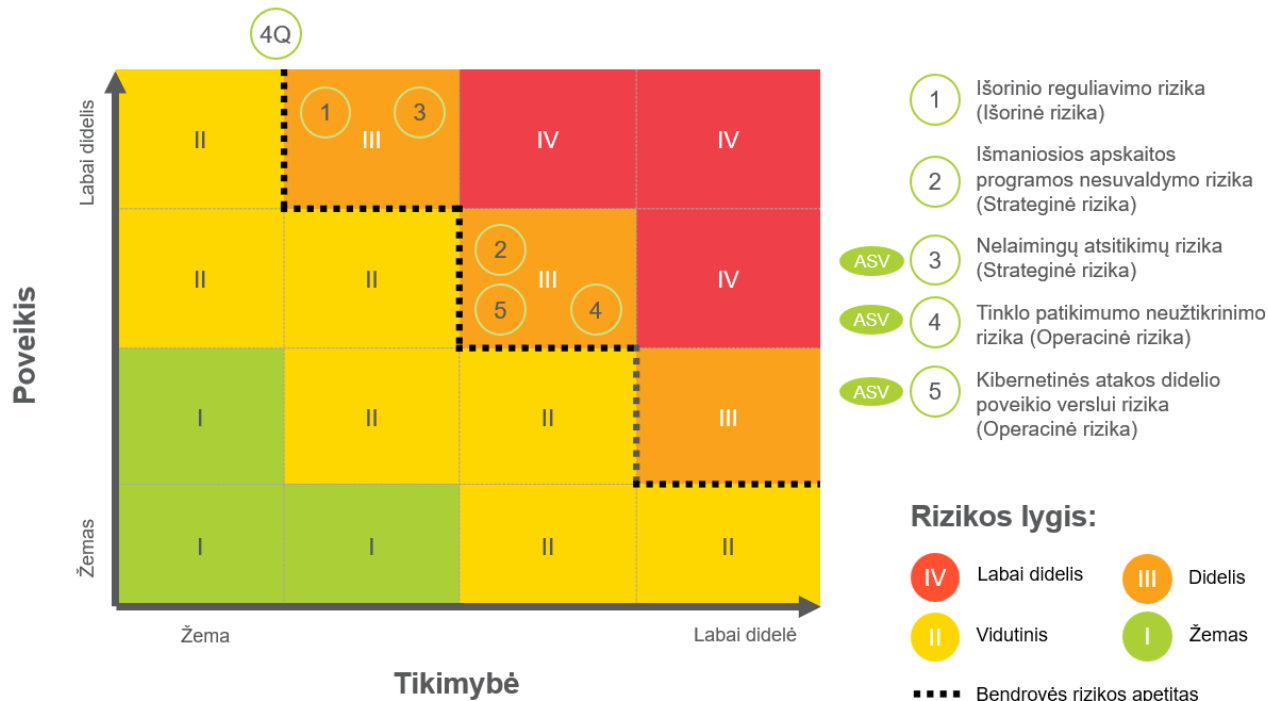
Daugiau informacijos apie „Ignitis grupės“ rizikos valdymo modelį, rizikos veiksnius ir jų valdymą galite rasti „Ignitis grupės“ 2023 m. metiniame pranešime ([nuoroda](#)).

Rizikos valdymas 2024 m.

Apžvalga

Reikšmingų pasikeitimų pagrindinių Bendrovės rizikų lygiuose neužfiksuota. Žemiau esančiame rizikų žemėlapyje pateikiame pagrindines Bendrovės rizikas. Į pagrindines Bendrovės rizikas įtrauktos rizikos, kurios gali turėti reikšmingą poveikį Bendrovės strateginiams ir/ar finansiniams tikslams.

Pagrindinių Bendrovės rizikų žemėlapis

2024 metų Pagrindinės rizikos ir jų valdymo kryptys

Išorinio reguliavimo rizika (Išorinė rizika)		
<p>Pagrindiniai rizikos šaltiniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> reguliacinės aplinkos nepastovumas (dažnai besikeičiantys teisės aktai, kurie sudaro sąlygas klaidoms, klaidingiems interpretavimams, keičiantis reguliavimo periodams kyla reguliacinio modelio ženklus pasikeitimo rizika). <p>Stebėseną:</p> <ul style="list-style-type: none"> gauta informacija dėl reikšmingų pokyčių galimose rizikos pasireiškimo srityse; periodinis rizikos signalų teikimas vadovybei. 	<p>Įtaka Grupės strateginei kryptčiai Finansai</p> <p>Pagrindinis galimas poveikis Finansinis</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas Nesusijusi</p>	<p>Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:</p> <ul style="list-style-type: none"> naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kurių metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai, konkrečiu klausimu; aktyvus dalyvavimas teisės aktų viešo derinimo procese; aktualių Bendrovės veiklai teisės aktų projektų inicijavimas ir problematikos dėl teisės aktų taikymo išsakymas.
Išmaniosios apskaitos programos nesuvaldymo rizika (Strateginė rizika)		
<p>Pagrindiniai rizikos šaltiniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> išorinės aplinkos problemos, dėl visame pasaulyje sutrikusios tiekimo grandinės; IT kompetencijos resursų trūkumas; <p>Stebėseną:</p> <ul style="list-style-type: none"> kritinių gairių vykdymas; išmaniųjų skaitiklių diegimo plano vykdymas. 	<p>Įtaka Grupės strateginei kryptčiai Tinklai</p> <p>Pagrindinis galimas poveikis Reputacija</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas Nesusijusi</p>	<p>Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:</p> <ul style="list-style-type: none"> vidinė kaštų (resursų), investicijų kontrolė; rinkos ir išorinio reguliavimo analizė; sutarties procedūrų vykdymo kontrolė ir stebėseną; strateginių iniciatyvų portfelio stebėseną Bendrovės vadovų komiteto ir valdybos lygiu; pinigų srautų prognozavimas, monitoringas, analizė.

Nelaimingų atsitikimų rizika (Strateginė rizika)

Pagrindiniai rizikos šaltiniai:

- saugos reikalavimų nesilaikymas;
- nepakankamas praktinių žinių ir įgūdžių turėjimas;
- nepakankamas darbuotojų sąmoningumas.

Stebėseną:

- nelaimingi atsitikimai;
- TRIR (angl. k. Total recordable injury rate) Bendrovės ir jos partnerių veikloje;
- darbo vietos su pažeidimais.

Įtaka Grupės strateginei kryptčiai

Darnus vystymasis

Pagrindinis galimas poveikis

Sauga ir sveikata

Rizikos lygis

Didelis

ASV rizikos tipas

Socialinė

Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:

- palaikoma darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo sistema (ISO 45001:2018);
- diegiama saugos kultūros stiprinimo programa;
- nuolatinė darbuotojų ir rangovų saugos kontrolė ir priežiūra;
- naudojama mobili aplikacija, leidžianti patogiai fiksuoti darbo saugos pažeidimus visiems darbuotojams;
- vykdomi praktiniai ir virtualios realybės mokymai;
- sistemaiškai vykdoma nuolatinė darbuotojų mokymų proceso stebėseną;
- įdiegta prevencinių priemonių valdymo bazė, kurioje registruojamos priemonės po nelaimingų atsitikimų, incidentų ir kt., užtikrinanti numatytų priemonių įgyvendinimą laiku;
- toliau sėkmingai vystoma informacinė sistema darbuotojų aprūpinimui apsaugos priemonėmis bei sveikatos tikrinimo procesu gerinti;
- skaitmenizuojamos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos.

Tinklo patikimumo neužtikrinimo rizika (Operacinė rizika)

Pagrindiniai rizikos šaltiniai:

- elektros tiekimo nutraukimai dėl gamtinių sąlygų, trečiųjų šalių poveikio. Nusidėvėję, dažnai gendantys, ar didžiausią tikimybę sugesti turintys tinklo įrenginiai (pvz. komplektinės transformatorinės);
- 68 proc. elektros linijų ESO tinkle yra oro linijos, kurių pažeidžiamumas yra gero kai didesnis nei požeminių kabelių linijų;
- rangovų darbo, žaliavų, techninių ir žmogiškųjų resursų kainų didėjimas, trūkumas.

Stebėseną:

- elektros energijos SAIDI/SAIFI patikimumo rodikliai;
- CAPEX biudžeto vykdymas.

Įtaka Grupės strateginei kryptčiai

Tinklai

Pagrindinis galimas poveikis

Finansinis/Atitiktis

Rizikos lygis

Didelis

ASV rizikos tipas

Aplinkosauginė – klimato

Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:

- bendradarbiaujama su Meteorologijos tarnyba iš anksto gaunant informaciją apie prognozuojamus meteorologinius reiškinius, kas lemia kada aktyvuojama resursų mobilizacija;
- bendradarbiaujama su Valstybinių miškų urėdija, dėl elektros tinklams pavojų keliančių medžių kirtimo;
- investicijos oro linijas keičiant kabelių linijomis miškingose vietovėse;
- vykdomas technologinio turto valdymo efektyvinimas – atliekamas elektros oro linijų inspektavimas naudojant „LiDAR“ technologiją;
- įdiegta nauja, šiandienos lūkesčius atitinkanti technologinio turto valdymo ir priežiūros sistema, kuri leidžia efektyviau ir kokybiškiau vykdyti su priežiūra ir remontu susijusius procesus;
- nuolat peržiūrimi ir atnaujinami investicinių objektų reitingavimo modeliai;
- vykdoma centralizuota elektros energijos kokybės parametrų stebėseną, pagal LST EN 50160 standartą;
- vykdoma ilgalaikė tinklų automatizavimo investicijų programa;
- masinių atjungimų valdymo efektyvinimas;
- vidinių operatyvinio personalo komandų steigimas.

Kibernetinės atakos didelio poveikio verslui rizika (Operacinė rizika)

Pagrindiniai rizikos šaltiniai:

- trečiųjų šalių organizuojamos kibernetinės atakos prieš Grupę (tame tarpe ir Bendrovę);
- socialinės inžinerijos atakos, duomenų vagystės;
- pavėluotai ar netinkamai pašalinti viešai žinomi sistemų pažeidžiamumai;
- dėl besikeičiančios geopolitinės situacijos didėja kibernetinių incidentų rizika, kurie gali paveikti elektros skirstymo tinklo patikimumą.

Stebėseną:

Įtaka strateginei kryptčiai

Organizacija

Pagrindinis galimas poveikis

Atitiktis/Reputacija

Rizikos lygis

Didelis

ASV rizikos tipas

Valdysena

Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:

- skaitmeninės saugos sritis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje yra valdoma centralizuotai, todėl yra konsoliduotos pagrindinės šios srities kompetencijos, priemonės ir valdymo gerosios praktikos;
- AB „Ignitis grupė“ Skaitmeninės saugos operacijų centro personalas kvalifikaciją tobulina dalyvaudamas nacionalinėse ir tarptautinėse kibernetinio saugumo pratybose;
- kibernetinių atakų aptikimo / užkardymo sistemų tobulinimas;
- elektros skirstymo tinklo valdymo sistemų atsparumo kibernetinėms grėsmėms didinimas plečiant kibernetinio saugumo tinklą;

- vidinių ir išorinių kritinių pažeidžiamumų skaičius;
- vidutinis kritinių pažeidžiamumų šalinimo laikas.
- bendradarbiavimas su išorės organizacijomis kibernetinės saugos srityje;
- bendrovės darbuotojų nuolatinis švietimas ir mokymai;
- verslo saugos funkcinės srities priemonės siekiant užkardyti korupciją, galimą šnipinėjimą;
- vidinis auditas;
- AB „Ignitis grupė“ Skaitmeninės saugos operacijų centras užtikrina nuolatinę visą parą veikiančią kibernetinio saugumo priežiūrą.

Bendrovės svarbiausios rizikos, kurios detalizuotos aukščiau pateiktoje lentelėje yra ilgalaikės. Kitos prigimtinės Bendrovės finansinės rizikos (valiutos, palūkanų normos, kredito, likvidumo), kurios neviršija Bendrovės rizikos apetito, pagal TFAS apibrėžtus reikalavimus aprašytos šios ataskaitos dalyje Finansinės ataskaitos.

Kitos Bendrovės rizikos, susijusios su ASV (aplinkos apsauga, socialiniu atsakingumu ir valdysena), darbuotojų (ir rangovų) sauga ir sveikata, korupcija, atitiktimi, veiklos tęstinumu ir kt. sritimis, įvertintos kaip vidutinio/ žemo rizikos lygio ir patenka į rizikos apetito ir pagrindinių rizikos rodiklių (tolerancijos) ribas, todėl lentelėje aukščiau neminimos, tačiau jų stebėsena vykdoma, siekiant jas išlaikyti šiose ribose. Plačiau apie kai kurias iš jų galite rasti metinio pranešimo dalyje – „Tvarumas“ bei AB „Ignitis grupė“ 2023 m. metiniame pranešime skyriuje „Rizikos ir jų valdymas“ – „Kitos rizikos“.

TVARUMAS

5.1 Tvarumo apžvalga

55

5.1 Tvarumo apžvalga

Visos „Ignitis grupės“ įmonių grupės, taip pat ir jai priklausančios Bendrovės ESO, tvarumo veiklos ir rezultatai apžvelgiami konsoliduotame „Ignitis grupės“ 2023 m. metiniame pranešime, kurio integruota dalis yra visos Grupės tvarumo (socialinės atsakomybės) ataskaita (toliau – Grupės tvarumo ataskaita). Šią ataskaitą galima rasti interneto svetainės www.ignitisgrupe.lt dalyje „Investuotojams“ bei „Tvarumas“.

Šios ataskaitos išleidimo dieną galiojantis Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymas (23² straipsnis) numato, kad įmonė, kuri yra patronuojamoji įmonė, atleidžiama nuo prievolės parengti socialinės atsakomybės ataskaitą, jeigu jos ir jos patronuojamųjų įmonių informacija yra įtraukta į vadovaujantis įmonių grupių konsoliduotosios atskaitomybės įstatymu arba kitos valstybės narės teisės aktais rengiamą patronuojančiosios įmonės konsoliduotąjį metinį pranešimą arba atskirą ataskaitą, kurioje pateikiama konsoliduotojoje socialinės atsakomybės ataskaitoje reikalaujama pateikti informacija. Kadangi Grupė rengia ir viešai skelbia tokią į Grupės metinį pranešimą integruotą ataskaitą, bendrovė ESO atskiros socialinės atsakomybės ataskaitos neruošia. Toliau pateikiama apibendrinta informacija, kokia tvarumo informacija yra aktuali ESO ir kuriose Grupės tvarumo ataskaitos dalyse ją galima rasti.

Siekiant atliepti įvairių suinteresuotųjų šalių reikalavimus, Grupės tvarumo ataskaita, kurioje pateikta informacija apima laikotarpį nuo 2023 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., buvo parengta pagal kelių atskaitomybės sistemų ir ataskaitų teikimo standartų reguliacinius reikalavimus bei rekomendacijas.

Informacija Grupės tvarumo ataskaitoje atskleidžiama remiantis reikšmingumo principu ir atspindi Grupės pažangą įgyvendinant Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (toliau – UNGC, angl. United Nations Global Compact) principus, taip pat Grupės indėlį siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (toliau – DVT, angl. United Nations Sustainable Development Goals).

Tvarumo ataskaita parengta laikantis Visuotinės ataskaitų teikimo iniciatyvos (toliau – GRI, angl. Global Reporting Initiative) standartų.

Grupės tvarumo ataskaita atitinka socialinės atsakomybės ataskaitoms keliamus reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Be to, Grupė šioje ataskaitoje parodo kaip laikosi Įmonių tvarumo ataskaitų teikimo direktyvos (toliau – CSRD, angl. Corporate Sustainability Reporting Directive) nuostatų ir gairių. Dalis EFRAG parengtų Europos tvarumo atskaitomybės standartų (toliau – ETAS, angl. European Sustainability Reporting Standards) reikalavimų ir rekomendacijų jau buvo taikomi rengiant Grupės tvarumo ataskaitą. Grupė supranta, kad rengiant būsimas ataskaitas turės įgyvendinti likusius reikalavimus. Grupė rengs atitinkamas ataskaitas, kai CSRD nuostatos bus perkeltos į nacionalinę teisę.

Tvarumo ataskaitoje taip pat pateikiamas atitikties ES Taksonomijos reglamentui vertinimas.

TVARUMO VALDYMAS GRUPĖJE IR BENDROVĖJE

Įgyvendindami Grupės [strategiją](#) ir siekį sukurti 100 proc. žalią ir saugią energetikos ekosistemą dabarties ir ateities kartoms, skiriame daug dėmesio savo aplinkosaugos, socialinėms ir valdysenos (ASV) veikloms ir atskaitingumui.

[Grupės darnumo politika](#) nustato bendrus Grupės tvarumo principus bei šių principų įgyvendinimo priemones visose Grupės įmonėse. Ja siekiama kurti atsakingo ir darniai vystomo verslo kultūrą ir praktiką. Darnumo politikoje atskleidžiamas, tarp visų kitų, Grupės įsipareigojimas laikytis Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo principų ir derinti savo strateginius tikslus ir veiklą su Darnaus vystymosi tikslais, prisidėti prie Paryžiaus susitarimo kovojant su klimato kaita bei vadovautis gerosiomis valdysenos praktikomis.

Informacija apie kitas [politikas](#) ir [tvarumo valdymą](#) skelbiama viešai ir pateikiama šiame pranešime. Kartu su išsamia informacija apie mūsų tvarumo valdymą, periodiškai tarpiniuose ir metiniame [pranešimuose](#) skelbiame tvarumo apžvalgą ir ASV duomenis. Tokiu būtu užtikriname, kad visos mūsų suinteresuotosios šalys gautų reikiamą informaciją apie Grupės įgyvendinamus tvarumo tikslus.

Tvarumo veiklos Grupės įmonėse koordinuojamos centralizuotai per atskirą, tiesiogiai patronuojančios bendrovės vadovui atskaitingą Tvarumo funkciją. Grupės valdyba priima sprendimus dėl organizacijos tvarumo strateginių krypčių, politikų ir veiklų formavimo, patvirtinimo ir atnaujinimo. Išsamų tvarios veiklos

valdymo Grupėje aprašymą galite rasti Grupės 2023 m. tvarumo ataskaitoje bei Grupės interneto svetainės dalyje „Tvarumas“ ([nuoroda](#)).

Toliau pateikta bendra Grupės tvarumo valdymo sistemos apžvalga, parodanti, kuo remdamiesi geriname ASV veiklos rezultatus.

Grupės tvarumo valdymo sistema

Tvarumo / ASV įtraukimas į Grupės valdymą ir procesus

Vadovaujamės geriausiomis valdysenos praktikomis ir savo veikloje atsižvelgiame į tarptautinių institucijų ir mokslo bendruomenės rekomendacijas.

Keliame išmatuojamus tvarumo / ASV tikslus

Laikomės Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo principų ir tiesiogiai prisidedame prie Darnaus vystymosi tikslų ir Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo.

Esame įsipareigoję iki 2040–2050 m. pasiekti nulinį ŠESD emisijų balansą pagal SBTi patvirtintus Grupės trumpalaikius tikslus.

Pagrindinis mūsų siekis yra sukurti 100 proc. žalią ir saugią energetikos ekosistemą dabarties ir ateities kartoms

Pažangos vertinimas ir nuolatinis tobulėjimas

Nuolat vertiname Grupės pažangą pagal ASV reitingus, kuriuos suteikia nepriklausomos, pirmaujančios ASV reitingų agentūros ir sertifikavimo bendrovės bei siekiame pagerinti savo veiklos rezultatus.

Atskleidimų stiprinimas

Informaciją apie Grupės pažangą esminiais klausimais atskleidžiame laikydamiesi pasauliniu mastu pripažintų sistemų, standartų ir naudodamiesi plačiam suinteresuotų šalių ratui pritaikytus kanalus.

Tvarumo tikslai ir siektini rodikliai

ESO skiria svarbų dėmesį ASV aspektams, turi nustačiusi pagrindinius ASV būklę nustatančius rodiklius bei nuolat stebi jų reikšmes.

Pagrindiniai ESO stebimi ASV rodikliai

Rodiklis	Matavimo vnt.	2022 m.	2023 m.
ŠESD emisijos	Tūkst. t CO ₂ ekv.	469	268
1 apimtis	Tūkst. t CO ₂ ekv.	140	76
2 apimtis	Tūkst. t CO ₂ ekv.	186	84
3 apimtis	Tūkst. t CO ₂ ekv.	143	108
Išmanieji skaitikliai, įdiegtų skaitiklių skaičius	Tūkst. vnt.	210,44	518,93
Klientams patiekto energijos sutaupymas, dalis nuo visos patiekto energijos (švietimas)	%	1	1
Energijos sutaupymai pagal Energijos sutaupymo susitarimą (Nr. 50200/901794)	GWh	11,63 ²⁸	133,3 ²⁹
Mirtini nelaimingi atsitikimai (darbuotojai)	vnt.	1	0
Mirtini nelaimingi atsitikimai (rangovai)	vnt.	2	0
TRIR (darbuotojai)	kartai	2,28	1,10
TRIR (rangovai)			0,92
eNPS (darbuotojų pasitenkinimo rodiklis)	%	64	61
Moterų dalis vadovaujančiose pozicijose	%	18,18	21,43
Darbuotojų, kurie bent kartą sudalyvauja savanorystės iniciatyvose, dalis	%	2,2	5,6
Korupcijos netoleravimas tarp darbuotojų	%	93,78	95,2

SANTYKIAI SU SUINTERESUOTOMIS ŠALIMIS IR ASV PRIORITETŲ VERTINIMAS

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas nepaprastai svarbus užtikrinant, kad ESO proaktyviai reaguotų į tendencijas, kylančius klausimus ir galimybes. ESO geografinė ir veiklų apimtis apima visą Lietuvą, todėl taikydami ASV principus santykiuose su suinteresuotomis šalimis, kaip numatyta Darnumo politikoje ([nuoroda](#)), siekiame ne tik efektyviai valdyti jų lūkesčius, atsižvelgti į jų interesus, bet ir ieškoti galimybių, kur mūsų bendradarbiavimas galėtų padidinti teigiamą veiklos poveikį.

Grupėje atskleidžiame su tvarumu susijusią informaciją remdamiesi išsamiu poveikio reikšmingumo vertinimu, kurį atlikome 2021 metais. Jame buvo nustatyti ir pagal prioritetą suskirstyti pagrindiniai tvarumo aspektai, kurie Grupei ir jos suinteresuotosioms šalims yra aktualiausi ir reikšmingiausi.

Įsigaliojus naujiems tvarumo ataskaitų teikimo reikalavimams, Grupė šiuo metu atlieka dvejojo reikšmingumo vertinimą. Laikantis šio požiūrio siekiama išsiaiškinti, koku mastu tvarumo aspektai veikia įmonę ir koku mastu įmonė veikia šiuos aspektus. Grupės dvejojo reikšmingumo vertinimo rezultatai bus paskelbti Grupės interneto svetainėje ir įtraukti į 2024 m. tvarumo ataskaitą.

2021 m. pavasarį atliktų apklausų metu ESO suinteresuotų šalių buvo klausiama, kokiems ASV aspektams Bendrovė turėtų skirti didžiausią dėmesį bei kaip suinteresuotieji vertina dabartinę ESO veiklą kiekvieno ASV aspekto atžvilgiu.

Suinteresuotų šalių įtraukimo metu išskirtos ir apklaustos 9 pagrindinės suinteresuotų šalių grupės (gauti atsakymai iš 1,7 tūkst. respondentų, kas prilygsta 6 proc. atsakomumui). Toks grupavimas pasirinktas siekiant tiksliau atskleisti kiekvienos grupės lūkesčių specifiką, tuo pačiu įvertinant respondentų lūkesčių panašumą kiekvienos grupės viduje. Kaip tai rekomenduoja aukščiau minėti darnumo standartai, remiantis tyrimo rezultatais atliktas reikšmingumo vertinimas (angl. materiality assessment).

²⁸ Energijos sutaupymai su daugiklio efektu iki 2030 m. pab. – 16,975 GWh (sutaupymai pripažinti tinkamais). Skaičiai apima ne tik tais metais įgyvendintų priemonių poveikį, bet ir tęstinį poveikį, kurį šios įgyvendintos priemonės darys iki 2030 m.

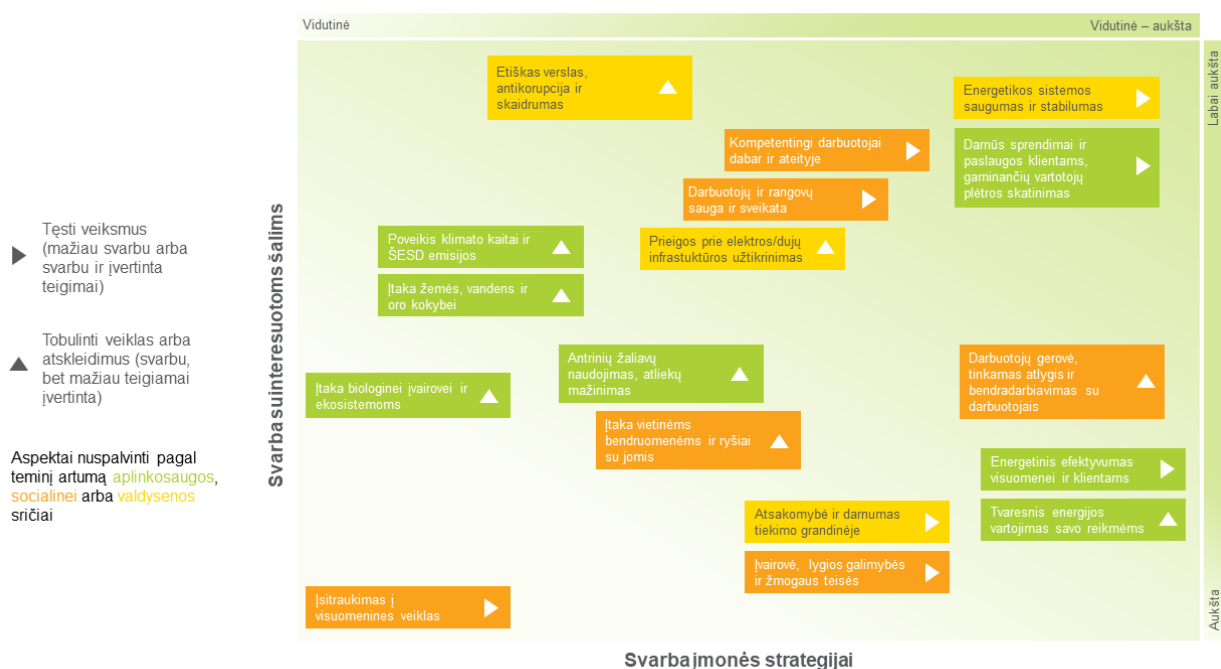
²⁹ 2023 m. metinis energijos sutaupymo tikslas – 107,5 GWh, energijos sutaupymai su daugiklio efektu iki 2030 m. pab. – 133,3 GWh. Skaičiai apima ne tik tais metais įgyvendintų priemonių poveikį, bet ir tęstinį poveikį, kurį šios įgyvendintos priemonės darys iki 2030 m.

Pagrindinės ESO suinteresuotos šalys

Privatūs klientai	Tiekėjai, rangovai	Valstybės ir savivaldybės institucijos
Verslo klientai	Energetikos sektoriaus partneriai	Žiniasklaida
Darbuotojai	Asociacijos ir švietimo įstaigos	Akcininkai / investuotojai

Šio proceso metu išsakyti suinteresuotųjų lūkesčiai buvo derinami su esamais ESO tikslais ir uždaviniais, kurių pagrindu išskirtos prioritetingos ESO temos, atitinkančios tiek suinteresuotųjų šalių lūkesčius, tiek nustatytus ESO veiklos tikslus. Reikšmingumo vertinimo rezultatas tampa pagrindu tolesniam tvarumo įtvirtinimui ESO veikloje tokiu būdu, kuris leidžia atsižvelgti į bendrą ESO poveikį jos suinteresuotoms šalims ir bendrai derinti suinteresuotųjų išsakytus lūkesčius su strateginiais tikslais. Pagrindiniai ESO suinteresuotųjų šalių lūkesčiai aprašyti ESO investicijų plane.

ESO reikšmingumo vertinimo matrica

Pagrindiniai Bendrovės reikšmingumo vertinimo faktai:

- apklausta beveik 1,7 tūkst. ESO suinteresuotųjų šalių atstovų (Grupėje – iš viso 3 tūkst.);
- identifikavome 17 teminių ASV aspektų, turinčių didžiausią reikšmę ESO ir jos suinteresuotoms šalims;
- suinteresuotieji pasidalino savo nuomone, kurie ASV aspektai turėtų būti svarbūs ESO;
- vidinių strateginių sesijų metu ESO vadovai išgrynino sąsajas tarp išsakytųjų suinteresuotųjų lūkesčių ir veiklos strategijos.

Pažymėtina, kad reikšmingiausios Bendrovės ASV poveikio sritys, lyginant su tuo, kas buvo aprašyta Bendrovės 2021 m. metiniame pranešime iš esmės nekito. Reikšmingumo vertinimo metu buvo patikslinta jų svarba kiekvienai ESO suinteresuotai šaliai ir Bendrovės bei Grupės strategijai. Išsami visos Grupės reikšmingumo vertinimo ataskaita pateikiama Grupės interneto svetainės dalyje „Tvarumas“ ([nuoroda](#)).

ASV rizikos ir jų valdymas

Pagrindinės ASV rizikos ir jų valdymo sprendimai plačiau atskleisti šios ataskaitos dalyje „4.5 Rizikos ir jų valdymas“.

SVARBIAUSIŲ ESO POVEIKIŲ APŽVALGA IR NUORODOS Į INFORMACIJĄ APIE JŲ VALDYMĄ

Grupės tvarumo ataskaitą galite rasti Grupės interneto svetainės dalyje „[Investuotojai](#)“ arba „[Tvarumas](#)“.

Aplinkosaugos sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai aplinkosaugos srityje:	Poveikių valdymas aprašytas šioje Grupės tvarumo ataskaitos dalyje:
– poveikis klimato kaitai ir ŠESD emisijos – veikloje susidarančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO ₂ ir kt.) mažinimas;	6.2 Aplinka – Klimato kaita
– energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams – vartotojų energijos vartojimo efektyvumo skatinimas ir tinklo skaitmenizavimo didinimas;	6.2 Aplinka – Klimato kaita
– darnūs sprendimai ir paslaugos klientams – gaminančių vartotojų plėtros skatinimas ir kiti aplinkai draugiški bei išmanūs sprendimai klientams;	6.2 Aplinka – Klimato kaita 6.3 Socialiniai aspektai – Vartotojai ir galutiniai naudotojai
– poveikis biologinei įvairovei ir ekosistemoms – biologinės įvairovės apsauga;	6.2 Aplinka – Biologinė įvairovė ir ekosistemos
– poveikis dirvožemio, vandens ir oro kokybei – dirvožemio, vandens ir oro kokybės palaikymas, aplinkos taršos prevencija;	6.2 Aplinka – Tarša
– tvarus energijos vartojimas savo reikmėms – žalios energijos naudojimas savo reikmėms, savo energijos vartojimo mažinimas;	6.2 Aplinka – Klimato kaita
– žiedinės ekonomikos principų diegimo skatinimas, išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas – antrinis žaliavų panaudojimas veikloje, dar tinkamų naudoti tinklo elementų pardavimas, veikloje susidarančių atliekų mažinimas.	6.2 Aplinka – Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika

Personalo ir visuomenės (bendruomenių) sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai personalo ir visuomenės (bendruomenių) srityje:	Poveikių valdymas aprašytas šioje Grupės tvarumo ataskaitos dalyje:
– darbuotojų sauga ir sveikata – darbų saugos užtikrinimas, darbuotojų ir rangovų sveikatos puoselėjimas;	6.3 Socialiniai aspektai – Mūsų darbuotojai – Darbuotojų sveikata ir sauga 6.3 Socialiniai aspektai – Vertės grandinės darbuotojai
– darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais – sąžiningas atlygis darbuotojams, darbuotojų patenkimas darbu, laisvės jungtis į asociacijas užtikrinimas;	6.3 Socialiniai aspektai – Mūsų darbuotojai – Darbuotojų gerovė, tinkamas atlygis ir bendradarbiavimas su darbuotojais
– kompetentingi darbuotojai dabar ir ateityje – profesinis ir asmeninis darbuotojų tobulėjimas, energetikos sektoriui reikalingų kompetencijų auginimas;	6.3 Socialiniai aspektai – Mūsų darbuotojai – Kompetentingi darbuotojai
– įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis – bendruomenių narių sveikatos ir gamtinės aplinkos saugojimas, įsiklausymas į bendruomenių poreikius;	6.3 Socialiniai aspektai – Paveikiamos bendruomenės
– įsitraukimas į visuomenines veiklas – dalyvavimas pilietinėse iniciatyvose ir nevyriausybinų organizacijų veikloje; savanorystė.	6.3 Socialiniai aspektai – Mūsų darbuotojai – Įvairovė, įtrauktis ir gerovė

Žmogaus teisių sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai žmogaus teisių srityje:	Poveikių valdymas aprašytas šioje Grupės tvarumo ataskaitos dalyje:
– įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės – lyčių lygybės ir lygių galimybių užtikrinimas, įvairovės darbe skatinimas.	6.3 Socialiniai aspektai – Mūsų darbuotojai – Įvairovė, įtrauktis ir gerovė

Valdysenos ir antikorupcijos sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai valdysenos ir antikorupcijos srityje:	Poveikių valdymas aprašytas šioje Grupės tvarumo ataskaitos dalyje:
<ul style="list-style-type: none"> – prieigos prie energijos užtikrinimas – sklandus ir greitas klientų prijungimas prie tinklo, elektros finansinis ir fizinis prieinamumas; 	6.3 Socialiniai aspektai – Vartotojai ir galutiniai naudotojai
<ul style="list-style-type: none"> – energetikos sistemos stabilumas ir saugumas – energetikos sistemos saugumo ir nenutrūkstamos veiklos užtikrinimas, tinklo patikimumas ir atsparumas oro ir kt. išorės veiksniams; 	6.4 Valdysena - Veiklos tęstinumas
<ul style="list-style-type: none"> – etiškas verslas, antikorupcija ir skaidrumas – skaidrus įmonės valdymas, kova su korupcija, sąžininga ir etiška veikla rinkoje; 	6.4 Valdysena – Korupcijos prevencija ir nustatymas
<ul style="list-style-type: none"> – atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje – aplinkai draugiškesnių prekių ir paslaugų pirkimas savo reikmėms bei tiekėjų neigiamo poveikio gamtinei ir socialinei aplinkai mažinimas. 	6.2 Aplinka – Grupė ir aplinka 6.4 Valdysena – Tvari tiekimo grandinė

FINANSINĖS ATASKAITOS

6.1	Bendrovės finansinės ataskaitos	62
6.2	Nepriklausomo auditoriaus išvada	106
6.3	Informacija apie auditorių	113

6.1 Bendrovės finansinės ataskaitos

UŽ 2023 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS, PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita	63
Finansinės padėties ataskaita	64
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	65
Pinigų srautų ataskaita	66
Aiškinamasis raštas	67

Bendrovės finansinės ataskaitos buvo parengtos ir pasirašytos AB „Energijos skirstymo operatorius“ vadovybės 2024 m. vasario 28 d.:

Renaldas Radvila	Audrius Ruseckas	Pranas Miltenis
Bendrovės vadovas	Finansų ir administravimo tarnybos vadovas	UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“, Įmonių apskaitos skyriaus vadovas, veikiantis pagal 2024.01.10 įsakymą Nr. 24_GSC_SP_0004

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m.	2022 ¹ m.
Pajamos pagal sutartis su klientais	7	593.041	681.860
Kitos pajamos	8	1.643	1.792
Pajamos ir kitos pajamos, iš viso		594.684	683.652
Elektros, gamtinių dujų ir kitų paslaugų pirkimai	9	(135.487)	(398.651)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	15,16,17,27	(104.049)	(92.913)
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	10	(71.895)	(64.498)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(46.183)	(30.713)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymai, perkainojimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai	11	(1.713)	(11.805)
Kitos sąnaudos	12	(46.324)	(39.153)
Sąnaudos iš viso		(405.651)	(637.733)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		189.033	45.919
Finansinės veiklos pajamos	13	260	76
Finansinės veiklos sąnaudos	13	(19.013)	(15.375)
Finansinės veiklos grynasis rezultatas		(18.753)	(15.299)
Asocijuotųjų įmonių rezultatų dalis	18	-	205
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		170.280	30.825
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	14	(15.812)	299
Grynasis pelnas už metus		154.468	31.124
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius) (atėmus mokesčius)			
Materialiojo turto perkainojimas	23.2	824	(1.484)
Aktuarinių prielaidų pasikeitimas	28	938	182
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius), iš viso		1.762	(1.302)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus, iš viso		1.762	(1.302)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus, iš viso		156.230	29.822

¹ Dalis sumų neatitinka 2022 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl atskirų pelno (nuostolių) ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų – Telekomunikacijos ir IT sąnaudų suma 12.651 tūkst. Eurų perklasifikuota į kitas sąnaudas.

Finansinės padėties ataskaita

2023 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Nematerialusis turtas	15	51.886	43.528
Ilgalaikis materialusis turtas	16	2.031.876	1.804.050
Naudojimo teise valdomas turtas	17	9.267	7.227
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą		214	1.088
Investicijos į asocijuotąsias įmones	18	-	3.904
Ilgalaikės gautinos sumos		207	3.719
Kitas ilgalaikis turtas		2	2
Ilgalaikis turtas		2.093.452	1.863.518
Atsargos		4.538	3.797
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos		2.464	1.861
Prekybos gautinos sumos	19	64.588	77.585
Kitos gautinos sumos	20	8.500	6.622
Kitas trumpalaikis turtas		11.279	8.857
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	21	11.930	84.625
Trumpalaikis turtas		103.299	183.347
TURTO IŠ VISO		2.196.751	2.046.865
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGIJIMAI			
Įstatinis kapitalas	22.1	259.443	259.443
Perkainojimo rezervas	23.2	64.996	71.769
Privalomasis rezervas	23.1	25.944	25.944
Nepaskirstytasis pelnas		380.858	250.313
Nuosavas kapitalas		731.241	607.469
Ilgalaikės paskolos	24	827.027	834.929
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	25	6.380	6.328
Dotacijos ir subsidijos	27	43.951	39.890
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	14.3	33.424	17.467
Atidėjiniai	28	8.163	10.689
Ateinančių laikotarpių pajamos	30	285.862	251.014
Ilgalaikiai įsipareigojimai		1.204.807	1.160.317
Paskolos	24	85.741	18.333
Nuomos įsipareigojimai	25	3.176	1.098
Prekybos mokėtinos sumos		34.233	59.996
Gauti išankstiniai apmokėjimai	30.2	49.193	46.854
Atidėjiniai	28	3.722	3.183
Ateinančių laikotarpių pajamos	30.1	14.082	19.017
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	29	70.556	130.598
Trumpalaikiai įsipareigojimai		260.703	279.079
Įsipareigojimų iš viso		1.465.510	1.439.396
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO		2.196.751	2.046.865

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2022 m. sausio 1 d.		259.443	83.101	25.944	259.169	627.657
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	31.124	31.124
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)						
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas	28	-	-	-	182	182
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas, atėmus mokesčius	23.2	-	(1.484)	-	-	(1.484)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(1.484)	-	182	(1.302)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(1.484)	-	31.306	29.822
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (atėmus mokesčius)	23.2	-	(9.848)	-	9.848	-
Dividendai	22.2	-	-	-	(50.010)	(50.010)
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.		259.443	71.769	25.944	250.313	607.469
Likutis 2023 m. sausio 1 d.		259.443	71.769	25.944	250.313	607.469
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	154.468	154.468
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)						
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas	28	-	-	-	938	938
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas, atėmus atidėtąjį mokesį	23.2	-	824	-	-	824
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	824	-	938	1.762
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	824	-	155.406	156.230
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (atėmus mokesčius)	23.2	-	(7.597)	-	7.597	-
Dividendai	22.2	-	-	-	(28.986)	(28.985)
Kiti pasikeitimai		-	-	-	(3.472)	(3.473)
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.		259.443	64.996	25.944	380.858	731.241

Pinigų srautų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m.	2022 m.
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus		154.468	31.124
Koregavimai:			
Asocijuotųjų įmonių (pelno) dalis	18	-	(205)
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	15,16,17	106.439	94.097
Dotacijų nusidėvėjimas ir amortizacija		(2.390)	(1.184)
Investicijų į dukterines įmones perleidimo (pelnas)/nuostolis		(41)	-
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas	11	(1.071)	7.702
Finansinio turto vertės sumažėjimas/(atstatymas)	19,20	1.519	581
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	14	15.812	(299)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)	28	2.386	698
Atsargų nukainojimas iki grynosios realizavimo vertės (atstatymas)		(2)	62
Nuostoliai (pajamos) dėl ilgalaikio materialiojo turto perleidimo/nurašymo		3.994	4.150
Palūkanų pajamos	13	(219)	(76)
Palūkanų sąnaudos	13	18.848	15.351
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		124	24
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimas)/sumažėjimas		7.174	4.573
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų, kito trumpalaikio ir ilgalaikio turto (padidėjimas)/sumažėjimas		(3.764)	(7.876)
Prekybos mokėtinų sumų, ateinančių laikotarpių pajamų, gautų išankstinių apmokėjimų, kitų ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas/(sumažėjimas)		(50.014)	96.771
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		253.263	245.493
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(345.898)	(249.917)
Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo		1.580	5
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma (grynąja verte)		5.978	(5.951)
Gautos dotacijos	27	6.451	13.906
Gauti dividendai		244	192
Gautos palūkanos	13	219	70
Įplaukos pardavus investicijas į asocijuotas įmones	18	3.701	
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(327.725)	(241.695)
Gautos paskolos	24	-	193.000
Sugrąžintos paskolos	24	(7.902)	(55.023)
Grupės lėšų koncentravimo platforma (grynąja verte)	25	65.562	-
Išmokėti dividendai	22.2	(29.016)	(50.041)
Nuomos mokėjimai	25	(4.265)	(4.085)
Sumokėtos palūkanos	25	(22.612)	(17.548)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		1.767	66.303
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(72.695)	70.101
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	21	84.625	14.524
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		11.930	84.625

Aiškinamasis raštas

1. Bendroji informacija

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. 2015 m. gruodžio 11 d. Bendrovė buvo įregistruota Juridinių asmenų registre, kurio tvarkytojas yra VĮ „Registru centras“. Bendrovė veiklą pradėjo vykdyti nuo 2016 m. sausio 1 d. Bendrovės buveinės adresas – Laisvės pr. 10, LT-04215, Vilnius, Lietuva. Bendrovės kodas 304151376, PVM mokėtojo kodas LT100009860612. Bendrovė įsteigta neribotam laikui. Atskaitinis laikotarpis yra vieneri metai, pasibaigę 2023 m. gruodžio 31 d.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymas bei elektros energijos garantinis tiekimas. Bendrovės akcininkai:

	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Įstatinis kapitalas, mln. Eur	Nuosavybės dalis (proc.)	Įstatinis kapitalas, mln. Eur	Nuosavybės dalis (proc.)
AB „Ignitis grupė“	259.443	100	259.443	100
Iš viso	259.443	100	259.443	100

Bendrovės patrunuojančioji įmonė yra AB „Ignitis grupė“ (įmonės kodas 301844044, registracijos adresas Laisvės per. 10, LT-04215 Vilnius, Lietuva), kuri 2023 m. gruodžio 31 d. valdo 100 proc., o 2022 m. gruodžio 31 d. – 100 proc. Bendrovės akcijų. Patrunuojančiosios įmonės akcininkų struktūra 2023 m. gruodžio 31 d. buvo – Lietuvos Respublikos finansų ministerija (valdo 74,99 proc.), mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 25,01 proc.). 2022 m. gruodžio 31 d. patrunuojančiosios įmonės akcininkų struktūra buvo LR finansų ministerija (valdo 74,99 proc.), mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 25,01 proc.).

AB „Ignitis grupė“ yra pagrindinė kontroliuojanti įmonė. Grupę sudaro AB „Ignitis grupė“ ir visos jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė). Bendrovė 2023 m. gruodžio 31 d. investicijų į asocijuotas įmones neturi. Per 2023 m. Bendrovė pardavė investicijas į asocijuotas įmones – žr. 18 pastabą.

Bendrovės veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas. Licencijas išduoda ir licencijuotą veiklą kontroliuoja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba, VERT). Taryba nustato viršutines elektros ir gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainų ribas (3.13 pastaba).

Šias finansines ataskaitas Bendrovės vadovybė pasirašė 2024 m. vasario 28 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti arba nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

2. Rengimo pagrindas

2.1. Apskaitos pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (toliau – TFAS), patvirtintais Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (toliau – TASV) ir priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d. (toliau – finansinės ataskaitos), yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu ir vertinimu istorine įsigijimo savikaina, išskyrus tam tikrą ilgalaikį materialųjį turtą (3.13 pastaba), kuris įvertintas tikrąja verte.

Šių finansinių ataskaitų pateikimo valiuta yra euras, kuris yra Bendrovės funkcinė valiuta, ir visos vertės yra suapvalintos iki artimiausio tūkstančio skaičiaus (tūkst. Eur), išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip. Bendrovės finansinėse ataskaitose pateikiama palyginamoji praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija.

Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

3. Reikšmingi apskaitos principai

3.1. Apskaitos politikos pasikeitimai ir atskleidimai

Apskaitos politika, taikoma rengiant šias finansines ataskaitas, atitinka apskaitos principus, kurių buvo laikomasi rengiant Bendrovės metines finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d., išskyrus naujus standartus, kurie įsigaliojo per 2023 m.

3.1.1. Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai

3.1.1.1. Atidėtas mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais iš vieno sandorio

2023 m. sausio 1 d. Bendrovė pritaikė pataisas „Atidėtas mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, atsirandantis dėl vieno sandorio“ (12-ojo TAS pataisa). Pataisomis susiaurinama pradinio pripažinimo išimties apimtis neįtraukiant sandorių, dėl kurių atsiranda lygių ir kompensuojančių laikinųjų skirtumų, pvz., nuomos ir eksploatacijos nutraukimo įsipareigojimai.

Anksčiau Bendrovė apskaitoje atidėtojo mokesčio už nuomos ir eksploataavimo nutraukimo įsipareigojimus taikydavo „integruotai susietą“ metodą, todėl rezultatas buvo panašus, kaip ir pagal pataisas, išskyrus tai, kad atidėtojo mokesčio turtas arba įsipareigojimai buvo pripažinti grynąja verte. Po pakeitimų Bendrovė pripažino atskirą atidėtojo mokesčio turtą, susijusį su nuomos įsipareigojimais ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimą, susijusį su naudojimosi teise valdomu turtu. Tačiau tai neturėjo įtakos finansinės padėties ataskaitoms, nes likučiai atitiko 12-ojo TAS 74 paragrafo reikalavimus dėl užskaitymo. Pakeitimai 2023 m. sausio 1 d. pradiniam nepaskirstyto pelno likučiai įtakos neturėjo. Pagrindinis poveikis Bendrovei yra susijęs su pripažinto atidėtojo mokesčių turto ir įsipareigojimų atskleidimu (14 pastaba).

3.1.1.2. Reikšmingos informacijos apie apskaitos politiką pateikimas

Bendrovė nuo 2023 m. sausio 1 d. pritaikė „Informacijos apie apskaitos politiką atskleidimas“ pataisas (1-ojo TAS ir TFAS 2-ojo praktikos pareiškimo pataisos). Nors dėl pataisų apskaitos politika nebuvo pakeista, ji turėjo įtakos finansinėse ataskaitose pateiktai apskaitos politikos informacijai.

Pataisomis reikalaujama, kad ūkio subjektai atskleistų reikšmingą, o ne svarbią apskaitos politikos informaciją. Pataisomis taip pat nurodoma, kad apskaitos politikos informacija laikoma reikšminga, jei galima pagrįstai tikėtis, kad, vertinant kartu su kita ūkio subjekto finansinėse ataskaitose pateikta informacija, ji turės įtakos sprendimams, kuriuos priima finansinių ataskaitų pirminiai naudotojai.

Vadovybė peržiūrėjo apskaitos principus ir atnaujino informaciją, pateiktą šių finansinių ataskaitų skyriuje „Esminių apskaitos principų suvestinė“.

3.1.1.3. Ataskaitiniu laikotarpiu galiojantys Europos Sąjungos paskelbti ir priimti standartai ir jų ar aiškinimai

Toliau pateikiami nauji standartai ir (arba) standartų pataisos, kurie buvo patvirtinti TASV ir priimti taikyti Europos Sąjungoje 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais.

2023 m. įsigalioję standartai ar jų pataisos

Atidėtas mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais atsirandančiais iš vieno sandorio (12-ojo TAS pataisos)
1-ojo TAS ir TFAS 2-ojo praktikos pareiškimo pataisos
Tarptautinė mokesčių reforma – Antrojo ramsčio (angl. Pillar Two) pavyzdinės taisyklės (12-ojo TAS pataisos)
17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ ir 17-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos
Apskaitinių įvertinimų apibrėžtis (8-ojo TAS pataisos)
17-ojo TFAS ir 9-ojo TFAS pirminis taikymas – Palyginamoji informacija (17-ojo TFAS pataisos)

Šių standartų, standartų pakeitimų ir aiškinimų taikymas neturėjo reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms.

3.1.1.4. Patvirtinti, bet dar neįsigalioję ir anksčiau nepradėti taikyti standartai

Rengdama šias finansines ataskaitas, Bendrovė netaikė naujų TASV patvirtintų TFAS, TAS, standartų pataisų ir išaiškinimų, kurių įsigaliojimo data yra vėlesnė nei 2023 m. gruodžio 31 d. ir kuriuos galima taikyti anksčiau. Toliau pateikiami nauji standartai ir/ar standartų pataisos, kurie yra išleisti, bet dar negalioja:

Kiti standartai

Manoma, kad toliau išvardyti standartai neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Kiti nauji standartai ir pataisos	TASV įsigaliojimo data	Patvirtinimo taikymui ES statusas
Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams ir ilgalaikiams (1-ojo TAS pataisos)	2024 m. sausio 1 d.	Patvirtinta
16-ojo TFAS „Nuoma“ pataisos. Nuomos įsipareigojimo vertinimas pardavimo ir atgalinės nuomos atveju	2024 m. sausio 1 d.	Patvirtinta
Pakeitimai TAS 7 Pinigų srautų ataskaitoje ir IFRS 7 Finansinių instrumentų atskleidimai: Tiekėjų finansavimo susitarimai	2024 m. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta
Pakeitimai į IAS 21 Valiutų kursų pokyčių poveikis: Keitimo trūkumas	2025 m. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta

3.2. Pajamos pagal sutartis su klientais

Bendrovė sutartyse su klientais nustato, ar sutarties vykdymo įsipareigojimas (tiek aiškiai apibrėžtas, tiek numanomas) yra perduoti atskiras prekes ar paslaugas ar perduoti keletą atskirų prekių ar paslaugų, kurios iš esmės yra tos pačios ir turi tą patį perdavimo modelį klientui. Pažadėtos prekės ar paslaugos reiškia atskirą veiklos įsipareigojimą, jei prekės ar paslaugos yra atskiros. Pažadėta prekė ar paslauga laikoma atskira, jei tenkinami abu šie kriterijai:

- (i) klientas gali gauti naudos iš prekės ar paslaugos savarankiškai arba naudodamas kitus lengvai prieinamus išteklius ir
- (ii) prekę ar paslaugą galima atskirti nuo kitų pažadų sutartyje (skiriasi sutarties kontekste).

Bendrovės pagrindiniai teisiniai veiklos įsipareigojimai, nustatyti sutartyse su klientais, yra šie: elektros energijos skirstymas ir perdavimas, elektros energijos garantinis tiekimas, naujų vartotojų prijungimas.

Pajamos iš sutarčių su klientais yra pripažįstamos, kai perduotų prekių ar paslaugų kontrolė yra perduodama klientui už kainą, kuri atspindi atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti mainais į šias prekes ar paslaugas. Pajamos yra įvertinamos atsižvelgiant į atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti pagal sutartį su klientu, neįtraukiant sumų, surinktų trečiųjų šalių vardu.

Pajamos ir iš tam tikrų paslaugų sutarčių su klientais pripažįstamos remiantis faktiškai suteiktomis paslaugomis iki atskaitinio laikotarpio pabaigos kaip visų teikiamų paslaugų dalis, nes klientas gauna ir naudojasi nauda tuo pačiu metu. Pripažindama pajamas Bendrovė atsižvelgia į sutarčių su klientais sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes, įskaitant pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

3.2.1. Elektros energijos persiuntimo (skirstymo ir perdavimo) pajamos

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, buitiniams vartotojams pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius. Jei nėra deklaruotų ar faktinių skaitiklių rodmenų, pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo pripažįstamos remiantis vidutinio vartojimo įvertinimo metodu.

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, verslo klientams yra pripažįstamos per laikotarpį pagal faktiškai patiektą elektros energiją, kurios kiekis yra nustatomas pagal elektros skaitiklių rodmenis. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t. y. sekančio mėnesio pradžioje, todėl sutarčių turtas nepripažįstamas. Taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti išankstiniai apmokėjimai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, tačiau vartotojų perdeklaravimo atveju susidaro permokos, kurios yra pripažįstamos sutarčių įsipareigojimais. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Elektros energijos perdavimo paslaugos yra teikiamos ir perkamos iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus. Bendrovė per vartotojo mokamą elektros tarifą surenka mokesčius už elektros energijos perdavimo paslaugas iš buitinių ir verslo klientų ir perveda juos elektros perdavimo sistemos operatoriumi. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigytose iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus, ir pripažįsta elektros energijos perdavimo pajamas (5.5 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo yra reguliuojamos.

3.2.2. Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos

Bendrovė teikia elektros energijos garantinio tiekimo paslaugą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Elektros energijos garantinis tiekimas – tai elektros energijos tiekimo užtikrinimo paslauga, teikiama laikinai 6 mėnesius vartotojams:

- kurie nustatytu laiku nepasirinko nepriklausomo elektros energijos tiekėjo;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia veiklą;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia su vartotoju sudarytą elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį.

Garantinio tiekimo elektros tarifas vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, susideda iš skirstymo ir perdavimo paslaugos kainos, VIAP (Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos) kainos ir garantinio tiekimo kainos. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t. y. sekančio mėnesio pradžioje, taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti išankstiniai apmokėjimai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, todėl sutarčių turtas ir sutarties įsipareigojimai nėra pripažįstami. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Garantinio tiekimo kaina susideda iš elektros energijos kainos, kuri lygi vidutinei praėjusio atskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, pritaikius koeficientą 1,15 buitiniams vartotojams ir 1,25 nebutiniams vartotojams. Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo kainos pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra

apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius.

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka iš vartotojų VIAP mokesčius ir perveda VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė surinkdama ir pervesdama VIAP mokesčius veikia kaip agentas, todėl VIAP mokesčiai apskaitomi pajamas sudengiant su sąnaudomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos eilutėje „Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai“ (5.7 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo yra reguliuojamos.

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos yra nustatomos vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 (toliau – Metodika).

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2022–2026 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos, pokyčių, įskaitant esminį paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo rinkos dalyvio nepriklausančių) veiksnių pokytį.

3.2.3. Gamtinių dujų skirstymo pajamos

Pajamos iš nebuitinių vartotojų už gamtinių dujų skirstymą pripažįstamos per laikotarpį, remiantis vartotojų pateiktomis matavimo prietaisų rodmenimis arba, jei vartotojai nepateikė matavimo prietaisų parodymų, dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, suderintą su VERT (kaupimo principu).

Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos per laikotarpį, remiantis dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, t. y. apskaičiuojant pajamas yra įvertinti neatitikimai tarp buitinių vartotojų deklaruotų ir jiems išskirstytų dujų kiekių (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų nesudaro reikšmingos dujų skirstymo pajamų dalies. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t. y. sekančio mėnesio pradžioje, taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti išankstiniai apmokėjimai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, todėl sutarčių turtais ir sutarties įsipareigojimais nėra pripažįstami. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainodara yra reguliuojama Tarybos vadovaujantis Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos ir (ar) pajamų viršutinė riba yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu gamtinių dujų sektoriuje yra taikomas 2019–2023 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojama kartą per metus pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms įgyvendinus su Taryba suderintas investicijas, nepasiekus arba viršijus pajamų viršutinę ribą ar nukrypus nuo pagal aprašą, patvirtintą Tarybos 2012 m. balandžio 11 d. nutarimu Nr. O3-90, nustatytą rodiklį.

Gamtinių dujų skirstymo pajamos yra reguliuojamos.

3.2.4. Naujų vartotojų prijungimų pajamos

Bendrovės gautos įmokos už naujų vartotojų prijungimą, pripažįstamos pajamomis per laikotarpį, kuriuo Bendrovė užtikrina kliento prijungimą prie elektros ir dujų skirstomųjų tinklų. Bendrovė pasirašo atskiras sutartis su klientais dėl prijungimo prie skirstomojo tinklo paslaugos. Taip pat, Bendrovė pasirašo skirstymo sutartis su verslo klientais dėl skirstymo paslaugų arba turi menamą sutartį dėl elektros energijos skirstymo paslaugų su buitiniiais klientais ir dujų skirstymo paslaugų su verslo ir buitiniiais klientais. Prijungimas prie skirstomojo tinklo yra ne atskiras įvykdymo įsipareigojimas, o veikiau neatsiejama elektros energijos ir dujų tiekimo ir skirstymo paslaugos dalis. Pasirašius sutartį su klientu klientas sumoka 100 proc. avansą, kurį Bendrovė apskaito kaip sutartinį įsipareigojimą kaip gautus išankstinius apmokėjimus (30.2 pastaba). Vėliau, užbaigus prijungimo darbus yra pasirašomas darbų priėmimo-perdavimo aktas ir išrašoma sąskaita ir šie iš klientų gauti mokesčiai tuomet yra apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos (sutartiniai įsipareigojimai, žr. 30.1 pastaba), kurios yra proporcingai pripažįstamos pajamomis per numatomą santykių su klientais laikotarpį, kurio trukmę riboja susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis, kurio trukmė – 27 metai elektros tinklui ir 46-55 metai dujų tinklui. Prijungimo mokesčiai, gauti iš klientų, finansinės padėties ataskaitoje apskaitomi kaip įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais.

3.3. Nematerialusis turtas

3.3.1. Programinė įranga

Programinė įranga apskaitoma įsigijimo savikaina, atėmus sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis.

Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

3.3.2. Servitutai

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, servitutų pagrindais. Servitutai yra įstatyminiai ir sutartiniai:

- Įstatyminiai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose iki 2004 m. liepos 10 d. buvo įrengti elektros tinklai, įstatyminių servitutų pagrindais. Laikotarpiu nuo 2004 m. liepos 10 d. iki 2018 m. pagal tuo metu galiojusias Elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) nuostatas buvo numatyta, kad tiesti naujus tinklus galima tik susitarus su savininkais, tad šiuo laikotarpiu buvo tariamasi su savininkais individualiai (buvo sudaromos notarinės sutartys, susitariama su savininko sutikimu ir pan.), todėl EEĮ nenumato pareigos Bendrovei atlyginti už šiuo laikotarpiu nustatytus servitutus.

- Sutartiniai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose nuo 2018 m. įrengti elektros tinklai, servitutų pagrindais.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra neribotas, todėl turtas neamortizuojamas. Naudingo tarnavimo laikas nėra ribotas, kadangi teisės naudotis nustatytais žemės plotais suteikiamos neterminuotam laikui, vadovaujantis servituto išmokų sutarties nuostatomis bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.130 punktu. Tai reiškia, kad nepriklausomai nuo Bendrovės ilgalaikio materialaus turto, kuris pastatytas minėtuose plotuose, būklės, teisė naudotis nustatytu plotu išlieka ir, atstačius fizinę turto būklę ar sukūrus naują, plotu bus naudojamas ir toliau neribota laiką. Įstatyminių servitutų turtui yra formuojamas ir ilgalaikių įsipareigojimų atidėjinys pagal TAS 37 (žr. 3.10 pastabą „Atidėjiniai“). Vertinant įsipareigojimų sumą yra atsižvelgiama į tikėtiną atsiskaitymo laiką ir besikreipiančių asmenų kiekį, atidėjinys apskaičiuotas diskontuota verte (žr. 5.4 pastabą).

Bendrovė tikrina servitutų nematerialiojo turto galimą vertės sumažėjimą, lygindama jo atsiperkamąją vertę su likutine verte bent kartą per metus, arba tais atvejais, kai yra vertės sumažėjimo požymių. Pasikeitus turto vertei, toks pokytis apskaitomas mažinant/didinant servitutų turto vertę.

3.3.3. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos)

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės pareigos įregistruoti ir teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų pagrindais. Taikomi apskaitos principai analogiški 3.3.2 „Servitutai“ taikomiems apskaitos principams.

3.3.4. Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolio suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį. Turto amortizacija pradeda skaičiuoti tada, kai turtas pradeda naudoti, t. y. kai jis yra toje vietoje ir tokios būklės, kokia yra reikalinga vadovybės numatomu būdu naudoti.

3.4. Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas, priskiriamas elektros veiklos segmento pinigų generuojantiems vienetais (toliau – „Elektros veiklos segmento PGV“ arba „Elektros PGV“), apskaitomas perkainota verte, o turtas, priskiriamas dujų veiklos segmento pinigų generuojantiems vienetais (toliau – „Dujų veiklos segmento PGV“ arba „Dujų PGV“), apskaitomas savikaina.

Savikainos metodas – Dujų PGV	Perkainota verte – Elektros PGV
Žemė	Elektros tinklai ir jų statiniai
Pastatai	Nebaigta statyba
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	
Nebaigta statyba	
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	

Eilutėse „Nebaigta statyba“ ir „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ priskiriamos įvairios turto grupės, todėl dalis šių grupių turto apskaitoma savikainos metodu, o kita dalis – perkainota verte.

Savikaina apima ilgalaikio materialiojo turto dalių pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus. Pakeistos turto dalies likutinė vertė yra nurašoma. Vėlesnės remonto išlaidos yra pridamos prie likutinės turto vertės, jei yra tikėtina, kad Bendrovė ateityje iš šių išlaidų gaus ekonominę naudą ir jei jas galima patikimai įvertinti. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) dalyje per tą finansinį laikotarpį, kuriame jos buvo patirtos.

Ilgalaikis materialusis turtas apima atsargines dalis, atsarginius įrenginius ir priežiūros įrenginius, kai jie atitinka ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą. Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai nors kartą per metus peržiūrimi ir, prireikus, koreguojami. Skolinimosi išlaidų apskaita atskleista 3.6.2.4 pastaboje.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susiję sukauptas nusidėvėjimas ir sukauptas vertės sumažėjimas nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Pelnas arba nuostoliai, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai nebaigta statyba užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi likutinės vertės padidėjimo suma bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui priskiriama perkainojimo rezervui nuosavame kapitale. Tačiau padidėjimas pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstamas tokia suma, kokia atstato to paties turto anksčiau pelno (nuostolių) dalyje pripažintą sumažėjimą dėl perkainojimo. Turto perkainojimo metu susidariusi likutinės turto vertės sumažėjimo suma dažniausiai pripažįstama pelne (nuostoliuose); o sumažėjimai, kurie padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstami kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas perkainojimo rezervas. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo (kai likutinė vertė padidėja po perkainojimo) parodomas pelno (nuostolių) dalyje, o nusidėvėjimas, apskaičiuotas remiantis turto pradine įsigijimo savikaina, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, atėmus atidėtojo mokesčio poveikį.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo savikainą/perkainotas sumas iki likvidacinės vertės per šiuos įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius (metais):

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikotarpis (metų skaičius)
Pastatai	15-60
Elektros tinklai ir jų statiniai	
Inžineriniai pastatai	50
35-110 kV transformatorinių pastočių pastatai	35
6-10 kV skirstomųjų punktų pastatai	35
10/0.4 kV transformatorinių pastatai	35
Ryšių ir valdymo sistemos įranga	15-25
Elektros tinklai ir jų statiniai	5-50
35-110 kV transformatorių pastočių el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30
6-10 kV skirstomųjų punktų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30
10/0.4 kV galios transformatoriai	30
35 kV kabelių ir oro linijos	40-45
0.4-10 kV kabelių ir oro linijos	15-40
35-110 kV galios transformatoriai	40
Ryšių ir valdymo sistemos įranga (išskyrus pastatus)	5-45
Hidrotechniniai įrenginiai ir statiniai	50-75
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	13-55
Transporto priemonės	5-10
Kompiuterinė ir kita ryšių technika	3-10
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3-50

3.5. Naudojimo teise valdomas turtas

Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kuris parodo Bendrovės teisę naudotis nuomojamu turtu nuomos laikotarpiu. Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą visų rūšių nuomai, įskaitant naudojimo teise valdomo turto nuomą subnuomos atveju, išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažaverčio turto nuomą.

3.5.1. Naudojimo teise valdomo turto pirminis vertinimas

Nuomos pradžios datą Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą įvertina savikaina. Naudojimo teise valdomo turto savikainą sudaro: nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma, bet kokios nuomos mokesčiai pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas; bet kokios Bendrovės patirtos pirminės tiesioginės išlaidos; ir išlaidų, kurias Bendrovė patirs išmontuodama ir pašalindama nuomojamą turtą, tvarkydama jo buvimo vietą arba atkurdama tokią nuomojamo turto būklę, kokios reikalaujama pagal nuomos sąlygas, įvertis, nebent tos išlaidos patiriamos atsargoms gaminti. Bendrovė prisiima su šiomis išlaidomis susijusį įsipareigojimą pradžios datą arba pasinaudojusi nuomojamu turtu tam tikrą konkretų laikotarpį. Bendrovė pripažįsta šias išlaidas kaip dalį naudojimo teise valdomo turto savikainos, kai yra prisiimamas įsipareigojimas dėl šių išlaidų.

3.5.2. Naudojimo teise valdomo turto vėlesnis vertinimas

Po pradžios datos Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina taikydama savikainos metodą. Taikydama savikainos metodą, Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina savikaina: atėmus visą sukauptą nusidėvėjimą ir visus sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, pakoreguotus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo.

Apskaičiuodama naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą, Bendrovė taiko 16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ nusidėvėjimo reikalavimus.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą:

Naudojimo teise valdomo turto grupė	Nusidėvėjimo laikotarpis (metais)
Žemė	3-136
Transporto priemonės	2-5
Patalpos	3-31
Kitas naudojimo teise valdomas turtas	3-6

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Bendrovei perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad Bendrovė pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, Bendrovė apskaičiuoja naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą nuo pradžios datos iki nuomojamo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos. Kitu atveju Bendrovė naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą skaičiuoja nuo pradžios datos iki ankstesnės iš šių datų: naudojimo teise valdomo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos arba nuomos laikotarpio pabaigos.

Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą finansinės padėties ataskaitoje pateikia atskirai nuo ilgalaikio materialaus turto.

3.6. Finansinės priemonės

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

3.6.1. Finansinis turtas

Bendrovė finansinį turtą skirsto į toliau nurodytas 3 kategorijas:

- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis (toliau – TVKBP); ir

- iii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (toliau TVPN).

Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba TVKBP, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (toliau – SPPI) nuo pagrindinės nepadengtos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei. Finansinis turtas, susijęs su pinigų srautais, kurie nėra SPPI, yra priskiriamas ir vertinamas TVPN, nepriklausomai nuo verslo modelio. Nuo šio finansinio turto apskaičiuotos palūkanų pajamos yra pripažįstamos finansinės veiklos pajamomis amortizuojant faktinių palūkanų metodu. Visas pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi kaip gautinų sumų ir paskolų vertės sumažėjimo sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Finansinio turto skirstymas po pirminio pripažinimo į pirmiau aprašytas kategorijas pagrįstas verslo modeliu, kurį Bendrovė taiko valdydama finansinį turtą bei turto pinigų srauto ypatybes. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkretaus Bendrovės verslo tikslo. Taikomam verslo modeliui neturi įtakos Bendrovės vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti. Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita, išskyrus finansinį turtą, kuris vėliau įvertinamas TVKBP ir TVPN, ir kurio Bendrovė neturi, yra tokia:

3.6.1.1. Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau yra apskaitomas naudojant faktinių palūkanų normos metodą (toliau – FPN) ir jiems taikomas vertės sumažėjimas. Amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinė priemonė buvo pradžioje pripažinta, atėmus pagrindinės sumos grąžinimus, pridėjus sukauptas palūkanas ir, finansiniam turtui – atėmus bet kokius nurašymus dėl tikėtinų kredito nuostolių.

Finansinis turtas pripažįstamas trumpalaikiu turtu, išskyrus tuos atvejus, kuomet jo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju jis pripažįstamas ilgalaikiu turtu.

3.6.1.2. Faktinių palūkanų normos metodas

FPN metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelno (nuostolių) ataskaitoje paskirstant palūkanų pajamas.

FPN – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtiniu finansinio turto galiojimo laiko-tarpiu, tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios likutinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant FPN, Bendrovė vertina tikėtinius pinigų srautus, atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratęsimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdama į tikėtinius kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir, kurie yra neatskiriama FPN dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant FPN daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

3.6.1.3. Finansinio turto vertės sumažėjimas - tikėtini kredito nuostoliai (toliau – TKN)

Bendrovė atlieka į ateitį orientuotą TKN, susijusių su jos skolos priemonėmis, vertinamos amortizuota savikaina, vertinimą nepaisant to, ar egzistuoja vertės sumažėjimo požymių.

Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato pardavimo arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriama nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

TKN vertinami taip, kad atspindėtų nešališką ir tikėtiną svertinę sumą, nustatomą atsižvelgiant į galimus gauti rezultatus; pinigų laiko vertę; pagrįstą ir patvirtinamą informaciją apie įvykius praėjusiu ir dabartines sąlygas; bei pagrįstas ir patvirtinamas prognozes dėl įvykių ateityje ir ekonominių sąlygų finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai - tai TKN, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Bendrovė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių dėslos veiksnių (pvz., pakeitimas arba restruktūrizacija). Todėl, jei ne per didelėmis išlaidomis ar pastangomis galima gauti pagrįstos ir patvirtinamos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei apie pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus. Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Bendrovė taiko individualų ir bendrą vertinimą gautinų sumų vertės sumažėjimui vertinti.

Taikant bendrąjį vertinimą gautinų sumų tikėtinų kredito nuostoliams nustatyti Bendrovė naudoja atidėjinių matricą, pagal kurią atidėjiniai nuostoliams skaičiuojami prekybos gautinų sumų, kurioms būdingi skirtingi senėjimo ir pradelsto mokėjimo terminai, atžvilgiu. Siekiant

apskaičiuoti TKN, gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes. Neatgautinumo analizė atliekama už pastaruosius 3 metus, siekiant nustatyti įsipareigojimų nevykdymo rodiklį.

Bendrovės vadovybės sprendimas dėl individualaus vertinimo priimamas atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu leidžiant vadovybei priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio TKN pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu. Nesant patikimų informacijos šaltinių apie skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, Bendrovė vertina skolą taikydama bendrąjį vertinimą.

Suteiktų paskolų ir pinigų bei pinigų ekvivalentų tikėtinų kredito nuostolių pripažinimo etapai:

1. Suteikus paskolą, gavus pinigus ar pinigų ekvivalentus, Bendrovė pripažįsta dvylikos mėnesių tikėtinus TKN. Paskolos ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant ją TKN suma.
2. Nustačius, kad kredito rizika, susijusi su paskolos gavėju arba banku, kuriame laikomi pinigai ir pinigų ekvivalentai, reikšmingai padidėjo (o tai parodo gautinos sumos, kurios yra pradelstos daugiau kaip 30 dienų, bei reikšminga neigiama informacija apie pokyčius, darančius įtaką skolininkui ir pan.), Bendrovė apskaitos viso paskolos ar pinigų ekvivalentų galiojimo tikėtinus kredito nuostolius. Visi finansinės priemonės galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami tik esant reikšmingam kredito rizikos, susijusios su paskolos gavėju, padidėjimui. Paskolos ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant jų TKN suma.
3. Jeigu Bendrovė nustato, kad paskolos atgavimas tampa abejotinas, kai pagal sutartį vėluojama sumokėti 90 dienų, kad šio kliento skolą reikia priskirti prie abejotinų skolų, tuomet šią paskolą Bendrovė priskiria prie finansinio turto, kurio vertė sumažėjo dėl kredito rizikos (abejotinos paskolos ir gautinos sumos). Paskolos palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės, kuri sumažinama TKN suma.

Tikėtini gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai per visą laikotarpį pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Pinigų ir pinigų ekvivalentų TKN apskaičiuojama įvertinus finansinių institucijų, kuriuose pinigai laikomi, kredito reitingus ir kitus reikšmingus kriterijus (tokius kaip likvidumas, kapitalo pakankamumo priežiūra). Vadovybė įvertino, kad pinigų ir pinigų ekvivalentų TKN dažniausiai nėra reikšminga.

3.6.1.4. Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. credit-impaired) finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia tikėtinus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- a) dideli skolininko finansiniai sunkumai;
- b) sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laiku neapmokėta skola arba įmoka vėluojanti daugiau negu 90 dienų;
- c) skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolininkas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, sėjamų su skolininko finansiniais sunkumais;
- d) išauga tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
- e) dėl finansinių sunkumų išnyksta finansinio turto aktyvioji rinka;
- f) finansinis turto perkamas arba suteikimas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

3.6.1.5. Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal pardavimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę:
 - jei Bendrovė neišlaikė kontrolės, ji nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
 - jei Bendrovė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Bendrovė kontrolę išlaikė.

3.6.2. Finansiniai įsipareigojimai ir išleistos nuosavybės priemonės

Skolos ar nuosavybės priemonės klasifikuojamos kaip finansiniai įsipareigojimai arba nuosavas kapitalas pagal susitarimo esmę. Bendrovė neturi išleidusi nuosavybės priemonių, išskyrus išleistą kapitalą.

3.6.2.1. Finansinių įsipareigojimų pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra klasifikuojami kaip finansiniai įsipareigojimai TVPN (kurių tikrosios vertės pokytis apskaitomas per pelno (nuostolių) dalį), paskolos, mokėtinos sumos arba kaip išvestinės finansinės priemonės, nurodytos kaip apsidraudimo priemonės efektyviame apsidraudime. Visi finansiniai įsipareigojimai iš pradžių pripažįstami tikrąja verte, o paskolų ir skolinių įsipareigojimų bei mokėtinų sumų atveju, atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas.

3.6.2.2. Vėlesnis vertinimas

Vėliau atliekant finansinių įsipareigojimų vertinimą jie yra skirstomi į dvi kategorijas:

- Finansiniai įsipareigojimai TVPN. 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo finansinių įsipareigojimų TVPN.
- Finansiniai įsipareigojimai apskaitom amortizuota savikaina.

3.6.2.3. Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina

Tai kategorija, labiausiai aktuali Bendrovei. Po pirminio pripažinimo mokėtinos sumos, paskolos su palūkanomis vėliau vertinamos amortizuota savikaina, naudojant FPN metodą. Pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai įsipareigojimai yra nurašomi, taip pat vykdant EIR amortizacijos procesą.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į visas įsigijimo nuolaidas ar premijas ir mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama FPN dalis. EIR amortizacija įtraukiama kaip finansinės išlaidos į pelno (nuostolių) ataskaitą.

3.6.2.4. Pateikimas ir skolinimosi kaštai

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams įsipareigojimams, išskyrus atvejus, kai Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimų vykdymą mažiausiai 12 mėnesių nuo ataskaitos datos.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės padėties ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kurio vertė viršija 100 tūkst. Eur, įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia gana daug laiko (daugiau nei vienerių metų), pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

3.6.2.5. Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų likutinių verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

3.7. Atsargos

Atsargos pateikiamos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų mažesnė. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, išskyrus gamtines dujas, kurių savikaina apskaičiuojama naudojant svertinio vidurkio metodą (žr. toliau). Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kuriuos vėliau Bendrovė susigrąžina iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Savikaina skolinimosi išlaidų neapima. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

Vidutinė svertinė kaina yra apskaičiuojama kaip vidutinė svertinė atsargų kaina mėnesio pradžioje ir pirkimai per mėnesį.

3.8. Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Bendrovė vertina nuomos įsipareigojimą ta data nesumokėtų nuomos mokesčių dabartine verte. Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas; kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos, iš pradžių įvertinamus naudojant indeksą ar normą pradžios datą; sumas, kurias Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas; pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos; ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Kintami nuomos mokesčiai, nepriklausantys nuo indekso ar palūkanų normos, pripažįstami sąnaudomis (nebent išlaidos patiriamos atsargoms gaminti) tuo laikotarpiu, kai įvyksta įvykis ar sąlyga, lemianti mokėjimą.

Skaičiuodama dabartinę nuomos mokesčių vertę, Bendrovė naudoja nuomininko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nuomos pradžios datą, nes nuomos sutartyse numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pirminio pripažinimo Bendrovė nuomos įsipareigojimą vertina: padidindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į nuomos įsipareigojimo palūkanas; sumažindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į sumokėtus nuomos mokesčius. Papildomai nuomos įsipareigojimo likutinė vertė pakartotinai vertinama jeigu yra nuomos pakeitimai, pakeistas nuomos terminas, pakeičiami nuomos mokesčiai (pvz., būsimų mokesčių pokyčiai, atsirandantys dėl indekso ar normos, naudojamų tokiems nuomos mokesčiams nustatyti), arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

3.8.1. Trumpalaikė ir mažos vertės turto nuoma

Bendrovė taiko trumpalaikės nuomos pripažinimo išimtį (t. y. nuomai, kurios terminas baigiasi per 12 mėnesių nuo nuomos pradžios ir nėra pasirinkimo teisės pirkti). Taip pat mažos vertės turto pripažinimo išimtis taikoma nuomai, kuri laikoma mažaverte. Trumpalaikės nuomos ir mažos vertės turto nuomos mokesčiai yra pripažįstami sąnaudomis proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

3.8.2. Bendrovė kaip veiklos nuomos davėjas

Nuomos sutartys, pagal kurias Bendrovė neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizika ir naudos, yra priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitos kitų pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl derybų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaičiuojamos į išnuomoto turto likutinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos uždirbamos.

3.9. Dotacijos ir subsidijos

3.9.1. Dotacijos, susijusios su turtu

Finansinėse ataskaitose su turtu susijusias dotacijas Bendrovė pripažįsta atidėtosiomis pajamomis, kurios sistemingai pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba pinigais bei skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Įsipareigojimai, susiję su gautomis dotacijomis, susijusiomis su turtu, pateikiami finansinės padėties ataskaitos ilgalaikių įsipareigojimų dalyje „Dotacijos ir subsidijos“.

Ilgalaikio turto perkainojimo metu, kuomet turtui apskaitomas perkainojimas mažinantis turto vertę, dotacijos, susijusios su šiuo ilgalaikiu turtu, yra proporcingai nurašomos.

3.9.2. Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje atėmus susijusias išlaidas.

3.10. Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Bendrovė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinių suma bus kompensuota, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, atėmus gautinas kompensacijas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimų specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

3.10.1. Atidėjiniai servitutams

Su atidėjiniais servitutams susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas.

Kompensacijų išmokos žemės savininkams apskaitomos kaip atidėjinių sumažėjimas, o atidėjinių perkainojimas dėl pagrindinių prielaidų pokyčių – kaip atitinkamo nematerialaus turto pokytis (5.4 pastaba).

3.10.2. Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui

Su atidėjiniais apsaugos zonų registravimui ir kompensacijoms susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas.

Išmokos už kompensacijas žemės savininkams apskaitomos mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto pokytis. (5.4.3 pastaba)

3.11. Išmokos darbuotojams

3.11.1. Valstybės planai

Bendrovė dalyvauja tik valstybės planuose. Teisės aktuose nustatomi valstybės planai apima visus ūkio subjektus, juos tvarko nacionalinės ar vietos valdžios institucijos arba kuri kita įstaiga (pavyzdžiui, Bendrovės atveju, Valstybinis socialinio draudimo fondas). Valstybės planas – tai išmokų planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į atskirą ūkio subjektą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Tokios įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

3.11.2. Išaitinės kompensacijos

Išaitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą ir pasirašytus susitarimus su darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru ir kurių negali būti atsisakyta.

3.11.3. Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Jei darbuotojas priklauso Bendrovės profesinei sąjungai, jis taip pat turi teisę į papildomą išmoką laiko išmoką pagal Bendrovės kolektyvinę sutartį. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi uždirbtų tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas ilgalaikėms Vyriausybės obligacijoms, t. y. nuo 5 metų trukmės. Vadovybės vertinimu, toks diskontavimo koeficientas geriausiai atspindi būsimų išmokų vertę. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai iš karto pripažįstami kitose bendrosiose pajamos.

3.12. Tikroji vertė

Bendrovė neturi finansinių priemonių ir nefinansinio turto, kurie yra vertinami tikrąja verte. Bendrovė atskleidžia amortizuota savikaina vertinamų finansinių priemonių tikrąją vertę 33 pastaboje.

Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje arba
- jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamomis (nekoreguotomis) kainomis aktyviose rinkose.
- 2-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis kitais tiesiogiai arba netiesiogiai stebimais rodikliais.
- 3-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

3.13. Reguluojama veikla

Bendrovės pelningumas yra reguliuojamas VERT, tvirtinant paslaugų kainas ateinantiems metams. Kainų lygis priklauso nuo numatomų ateinančių metų sąnaudų, prognozuojamos teikiamų paslaugų apimties (paskirstomų energijos kiekių), ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno nukrypimo nuo reguliuojamo dydžio ir kt.

Faktinės per metus Bendrovės patirtos sąnaudos gali skirtis nuo prognozuojamų tvirtinant kainas, taip pat faktinė paslaugų apimtis gali skirtis nuo prognozuojamos. Tokiu būdu, Bendrovės faktinis pelnas gali nukrypti nuo reguliuojamo lygio, ir skirtumas turės įtakos ateities paslaugų kainoms.

Bendrovė nepripažįsta reguliuojamos veiklos turto ar įsipareigojimų, kurių paskirtis būtų išlyginti einamųjų metų pelną iki reguliuojamo lygio, jei šis skirtumas bus atgautas / grąžintas per paslaugų teikimą ateityje.

VERT, nustatydamą kainų viršutines ribas, reguliuoja elektros energijos skirstymo kainas. VERT reguliuoja elektros energijos garantinio tiekimo kainą, kuri yra apskaičiuojama taikant 1,15 koeficientą buitiniams vartotojams ir 1,25 koeficientą komerciniams vartotojams vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros biržos kainai, susidariusiai Lietuvos kainų zonoje. Kaip ir elektros segmente, VERT reguliuoja dujų pardavimo ir skirstymo kainas, nustatydamą jų viršutines ribas.

4. Rizikos valdymas

4.1. Apžvalga

Rizika yra natūrali ir neatsiejama verslo veiklos dalis, o rizikos pobūdis nuolat kinta. Valdydama riziką, Bendrovė siekia ją sušvelninti ir sumažinti iki priimtino lygio. Šioje dalyje aprašomas tik pagrindinių finansinių rizikų valdymas. Kitų rizikų valdymas pateikiamas skyriuje „Valdymas“.

4.2. Finansinės rizikos veiksniai

Valdydama veiklą Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant užsienio valiutos riziką, pinigų srautų palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdydama šias rizikas Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Bendrovės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

4.2.1. Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl rinkos kainų pokyčių. Rinkos rizika apima dviejų rūšių riziką – užsienio valiutos kurso riziką ir palūkanų normos riziką.

4.2.1.1. Užsienio valiutos kurso rizika

Užsienio valiutos kurso rizika – tai rizika, kad pozicijos tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl užsienio valiutos kurso pokyčių.

Bendrovė pirkimo ir pardavimo sandorius sudaro eurais, todėl bendra Bendrovės rizika išlieka žema.

4.2.1.2. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl rinkos palūkanų normos svyravimų.

Bendrovė pajamoms ir pinigų srautams daro įtaką rinkos palūkanų normos svyravimai, kadangi 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo suteiktų ir gautų paskolų su kintama palūkanų norma. Bendrovė turi kintamų palūkanų normų finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina, todėl ji patiria palūkanų normos riziką.

Prisiimant skolinius įsipareigojimus siekiama, jog ilgalaikiai įsipareigojimai turėtų fiksuotą palūkanų normą. Jei dėl objektyvių priežasčių palūkanų normos fiksavimas yra negalimas ir prisiimtas įsipareigojimas sudaro ženkliają sumą, palūkanų valdymui būtų naudojami palūkanų normos išvestiniai produktai. Turi būti siekiama, kad bent 50 proc. Bendrovės ilgalaikių paskolų portfelio sudarytų ilgalaikės fiksuotos palūkanų normos paskolos. Naudojant bet kurį iš palūkanų normos išvestinių produktų būtina, jog jo pabaigos data sutaptų su skolos įsipareigojimų pabaigos data.

Investicijų palūkanų normos neigiamo pokyčio rizika nėra aktyviai draudžiama. Rizikos valdymo priemonės yra naudojamos tik tada, jei rinkoje yra aiškios indikacijos, jog palūkanų norma gali reikšmingai sumažėti tiek, kad investicinė grąža taptų neigiama.

Dalis Bendrovės paskolų yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką, o dalis – su fiksuota palūkanų norma. 2023 m. gruodžio 31 dienai paskolos, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, sudarė 874.850 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 809.288 tūkst. Eur), paskolos, už kurias mokamos kintamos palūkanos sudarė 25.640 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 33.542 tūkst. Eur) (24 pastaba).

Bendrovė nesudarė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Palūkanų normos rizika vertinama atsižvelgiant į Bendrovės jautrumą palūkanų normų pokyčiams. Šis vertinimas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Pelno padidėjimas/ (sumažėjimas)
2023 m.	1,0/(1,0)	(299)/299
2022 m.	1,0/(1,0)	(380)/380

2023 m. gruodžio 31 d. kaip ir 2022 gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo reikšmingų galiojančių palūkanų apsikeitimo sandorių.

4.2.2. Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, kad sandorio šalies neįvykdys įsipareigojimų pagal finansinę priemonę ar sutartį su klientu ir dėl to patirs finansinių nuostolių.

Bendrovės kredito rizika yra susijusi tiek su pagrindine įmonių veikla (prekybos bei kitos gautinos sumos), tiek su finansavimo veikla (suteiktos paskolos, finansinės nuomos sutartys). Bendrovės rizika, susijusi su pinigais, yra ribota, nes pinigų likučius Bendrovė laiko tik patikimose finansinėse institucijose.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Taip pat dėl Bendrovės veiklos specifikos užstatas iš pirkėjų nėra reikalaujamas, išskyrus elektros energijos skirstymo sutartis su nepriklausomais tiekėjais.

Prioritetinis Bendrovės išdo valdymo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Sandorio šalies kredito rizika valdoma sudarant sandorius tik su patikimomis finansinėmis institucijomis (arba tokių institucijų dukterinėmis bendrovėmis), turinčiomis ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta kredito reitingą ne žemesnį nei A- pagal „Fitch Ratings“ agentūrą (arba kitų tarptautinių kredito reitingų agentūrų atitikmenį).

Maksimali kredito rizika yra lygi likutinei finansinio turto vertei:

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas, apskaitomas amortizuota savikaina			
Ilgalaikės gautinos sumos		207	3.700
Suteiktos paskolos		-	6.017
Prekybos gautinos sumos	19	64.588	77.585
Kitos gautinos sumos	20	294	624
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	21	11.930	84.625
Iš viso		77.019	172.551

4.2.3. Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / trumpalaikių įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / trumpalaikių įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2023 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,40 ir 0,38 (2022 m. gruodžio 31 d. – 0,66 ir 0,64).

Esamas skolos lygis Bendrovei leidžia optimizuoti kapitalo struktūrą, finansuojant veiklą ilgalaikio skolinimosi sprendimais – ilgalaikėmis paskolomis ar obligacijų įsipareigojimų perkėlimo sutartimis. Kaip atskleista 24 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 84.438 tūkst. Eur nepanaudotas finansavimo galimybes pagal trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos sutartį (2022 m. gruodžio 31 d. – 110.000 tūkst. Eur).

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 157.404 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 95.732 tūkst. Eur), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės (žr. 4.3 pastabą).

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Bendrovės finansinius įsipareigojimus pagal grupes:

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos sumos, vertinamos amortizuota savikaina			
Paskolos	24	912.768	853.262
Nuomos įsipareigojimai	26	9.556	7.426
Prekybos mokėtinos sumos		34.233	59.996
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	29	52.917	54.953
Iš viso		1.009.474	975.637

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus pagal sutartis (imant finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, nediskontuotus pinigų srautus, ir kitų finansinių įsipareigojimų likutinę vertę):

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.				Iš viso
	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Nuomos įsipareigojimai	868	2.605	5.004	3.268	11.745
Paskolos	19.940	88.594	543.768	389.128	1.041.430
Prekybos mokėtinos sumos	34.233	-	-	-	34.233
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	35.588	17.329	-	-	52.917
2023 m. gruodžio 31 d.	90.629	108.528	548.772	392.396	1.140.325

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.				Iš viso
	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Nuomos įsipareigojimai	203	1.001	5.227	2.972	9.403
Paskolos	7.543	22.838	288.143	674.291	992.815
Prekybos mokėtinos sumos	59.849	147	-	-	59.996
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	54.911	42	-	-	54.953
2022 m. gruodžio 31 d.	122.506	24.028	293.370	677.263	1.117.167

4.3. Veiklos tęstinumas

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 157.404 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 95.732 tūkst. Eur), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės. Neigiamas skirtumas tarp trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų yra įprastas infrastruktūrą valdančioms įmonėms, vystančioms bei atnaujinančioms savo valdomą turtą, kadangi ženkliai dalis trumpalaikių mokėtinų sumų yra susijusios su investicijomis į ilgalaikį turtą. Kadangi įprastai apmokėjimams už atliktus darbus yra numatytas atidėjimo terminas, iki sąskaitos apmokėjimo susidaro situacija, kuomet atlikti darbai, susiję su valdomu ilgalaikiu turtu apskaitomi kaip ilgalaikis turtas, o mokėtinos sumos – trumpalaikiais įsipareigojimais.

Skirtumas tarp trumpalaikio turto ir įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. lyginant su 2022 m. gruodžio 31 d. padidėjo dėl didesnio pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio, susijusio su metų pabaigoje iš valstybės biudžeto gauta kompensacija, skirta dėl susidariusių reguliacinių skirtumų elektros energijos įsigijimui technologinėms reikmėms.

Pažymėtina, kad Bendrovės stabilūs pinigų srautai iš pagrindinės reguliuojamos veiklos, kurie 2023 m. sudarė 253.263 tūkst. Eur (2022 m. – 245.493 tūkst. Eur), ateityje leis užtikrinti likvidumą, o esamas skolos lygis nėra pasiekęs maksimalaus lygio. Tvari bei įgalinanti reguliavimo aplinka bei esamas įsiskolinimo lygis ateityje užtikrins reikiamą finansavimą Bendrovės veiklos tęstinumui bei investicinių projektų įgyvendinimui. Kaip atskleista 4.2.3 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 84.438 tūkst. Eur nepanaudotas finansavimo galimybes pagal Grupės lėšų koncentravimo (angl. *cash-pool*) platformos sutartį.

2024 m. vasario 21 d. Bendrovės patronuojančioji bendrovė AB „Ignitis grupė“ pateikė patvirtinimo raštą, kuriame teigiama, kad patronuojančioji bendrovė įsipareigoja ir toliau teikti finansinę ir kitokią paramą Bendrovei bent ateinančius dvylika mėnesių nuo šio rašto dienos, kad Bendrovė galėtų tęsti prekybą ir įvykdyti įsipareigojimus.

5. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansines ataskaitas, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, įskaitant su klimatu susijusias rizikas ir galimybes, kurie turėjo įtakos Bendrovės apskaitos politikos taikymui ir pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų, sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Prielaidų vertinimų ir sprendimų pasikeitimai ateityje galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Vertinimai ir sprendimai su pagrindinėmis prielaidomis yra nuolat peržiūrimi, ar atitinka Bendrovės rizikos valdymą ir su klimatu susijusius įsipareigojimus. Būtinų vertinimų ir sprendimų pataisymai yra pripažįstami perspektyviai

Šioje pastaboje aprašyti tik svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas. Kiti naudojami apskaitiniai įvertinimai ir sprendimai pateikti kitose šių finansinių ataskaitų pastabose.

5.1. Klimato kaitos įtaka

Bendrovė ypatingą dėmesį skiria galimam klimato kaitos ir su ja susijusių ekonominių, pereinamojo laikotarpio pokyčių poveikiui Bendrovės veiklai atskleisti. Poveikis, susijęs su klimato kaita, gali atsirasti dėl fizinių (ekstremalių) klimato pakeitimų ir dėl valstybių siekio pereiti prie Žaliojo kurso susitarimo (angl. *Green deal*), kuris gali lemti papildomų reikalavimų energetikos sektoriuje: atitiktis naujai reguliacinei aplinkai; naujų technologijų diegimas; reputacinių rizikų valdymas; reakcija į rinkos paklausos pokyčius dėl žalios energijos sprendimų.

Rengiant šias finansines ataskaitas buvo atsižvelgta į klimato kaitą ir tikslą pasiekti nulinį balansą. Rengiant šias finansines ataskaitas buvo atsižvelgta į:

5.1.1. Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas ir prestižo vertės sumažėjimas

Bendrovė kasmet įvertina savo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas sutrumpintas nebuvo. Turto vertės sumažėjimo požymių, reikšmingo klimato kaitos poveikio Bendrovės prielaidoms, naudojamoms vertinant atsiperkamąją vertę, nėra; nėra poreikio atlikti klimato rizikos poveikio jautrumo analizės, atsižvelgiant į padarytas prielaidas. Atlikta techninių nuostolių metodologijos peržiūra. Įvertinta metodologijoje esančių įrenginių nuostolių skaičiavimo koeficientų priklausomybė nuo atliekamų gamtinių dujų tinklo eksploatacijos, dujų nuotėkio matavimų, rekonstrukcijos darbų (daugiau pateikta metinio pranešime „5.1 Tvarumo apžvalga“). Bendrovės vadovybė pagrįstai nesitiki, kad klimato kaita turės reikšmingą poveikį.

5.1.2. Klimato kaitos poveikis rizikos atidėjiniui ir TKN

Bendrovės vadovybė nemano, kad yra rizikos ar galimų įsipareigojimų atidėjinių, į kuriuos reikėtų atsižvelgti finansinėse ataskaitose, susijusių su galimais ginčais, konkrečiais teisės aktų reikalavimais, kuriais siekiama sumažinti žalą aplinkai, sankcijomis, susijusiomis su aplinkosaugos reikalavimų nesilaikymu, sutartimis, kurios gali tapti nenaudingos, galimais restruktūrizavimo darbais, kuriais siekiama privalomų klimato tikslų. Apskaičiuojant TKN reikšmingos klimato ir aplinkos apsaugos rizikos nebuvo.

Būsimo klimato kaitos reguliavimo poveikis šiuo metu pateiktoms Bendrovės turto ir įsipareigojimų sumoms nėra reikšmingas.

5.2. Elektros skirstyme naudojamo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir vertės sumažėjimas

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir kitą materialųjį turta) 2023 m. gruodžio 31 d. yra 1.692.1 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1.465.9 mln. Eur).

Atsižvelgdama į tai, kad nebuvo reikšmingų su elektros energija susijusios teisinės reguliavimo aplinkos pokyčių, įvertinusi visas susijusias prielaidas, Grupė nustatė, kad 2023 m. gruodžio 31 d. elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė pasikeis nereikšmingai (iki 0.2 %); atsižvelgdama į tai, Bendrovės vadovybė nusprendė neatlikti viso tokio turto perkainojimo, kad jis būtų parodytas nauja tikraja verte. Išsamesnė informacija pateikiama 16.1 pastaboje.

5.3. Gamtinių dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir kitą materialųjį turta) likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. yra 323.1 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 323.3 mln. Eur).

2023 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas įvertinimas, ar yra galimo PGV vertės sumažėjimo požymių. Atlikdama vertinimą Bendrovės vadovybė nustatė, kad per 2023 m. nebuvo reikšmingų teisinio reguliavimo aplinkos, susijusios su gamtinių dujų skirstymo veikla, pokyčių, taip pat pakartotinai įvertintos prielaidos, naudotos vertinant atsiperkamąją vertę, turėjo nereikšmingą poveikį gamtinių dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės pokyčiui. Atitinkamai, 2023 m. vertės sumažėjimo testas nebuvo atliktas ir 2023 m. gruodžio 31 d. nebuvo pripažinti papildomi vertės sumažėjimo nuostoliai ar atstatymas.

5.4. Atidėjiniai įstatymu nustatytiems servitutams ir specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonoms)

5.4.1. Atidėjiniai įstatymais numatytiems žemės servitutams

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos numatyta kompensuoti servitutus, nustatomus operatoriui nepriklausančios žemės sklypuose įrengiant elektros tinklus. Pagal šį įstatymą numatyta, kad statant perdavimo, skirstymo tinklus ar montuojant kitą elektros įrangą, nuostoliams atlyginti bus mokama vienkartinė kompensacija už naudojamąsi įstatymu nustatytiems servitutais (įsigalios iki 2004 m. liepos 10 d.). Kompensacijos už servitutus mokėjimo metodika įsigaliojo nuo 2018 m. liepos 31 d. Remiantis šia metodika 2018 m. buvo įvertinta ir apskaityta bendra išmokų už servitutus suma. Atliekant šį vertinimą, buvo padaryta reikšminga prielaida dėl žemės savininkų, kurie kreipiasi kompensacijos, skaičiaus, nes įstatyme numatyta, kad kompensacijos turi būti išmokamos tiems savininkams, kurie kreipiasi dėl jos.

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis teismas priėmė nutarimą, kuriame nurodo, kad kompensacijų už panaudotus servitutus mokėjimo metodikos nuostatos, pagrįstos koeficiento ir žemės sklypo dalies vertės nustatymo principais, prieštarauja Konstitucinei teisei ir Lietuvos Respublikos įstatymams (dėl 0,1 lygus koeficiento ir principų, pagal kuriuos nustatoma žemės sklypo dalies vertės nustatymo, nes pagal sutartį nustatomiems servitutams taikomi skirtingi principai ir koeficientas). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodiką tais atvejais, kai taikoma metodika laikytina prieštaraujančia Konstitucijai, kol nebus parengta ir patvirtinta nauja metodika. Nutarimas galioja tik ateinantiems laikotarpiams, todėl išmokėtų kompensacijų nereikia perskaičiuoti. Šiuos pakeitimus Bendrovė laiko koreguojančiais įvykiais, todėl Bendrovė atitinkamai perskaičiavo išmokų už servitutus atidėjinį taikydama naujomis prielaidomis pagrįstą koeficientą:

a) žemės plotui, kuriame elektros įrenginiai buvo pastatyti iki 1990 m. kovo 10 d., taikomas metodikoje nurodytas 0,1 lygus koeficientas. Tokie įrenginiai sudaro 88,93 proc. visų iki 2004 m. liepos 10 d. pastatytų įrenginių. Todėl, skaičiuojant bendrą išmokos sumą, 0,1 lygus koeficientas taikomas 89% sklypo ploto. Daroma prielaida, kad žemė su elektros skirstymo įrenginiais, pastatytais iki 1990 m. kovo 10 d., t. y. žemė buvo įsigyta su jau įrengtu tinklu, taigi ir nuosavybės teisė į žemę buvo įgyta su jau nustatytais žemės naudojimo apribojimais, todėl tokios žemės vertė ir galimybė naudoti ja nepasikeitė, vadinasi, turi būti taikomas 0,1 lygus koeficientas už naudojamąsi servitutais;

b) žemės plotui, kuriame elektros įrenginiai buvo pastatyti per laikotarpį nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2004 m. liepos 10 d., taikomas 0,5 lygus koeficientas (jis taikomas visiems pagal sutartį numatytiems servitutams). Tokie įrenginiai sudaro 11,07 proc. visų iki 2004 m. liepos 10 d. pastatytų įrenginių. Todėl skaičiuojant kompensacijos sumą, 0,5 lygus koeficientas taikomas 11% sklypo ploto.

Bendrovė peržiūrėjo kitas prielaidas, taikytas atidėjinį apskaičiavimui, ypač dėl tikėtino pareiškėjų skaičiaus, laikotarpio per kurį turi būti išmokėtos kompensacijos, ir diskonto normos:

- diskonto norma, taikoma skaičiuojant atidėjinį, pasirinkta remiantis panašių įsipareigojimų 3,93 % skolinimosi norma (2022 m. gruodžio 31 d. – 1,80 %);
- tikėtinas pareiškėjų skaičius nustatytas faktine praėjusių ketverių metų informacija. Bendra kompensacijos suma apskaičiuota remiantis klientų, kurie, tikėtina, nesikreips dėl kompensacijos, procentu – 81,86 % (2022 m. gruodžio 31 d. taikytas 76,91 % rodiklis), kurį nustato vadovybė remdamasi faktiniu 2018–2019 m. ir 2022–2023 m. kompensacijos prašiusių klientų skaičiumi, kai vidutiniškai per metus kreipiasi tik apie 1,42 % klientų (istoriniai 2021 ir 2020 metų duomenys neįtraukiami į metodikos skaičiavimus dėl metodikos nuostatų atskyrimo, kuris iškreips bendrą vidurkį);
- laikotarpis, per kurį klientai kreipis kompensacijos, – 10 metų, pradedant nuo 2022 m. Buvo taikomas papildomas 1 metų nuo paraiškos pateikimo dienos kompensacijos mokėjimo terminas (kompensacijų už servitūtų panaudojimą nustatymo metodikoje numatyta, kad kompensacija išmokama per 2 metus nuo reikalavimus atitinkančio prašymo pateikimo dienos, tačiau iš tikrųjų Bendrovė sumoka per 1 metus).

Įvertinusi pasikeitusias aplinkybes, Bendrovė nusprendė pakoreguoti atidėjinį sumažindama jo sumą nuo 8,154 mln. Eur iki 5,430 mln. Eur (28 pastaba). Nematerialiojo turto dalyje sumažėjimas buvo nuo 8,124 iki 5,277 mln. Eur (15 pastaba).

Būtina pažymėti, kad atidėjinio suma gali būti keičiama atsižvelgiant į paraišką pateikusių klientų skaičių. Toliau pateikiama jautrumo analizė:

2023 m. gruodžio 31 d.	Paraiškas pateikusių klientų skaičius, procentais							
	25%	35%	45%	55%	65%	75%	85%	95%
Atidėjinį servitutų kompensacijoms pokytis, tūkst. Eur	+3,5	+8,3	+13,0	+17,8	+22,6	+27,4	+32,1	+36,9

5.4.2. Atidėjiniai nekilnojamojo turto servitutams

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis teismas priėmė nutarimą, kuriame nurodo, kad kompensacijų už panaudotus servitutus mokėjimo metodikos nuostatos, pagrįstos koeficiento ir žemės sklypo dalies vertės nustatymo principais, prieštarauja Konstitucinei teisei ir Lietuvos Respublikos įstatymams ne tik žemės plotų, bet ir kitų nekilnojamojų daiktų atžvilgiu (dėl taikomo 0,1 koeficiento, nes sandoriu nustatomiems servitutams taikomi skirtingi principai ir koeficientas). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodikos tais atvejais, kai taikoma metodika laikytina prieštaraujančia Konstitucijai, kol nebus patvirtintos naujos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 25 d. nutarimo Nr. 725 „Dėl Vienkartinės kompensacijos, mokėtinos už naudojamąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės servitutu, maksimalaus dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) nuostatos. Metodika buvo atnaujinta pagal Konstitucinio Teismo nutarimą ir įsigaliojo 2022 m. kovo 2 d.

Metodikos taikymas buvo atnaujintas, o asmenys jau kreipėsi dėl kompensacijos už nekilnojamojo turto servitus išmokėjimo. Per 2023 metus buvo pateiktos 6 paraiškos (2022 m. – 11), kurių bendra suma – 4,9 tūkst. Eur (2022 m. – 14,0 tūkst. Eur). Bendrovė priėmė sprendimą, kad atidėjinyms negali būti patikimai įvertintas dėl šių priežasčių:

- a) neįmanoma nustatyti viso nekilnojamojo turto servitūtų ploto. Gavus prašymą nustatyti servituto plotą, būtina apsilankyti kiekvienoje vietoje;
- b) nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertės gali būti nustatytos ne visiems objektams, nes Registrų centras atlieka nekilnojamojo turto vertinimą valstybės reikmėms (masinį vertinimą). Todėl jei objektas nebuvo įtrauktas į masinio vertinimo sąrašą, jo vertės nustatyti negalima ir reikalingas individualus vertinimas.

Atitinkamai, atsižvelgiant į tai, kad pagal 37-ojo TAS reikalavimus minėtas įsipareigojimas neatitinka atidėjinio pripažinimo reikalavimų, atidėjinyms 2023 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas. Be to, Bendrovė neturi pakankamai informacijos tokio įsipareigojimo finansiniam poveikiui nustatyti ar kompensavimo tikimybei nustatyti, todėl nėra pateikiama papildoma kiekybinė informacija.

5.4.3. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) atidėjinyms

2019 m. birželio 6 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, pagal kurį Bendrovė privalo nekilnojamojo turto kadastrę įregistruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) žemei šalia Bendrovės infrastruktūros objektų ir sumokėti žemių savininkams kompensacijas už žemes. Šiame įstatyme yra nustatyti tokių specialiųjų žemės teritorijų registravimo tvarka ir principai bei numatyta, kad turi būti mokamos kompensacijos už specialiųjų žemės teritorijų naudojimą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą tvarką.

Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų pakeitimas, būtinas įgyvendinant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, įsigaliojo 2020 m. vasario 12 d., kuriame formuojamų naujų ar pertvarkomų esamų tinklų keitimo tvarka. Šiame pakeitime numatytas alternatyvus apsaugos zonų registravimo procesas (siekiant išvengti kadastro duomenų keitimo ir žemės matavimų samdymo). Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, Vyriausybė turėjo pavedimą priimti šio teisės akto pataisą, tačiau atnaujinus nekilnojamojo turto registro nuostatas, kurios įsigaliojo 2022 m. sausio 1 d., nebuvo įtvirtintos nuostatos, kaip turėtų būti registruojamos apsaugos zonos nuo 2023 m. sausio 1 d.

2022 metais pradėjus vykdyti žymų registravimą buvo peržiūrėtas procesas, ir atsižvelgus į komunikacijos poreikio sumažėjimą bei į faktinius žemės sklypų savininkų kreipinius, buvo sumažintos komunikacijos bei kontaktų centro išlaidos. Taip pat įvertinus 2022 metais prognozuojamus žymų registravimo kiekius, atitinkamai atnaujintas ir poreikis prognozuojamų įregistruoti žymų (teritorijose ir sklypuose) sukauptumui tolesniems metams.

Per 2023 m. Bendrovė nematerialiajame turte kapitalizavo 1,194 mln. Eur (2022 m. 4.672 tūkst. Eur) faktinių išlaidų, patirtų atliekant su apsaugos zonomis susijusius darbus.

Bendrovė nusprendė neregistruoti naudodamasi matavimų paslaugomis kiekvienam žemės sklypui apsaugos zonų pagal patvirtintus apsaugos zonų planus. Bendrovė nusprendė, kad dalis reikalingų lėšų bus koreguota ir skirta oro linijų palaikymui.

2023 m. sausio 1 d. Registrų centras įregistravo su apsaugos zonomis susijusius žemės sklypus nekilnojamojo turto registre pagal Bendrovės pateiktus apsaugos zonų erdvinis duomenis. Todėl Bendrovei nereikės imtis papildomų veiksmų, susijusių su apsaugos zonų registravimu, ir ji nepatirs su tuo susijusių papildomų išlaidų.

2024 m. sausio 1 d. pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimus apsaugos zonų registracija turi būti baigta 2026 m. gruodžio 31 d.

Įvertinusi 2023 metais pasikeitusias aplinkybes, Bendrovė nusprendė pakoreguoti atidėjinį turtu užtikrintos garanto registravimo išlaidoms, sumažindama jo sumą nuo 1.575 tūkst. Eur (po 2023 m. panaudojimo dėl faktinių sąnaudų) iki 987 tūkst. Eur (28 pastaba).

5.4.4. Kompensacijų už specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas) atidėjinyms

Be pirmiau minėtų dalykų, Aplinkos ministerija parengė kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką, kuris įsigaliojo 2020 m. balandžio 8 d. 2020 m. birželio 18 d. buvo gautas Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštas, kuriame paaiškinta, kad Metodikos nuostatos taikomos tiek esamam, tiek naujai pastatytam tinklui. Remiantis Metodikos nuostatomis, kompensacija už apsaugos zonas būtų mokama įregistravus apsaugos zonas, t. y. pagal supaprastintą procedūrą tai įvyktų po 2023 m., o kompensacijos dydis yra nustatomas atsižvelgus į pagrindinę sklypo paskirtį, apribojimų apimtį tam tikrus nuostolius, kuriuos patyrė sklypo savininkai kurie pagrįsti patvirtinamais dokumentais. Atsižvelgdama į šiuos metodinius reikalavimus ir turimus duomenis, Bendrovė negali patikimai įvertinti būsimų kompensacijų už įregistruotas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (saugomas teritorijas), todėl pagal 37-ąjį TAS šis įsipareigojimas neatitinka pripažinimo sąlygų ir atitinkamai nėra pripažįstamas finansinėse ataskaitose. Be to, vadovybė, neturėdama visos reikalingos informacijos, negali pateikti galimo nenumatyto įvykio kiekybinio įvertinimo.

5.5. Nustatymas, ar Bendrovė, teikdama elektros energijos pėsuntimo paslaugas veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas

Teikdama elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugas galutiniams vartotojams, Bendrovė įsigyja elektros energijos perdavimo paslaugas iš perdavimo tinklo operatoriaus. Išanalizavusi susijusias sutartis su elektros energijos perdavimo tinklo operatoriumi bei sutartis su klientais, taip pat įvertinusi taikytiną teisinį reglamentavimą, siekdama padaryti išvadą, ar Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip tarpininkė elektros skirstymo srityje, Bendrovė apsvaustė tokius argumentus:

- a. Pagal įstatymus elektros energijos pėsuntimo paslaugą sudaro: i) elektros energijos perdavimas aukštos įtampos tinklais ir (ii) skirstymo žemos ir vidutinės įtampos tinklais paslaugos. Elektros skirstymo paslaugas teikia Bendrovė. Perdavimo paslaugas teikia perdavimo sistemos operatorius.
- b. Bendrovė kontroliuoja perdavimo paslaugas prieš pėsunsdama jas galutiniam vartotojui dėl šių priežasčių:
 - Bendrovė pirmiausia yra atsakinga už elektros energijos perdavimo paslaugas galutiniams vartotojams.
 - Bendrovė prisiima nuostolių riziką nutrūkus elektros tiekimui, neatsižvelgiant į tai, ar tai buvo perdavimo ar skirstymo tinklų gedimas;
 - Bendrovė gali pati nustatyti galutinę skirstymo kainą, o perdavimo komponentas nėra tiesiogiai įtraukiamas į klientui išrašomą sąskaitą kaip tarpininko kainos elementas.

Remiantis aukščiau išvardintais argumentais, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą, kad Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigyiose iš Lietuvos elektros perdavimo tinklo operatoriaus.

5.6. Nustatymas, ar įstatymu ir sandoriu nustatyti servitutai yra nuoma

Atlikusi analizę dėl to, ar įstatymu ir sandoriu nustatytiems servitutams taikomi 16-ojo TFAS „Nuoma“ reikalavimai, Bendrovė padarė išvadą, kad netaikomi, nes įstatymu ir sandoriu nustatytiems servitutams netaikomi laiko apribojimai ir Bendrovė gali juos naudoti neribotą laikotarpį.

5.7. Nustatymas, ar Bendrovė, rinkdama VIAP mokesčius ir SGGT saugumo dedamąją, veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka VIAP mokesčius iš vartotojų ir perveda juos VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. VIAP lėšos yra naudojamos vietinei gamybai iš atsinaujinančių energijos šaltinių remti ir skatinti, elektros energijos rezervams paskirtose elektrinėse užtikrinti, ir užtikrinti kitas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas. VIAP remiamų paslaugų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Vadovybė priėmė reikšmingą sprendimą ir priėjo išvados, kad Bendrovė, rinkdama VIAP mokesčius ir SGGT saugumo dedamąsias iš klientų, veikia kaip agentas remdamasi šiais argumentais:

- Bendrovė neatsako už VIAP ir SGGT projektus / iniciatyvas, todėl neatsako už tai, kad surinkti VIAP mokesčiai ir SGGT saugumo dedamosios būtų naudojami pagal paskirtį;
- Bendrovė nepatiria su atsargomis susijusios rizikos;
- Bendrovė neturi teisinės galios nustatyti šių dedamųjų kainų.

5.8. Prekybos ir kitų gautinų sumų tikėtinai kredito nuostoliai

Bendrovė naudoja gautinų sumų vertės sumažėjimo koeficientų matricą prekybos gautinų sumų tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti. Bendrovė apskaito tikėtinius kredito nuostolius (toliau – TKN), įvertindama individualiai ar kolektyviai gautinas sumas, taikydama atidėjimų matricas, kurias Bendrovė priima savo klientų / skolininkų atžvilgiu.

TKN kitoms gautinoms sumoms ir sutarčių turtui apskaičiuojami atliekant individualų vertinimą.

Trumpalaikėms prekybos gautinoms sumoms, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito vertės sumažėjimo nuostolius viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo.

5.8.1. Bendrasis TKN vertinimas naudojant atidėjimų matricą

Trumpalaikėms prekybos gautinoms sumoms, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito vertės sumažėjimo nuostolius viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Bendrovė naudoja atidėjimų matricą, kad apskaičiuotų atidėjimą už nuostolius dėl prekybos gautinų sumų su skirtingais terminais ir pradelstų mokėjimo terminų. Siekiant apskaičiuoti tikėtinius kredito nuostolius, prekybos gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes, t. y. gautinos sumos iš AB „Ignitis grupė“ įmonių, kitų verslo klientų ir fizinių asmenų. Neatgaunamumo analizė atliekama už tris paskutinius metus, siekiant nustatyti bendrą įsipareigojimų nevykdymo rodiklį.

Svarstymai susiję su istoriškai stebėtų įsipareigojimų nevykdymo lygiu, prognozuojamomis ekonominėmis sąlygomis ir TKN, reikalauja reikšmingų įvertinimų. TKN suma yra jautri ateities ekonomikos prognozėms bei kitų aplinkybių pasikeitimams. Bendrovės ankstesnių kredito nuostolių patirtis ir ekonominių sąlygų prognozė ateityje taip pat gali neatspindėti faktinio kliento įsipareigojimų nevykdymo. Informacija apie Bendrovės prekybos gautinų sumų TKN atskleista 19 pastaboje.

Vertinimo dieną nesant patikimų informacijos šaltinių apie skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, Bendrovė vertina skolą taikydama bendrąjį vertinimą.

5.9. Bendrovės buitinių ir nebutinių vartotojų lėšų atskyrimas

Bendrovė priėmė svarbų sprendimą dėl 2022 m. gruodžio ir 2023 m. gruodžio mėn. valstybės biudžeto administruojamų lėšų, esančių Bendrovės atsiskaitomosiose sąskaitose, skirtų dalinėms kompensacijoms buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Lėšos, skirtos dalinėms kompensacijoms vartotojams, pervedamos į specialiai tam skirtas atskiras atsiskaitomąsias sąskaitas, kurių paskirtis aiškiai apibrėžta su Lietuvos Respublikos finansų ministerija sudarytose valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyse. Bendrovė negali disponuoti šiomis lėšomis, jų neinvestuoja ir negauna iš jų jokių palūkanų ar kitų pajamų. Pažymėtina, kad Bendrovės kredito rizika yra susijusi su šių sutarčių vykdymu, o valstybės biudžeto lėšų išmokėjimas kompensacijų gavėjams yra minimalus, nes Bendrovė nėra atsakinga už nurodytiems subjektams dalinėms kompensacijoms išmokėtų lėšų netinkamą panaudojimą ir neprisiima galimų kredito nuostolių. Dėl šios priežasties Bendrovė šių pinigų nepripažįsta finansinės padėties ataskaitoje. Administruojamų valstybės biudžeto lėšų likutis sąskaitose 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 11.800 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d.: 283.395 tūkst. Eur). Šios lėšos gavėjams buvo išmokėtos ir (arba) gražintos Lietuvos Respublikos finansų ministerijai 2024 m. sausio mėn.

6. Veiklos segmentai

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra valdyba.

Remiantis vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du veiklos segmentus: elektros energijos skirstymo ir perdavimo bei dujų skirstymo. Visas Bendrovės turtas ir klientai yra Lietuvos Respublikoje. Elektros energijos skirstymo ir perdavimo segmento pajamas apima: elektros energijos paskirstymo pajamas, garantinio tiekimo pajamas, kitus elektros ir susijusių paslaugų pirkimus, taip pat elektros naujų vartotojų prijungimo ir galios didinimo pajamas bei kitas pajamas pagal sutartis su klientais ir kitas pajamas. Dujų skirstymo segmentas apima su dujomis susijusias pajamas, pajamas iš dujų naujų vartotojų prijungimo ir galios didinimo, bei kitas pajamas pagal sutartis su klientais bei kitas pajamas.

Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir sudaromos finansinės ataskaitos. Pagrindiniai veiklos rodikliai yra pakoreguotas pelnas neatskaičius palūkanų, mokesčiai, nusidėvėjimas ir amortizacija (pakoreguotas EBITDA – ne pagal TFAS taikomas alternatyvus veiklos rodiklis). Vadovybė taip pat analizuoja kiekvieno veiklos segmento investicijas. Visi rodikliai skaičiuojami remiantis finansinėse ataskaitose pateiktomis duomenimis ir patikslintais vadovybei atliekant koregavimus, susijusius su pozicijomis, kurios nėra apibrėžtos pagal TFAS nuostatas.

Bendrovės vadovybė pagrindinius veiklos rodiklius skaičiuoja taip:

Veiklos rodiklis	Skaičiavimas
EBITDA	Iš viso pajamų ir kitų pajamų - elektros energijos, dujų ir kitų paslaugų pirkimas - darbo užmokestis ir susijusios išlaidos - remonto ir priežiūros išlaidos - kitos išlaidos
Koreguotas EBITDA	EBITDA + vadovybės koregavimai
Investicijos	Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai + nematerialiojo turto įsigijimai + turtas, įsigytas įsigyjant dukterines įmones + kito finansinio turto įsigijimai + investicinio turto įsigijimai + išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą - išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą, perklasifikuoti į ilgalaikio materialiojo arba nematerialiojo turto įsigijimus

6.1. Vadovybės koregavimai, koreguotas EBITDA

Vadovybės koregavimai apima laikinuosius reguliacinius skirtumus.

Koreguotas EBITDA – tai EBITDA, kuris koreguojamas atsižvelgiant į vadovybės koregavimus. Visi vadovybės koregavimai gali turėti tiek teigiamą, tiek neigiamą įtaką einamųjų metų rezultatams.

Vadovybės manymu, koreguoto EBITDA rodikliai tiksliau atspindi veiklos rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių, kadangi parodo, kiek Bendrovė realiai uždirbo ataskaitiniais metais:

- eliminuojant skirtumus tarp VERT nustatyto leistino uždirbti ir faktiškai uždirbto ataskaitinio laikotarpio pelno (laikinieji reguliaciniai skirtumai);
- koreguojant įtaką, nesusijusią su pagrindine Bendrovės veikla ar susijusią su kitais laikotarpiais.

Vadovybės koregavimai naudojami skaičiuojant koreguotą EBITDA:

Segmentas / vadovybės koregavimai, tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už praėjusius laikotarpius	41.696	31.680
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už ataskaitinį laikotarpį	(153.811)	(15.204)
Iš viso vadovybės koregavimų įtaka koreguotam EBITDA	(112.115)	16.476

Koreguoto EBITDA rezultatai pateikiami po vadovybės koregavimų, kuriuos sudaro laikinųjų reguliacinių skirtumų įtaka dėl VERT sprendimų, ir atimant einamaisiais metais susidariusį skirtumą tarp VERT leistinos ir vadovybės vertinimu apskaičiuotos investicijų grąžos. Koregavimo suma 2023 m. ataskaitiniam laikotarpiui buvo lygi 112.115 mln. Eur (2022 m. – 16.5 mln. Eur). Šis koregavimas apima:

- laikinuosius ankstesnių laikotarpių reguliavimo skirtumus, kurie buvo padengti per tarifus, nustatytus ataskaitiniam laikotarpiui – 41,7 mln. Eur (2022 m. – 31,7 mln. Eur). Šios sumos yra apskaičiuotos remiantis VERT paskelbtomis pažymomis;
- per ataskaitinį laikotarpį susidariusias naujas laikinųjų reguliavimo skirtumų sumas – (153,8) mln. Eur (2022 m. – (15,2) mln. Eur). Einamųjų metų perskaičiavimo rezultatas yra paremtas vadovybės vertinimu lyginant, VERT pateiktą informaciją apie laikotarpio investicijų grąžą, ir turimą aktualią einamojo periodo finansinę informaciją.

Toliau lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie segmentus už 2023 ir 2022 m.

tūkst. Eur	Elektros energijos skirstymas ir perdavimas		Dujų skirstymas		Iš viso	
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.
<i>TFAS¹</i>						
Su elektros energija susijusios pajamos	493.980	619.042	-	-	493.980	619.042
Su dujomis susijusios pajamos	-	-	73.168	42.089	73.168	42.089
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	23.434	18.325	2.459	2.404	25.893	20.729
Kitos pajamos	1.412	1.595	0.237	0.197	1.643	1.792
Iš viso pajamų pagal sutartis su klientais ir kitų pajamų	518.826	638.961	75.858	44.691	594.684	683.652
Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai	(127.200)	(382.803)	(8.278)	(15.848)	(135.487)	(398.651)
Darbo užmokesčio ir susijusios pajamos	(54.736)	(45.979)	(17.159)	(18.519)	(71.895)	(64.498)
Remontų ir techninės priežiūros sąnaudos	(42.205)	(27.865)	(3.978)	(2.847)	(46.183)	(30.713)
Kitos sąnaudos	(37.613)	(30.199)	(8.710)	(8.955)	(46.324)	(39.153)
EBITDA	257.071	152.116	37.724	(1.479)	294.795	150.637
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(87.153)	(79.631)	(16.896)	(13.282)	(104.049)	(92.913)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymai, perkainojimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai	(1.274)	(11.317)	(0.439)	(0.488)	(1.713)	(11.805)
Veiklos pelnas (nuostoliai) (EBIT)	168.643	61.168	20.390	(15.249)	189.033	45.919
<i>Koregavimai²</i>						
EBITDA	257.071	152.116	37.724	(1.479)	294.795	150.637
Vadovybės koregavimai	(96.545)	(6.316)	(15.570)	22.792	(112.115)	16.476
Koreguotas EBITDA	160.526	145.800	22.155	21.312	182.680	167.113

¹Pateikiamos sumos pagal šių finansinių ataskaitų pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitą.

²Koreguoto EBITDA ir koreguoto EBIT rodikliai, kurie abu yra – ne TFAS nustatyti alternatyvūs veiklos rodikliai, pateikiami taip kaip juos seka vadovybė, kadangi vadovybės manymu šie koreguoti rodikliai tiksliau atspindi atitinkamo periodo veiklos rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių.

7. Pajamos pagal sutartis su klientais

7.1. Informacija apie išskaidytas pajamas

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Su elektros energija susijusios pajamos		
Elektros perdavimo ir skirstymo pajamos	452.996	532.933
Garantinio tiekimo pajamos	29.954	75.741
Pajamos už kitą su elektra susijusią veiklą	11.030	10.368
Su dujomis susijusios pajamos		
Dujų skirstymo pajamos	73.118	41.920
Dujų pardavimo pajamos	50	169
Kitos pajamos		
Naujų vartotojų prijungimo ir galios padidinimo mokesčių pajamos	13.278	11.827
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	12.615	8.902
Iš viso	593.041	681.860

Bendrovės pajamos pagal prekių ar paslaugų perdavimo periodiškumą:

	2023 m.	2022 m.
Veiklos įsipareigojimai įvykdomi per laikotarpį	584.089	674.107
Veiklos įsipareigojimai įvykdomi konkrečiu momentu	8.952	7.753
Iš viso	593.041	681.860

7.2. Sutarčių likučiai

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	19	64.588	77.585
Sutarčių turtas		190	82
Kitos sukauptos pajamos		190	82
Sutarčių įsipareigojimai		348.690	316.088
Gauti išankstiniai apmokėjimai	30.2	48.746	46.057
Ateinančių laikotarpių pajamos	30.1	299.944	270.031

Per ataskaitinį laikotarpį taikyti vertinimo metodai ar padarytos reikšmingos prielaidos vertinant gautinų sumų pagal sutartis su klientais vertės sumažėjimą nepasikeitė. Pripažinti tikėtini kredito nuostoliai (jei tokių yra) atskleidžiami 19–20 pastabose.

7.3. Sutarčių kainos paskirstymas likusiems veiklos įsipareigojimams

Visi Bendrovės veiklos įsipareigojimai klientams suteikia Bendrovei teisę gauti tokios sumos atlygį iš kliento, kuris tiesiogiai klientui atitinka iki tam tikros datos Bendrovės baigtos vykdyti veiklos vertę, todėl Bendrovė taiko 15 TFAS 121 straipsnyje numatytą praktinę priemonę ir neatskleidžia sutarčių kainos paskirstymo likusiems veiklos įsipareigojimams.

7.4. Teisės į gražintas prekes ir mokėtini įsipareigojimai

Bendrovė nėra pasirašiusi reikšmingų sutarčių, kuriose būtų nustatytos kliento teisės gražinti prekes.

7.5. Veiklos įsipareigojimai

Veiklos įsipareigojimai laikomi įvykdytais, kai paslauga yra suteikta, apmokėjimo terminas įprastai yra 30 dienų nuo paslaugos suteikimo. Daugiau informacijos apie veiklos įsipareigojimų vykdymą, sąskaitų išrašymą, yra pateikta 3.2 pastaboje.

8. Kitos pajamos

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Nuomos pajamos	362	332
Delspinigiai, prilyginami palūkanoms	256	710
Ilgalaikio turto perleidimo pelnas	(37)	-
Kitos pajamos	962	750
Iš viso:	1.643	1.792

9. Elektros, gamtinių dujų ir kitų paslaugų pirkimai

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Gamtinių dujų ir susijusių paslaugų pirkimai dujų prekybai	127.110	382.734
Elektros ir susijusių paslaugų pirkimai elektros prekybai	7.871	15.488
Kiti pirkimai	506	429
Iš viso:	135.487	398.651

10. Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Darbo užmokesčio sąnaudos	65.720	58.977
Socialinio draudimo įmokos	1.303	1.511
Išmokų darbuotojams atidėjinio pokytis	1.075	708
Sukaupto atostogų rezervo pokytis	606	885
Išėtinės kompensacijos	592	471
Papildomas darbo užmokestis (darbas už kelis darbuotojus)	2.599	1.946
Iš viso	71.895	64.498

11. Vertės sumažėjimo, perkainojimo ir nurašymo sąnaudos

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	2.784	4.103
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai (atstatymas) (16.3 pastaba)	(1.071)	7.702
Iš viso	1.713	11.805

12. Kitos sąnaudos

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m. (pakeista) ¹
Telekomunikacijų ir IT paslaugos ¹	14.901	12.651
Turto valdymas ir administravimas	10.889	9.450
Klientų aptarnavimas	3.878	4.519
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	3.677	4.052
Žmonės ir kultūra	2.916	2.327
Finansai ir apskaita	595	1.076
Teisinės paslaugos	582	563
Komunikacija	450	503
Tvarumas	46	35
Kita	8.390	3.977
Iš viso	46.324	39.153

¹ Dalis sumų nesutampa su 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiomis finansinėmis ataskaitomis, nes Bendrovė pelno (nuostolių) ataskaitoje perklasifikavo 12.651 tūkst. Eur iš Telekomunikacijų ir IT paslaugų sąnaudų į kitas sąnaudas.

13. Finansinė veikla

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Palūkanų pajamos faktinių palūkanų norma	219	75
Kitos finansinės veiklos pajamos	41	1
Finansinių pajamų iš viso	260	76
Palūkanų sąnaudos	18.530	15.218
Nuomos įsipareigojimų palūkanų ir diskonto sąnaudos	318	133
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	165	24
Finansinių sąnaudų iš viso	19.013	15.375
Finansinė veikla iš viso	(18.753)	(15.299)

14. Pelno mokesčiai

14.1. Pripažinta pelno (nuostolių) straipsniuose

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Atidėtojo mokesčio sąnaudos (pajamos)	15.812	(299)
Iš viso	15.812	(299)

14.2. Efektyvus pelno mokesčio sutikrinimas

Pelno mokestis, apskaičiuotas Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų taikant Bendrovei taikytiną pelno mokesčio tarifą:

tūkst. Eur	2023 m.	2023 m.	2022 m.	2022 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		170.280		30.825
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos) taikant 15 proc. tarifą	15,00%	25.542	15,00%	4.624
Neapmokestinamos pajamos ir apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	1,59%	2.705	3,47%	1.071
Investicinio projekto lengvata	(7,23%)	(12.318)	(19,45%)	(5.994)
Parama	(0,07%)	(117)	-	-
Iš viso	9,29%	15.812	(0,97%)	(299)

Pelno mokestis apskaičiuojamas nuo pelno prieš mokesčius. Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2023 ir 2022 m. buvo 15 proc. Investicinio projekto lengvata įtraukta į 2023 m. investicinio projekto lengvatą ir lengvata iš ankstesnių laikotarpių, kuriai nebuvo pripažintas atidėtojo mokesčio turtas.

14.3. Atidėtasis mokestis

tūkst. Eur	2021 m. gruodžio 31 d. ¹	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose	2022 m. gruodžio 31 d. ¹	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose	2023 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo mokesčio turtas							
Naujų vartotojų prijungimo mokesčių pajamų pripažinimo skirtumas	12.771	(720)	-	12.051	(720)	-	11.331
Atsargų nurašymas ir gautinų sumų vertės sumažėjimas	349	98	-	447	239	-	687
Sukauptos sąnaudos	1.768	98	-	1.866	(1.281)	-	585
Elektros energijos perdeklaravimas	1.915	4.885	-	6.800	(6.800)	-	-
Nuomos įsipareigojimai (16 TFAS)	1.681	(597)	-	1.084	296	-	1.380
Nepanaudota investicinio projekto pelno mokesčio lengvata	3.361	(895)	-	2.466	(737)	-	1.729
Atidėtojo mokesčio turtas	21.845	2.869	-	24.714	(9.003)	-	15.712
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas							
Finansinės ir mokesstinės verčių skirtumai (IMT)	(34.296)	(3.384)	262	(37.418)	(6.703)	(146)	(44.267)
Investicinio projekto pelno mokesčio lengvata	(765)	170	-	(595)	150	-	(445)
Naudojimo teise valdomas turtas (16 TFAS)	(1.655)	609	-	(1.046)	(291)	-	(1.337)
Dotacijų mokesčių ir finansinių verčių skirtumai	(3.157)	35	-	(3.122)	35	-	(3.087)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(39.873)	(2.570)	262	(42.181)	(6.809)	-	(49.136)
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	(18.028)	299	262	(17.467)	(15.812)	(146)	(33.424)

¹ Dalis sumų nesutampa su 2021 ir 2022 metų finansinėmis ataskaitomis dėl priimtų 12 TAS pakeitimo reikalavimų (3.1.1 pastaba). Bendrovė pripažino atskirą atidėtojo mokesčio turtą, susijusį su nuomos įsipareigojimais ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimą, susijusį su naudojimo teise valdomu turtu (2021 m. gruodžio 31 d. atidėtojo mokesčio turtas – 1.681 tūkst. Eur ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimas – 1.655 tūkst. Eur, 2022 m. gruodžio 31 d. – 1 084 tūkst. eurų atidėtojo mokesčio turto ir 1 046 tūkst. eurų atidėtojo mokesčio įsipareigojimus).

Lietuvoje mokesčiai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė pakeičia veiklą, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Perkeliamų mokesčių nuostolių suma negali viršyti 70 proc. mokesčių mokėtojo finansinių metų apmokestinamojo pelno.

2023 m. gruodžio 31 d. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturi laikinųjų skirtumų, dėl kurių nebuvo pripažintas atidėtojo mokesčio turtas.

15. Nematerialusis turtas

tūkst. Eur	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Programinės įrangos kūrimas	Servitutai ir apsaugos zonos	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2022 m. sausio 1 d.	216	19.678	288	7.225	33.567	60.974
Įsigijimai	4	-	-	10.371	-	10.375
Perklasifikavimai tarp grupių	12	1.068	-	(1.080)	-	-
Perklasifikuota (i) iš ilgalaikio nematerialiojo turto	-	-	-	189	-	189
Servitutų ir apsaugos zonų perskaičiavimas (5.6 pastaba)	-	-	-	-	(10.662)	(10.662)
Įsigijimo savikaina 2022 m. gruodžio 31 d.	232	20.746	288	16.705	22.905	60.876
Sukaupta amortizacija 2022 m. sausio 1 d.	(213)	(14.052)	(263)	-	-	(14.528)
Amortizacija	(3)	(2.806)	(11)	-	-	(2.820)
Sukaupta amortizacija 2022 m. gruodžio 31 d.	(216)	(16.858)	(274)	-	-	(17.348)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	16	3.888	14	16.705	22.905	43.528
Įsigijimo savikaina 2023 m. sausio 1 d.	232	20.746	288	16.705	22.905	60.876
Įsigijimai	-	-	-	12.957	1.194	14.151
Perklasifikavimai tarp grupių	2	15.701	-	(15.703)	-	-
Perklasifikuota (i) ilgalaikį materialųjį turtą	-	-	-	2.007	-	2.007
Servitutų ir apsaugos zonų perskaičiavimas (5.6 pastaba)	-	-	-	-	(3.435)	(3.435)
Įsigijimo savikaina 2023 m. gruodžio 31 d.	234	36.447	288	15.966	20.664	73.599
Sukaupta amortizacija 2023 m. sausio 1 d.	(216)	(16.858)	(274)	-	-	(17.348)
Amortizacija	(6)	(4.348)	(11)	-	-	(4.365)
Sukaupta amortizacija 2023 m. gruodžio 31 d.	(222)	(21.206)	(285)	-	-	(21.713)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	12	15.241	3	15.966	20.664	51.886

15.1. Visiškai amortizuotas nematerialusis turtas

2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės visiškai amortizuoto, bet veikloje naudojamo ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo savikaina:

tūkst. EUR	2022 m. gruodžio 31 d.	2023 m. gruodžio 31 d.
Patentai ir licencijos	53	-
Programinė įranga	3.145	-
Kitas nematerialusis turtas	108	-
Pilnai amortizuoto turto įsigijimo savikaina iš viso	3.306	-

15.2. Įsigijimo įsipareigojimai

2023 ir 2022m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo reikšmingų ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo įsipareigojimų, kurie turi būti įvykdyti vėlesniais metais.

15.3. Įkeistas turtas

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeisto ilgalaikio nematerialiojo turto.

15.4. Servitutai ir apsaugos zonos

Nematerialaus turto „Servitutai ir apsaugos zonos“ judėjimas per 2023 metus pateikiamas žemiau:

Servitutai ir apsaugos zonos, tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	Pasikeitimas	2023 m. gruodžio 31 d.
Įstatyminiai servitutai – atidėjiny (5.4.1 pastaba)	8.124	(2.847)	5.277
Apsaugos zonos – atidėjiny (5.4.2 pastaba)	1.575	(588)	987
Įstatyminiai ir sutartiniai servitutai – įsigijimo savikaina	6.187	411	6.598
Apsaugos zonos – įsigijimo savikaina	7.019	783	7.802
Servitutai ir apsaugos zonos, iš viso	22.905	(2.241)	20.664

15.5. Nematerialiojo turto įsigijimai pagal veiklos segmentus

2023 m. nematerialiojo turto įsigijimai sudarė 14.151 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir paskirstymo veiklos segmentu, sudarė 12.662 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 1.489 tūkst. Eur.

2022 m. nematerialiojo turto įsigijimai sudarė 10.375 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir paskirstymo veiklos segmentu, sudarė 9.296 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 1.079 tūkst. Eur.

16. Ilgalaikis materialusis turtas

tūkst. Eur	Žemė ¹	Pastatai ¹	Elektros tinklai ir jų statiniai ¹	Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2023 m. sausio 1 d.	-	-	1.432.691	435.542	2.862	22.683	107.647	2.001.425
Įsigijimai	-	-	618	-	-	653	329.701	330.972
Perkainojimas	-	-	2.041	-	-	-	-	2.041
Pardavimai	-	-	(3.771)	(30)	-	(60)	-	(3.861)
Nurašymai	-	-	(2.243)	(119)	-	(11)	(498)	(2.871)
Perklasifikavimai iš (j) nebaigtos statybos	-	-	323.037	11.382	-	3.094	(337.513)	-
Perklasifikavimas iš (j) nematerialiojo turto	-	-	-	-	-	-	(2.007)	(2.007)
Įsigijimo savikaina 2023 m. gruodžio 31 d.	-	-	1.752.373	446.775	2.862	26.359	97.330	2.325.699
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2023 m. sausio 1 d.	-	-	(73.719)	(114.267)	(1.529)	(7.860)	-	(197.375)
Nusidėvėjimas	-	-	(82.633)	(11.813)	(722)	(2.438)	-	(97.606)
Pardavimai	-	-	862	17	-	26	-	905
Nurašymai	-	-	190	53	-	10	-	253
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2023 m. gruodžio 31 d	-	-	(155.300)	(126.010)	(2.251)	(10.262)	-	(293.823)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	-	-	1.597.073	320.765	611	16.097	97.330	2.031.876

¹ 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto grupių perklasifikavimus, kad finansinių ataskaitų vartotojams teiktų patikimesnę informaciją. Su elektros tinklais tiesiogiai susijusias sumas „Žemė“, „Pastatai“ ir „IT ir telekomunikacijų įranga“ Bendrovė perklasifikavo į „Elektros tinklų ir jų statinių“ grupę. Atitinkamai Bendrovė 2022 m. sausio 1 d. atliko šiuos perklasifikavimus.

Bendrovės metinės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Žemė ¹	Pastatai ¹	Elektros tinklai ir jų statiniai ¹	Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Išigijimo savikaina 2022 m. sausio 1 d.	79	40.915	1.166.416	407.239	2.717	6.936	19.224	103.937	1.747.463
Pertvarkyta	(79)	(40.915)	47.930	13.564	-	(6.936)	-	-	13.564
Išigijimo savikaina 2022 m. sausio 1 d.	-	-	1.214.346	420.803	2.717	-	19.224	103.937	1.761.027
Išigijimai	-	-	761	14	144	-	522	253.201	254.642
Perkainojimas	-	-	(9.448)	-	-	-	-	-	(9.448)
Pardavimai	-	-	(54)	-	-	-	-	-	(54)
Nurašymai	-	-	(4.020)	(631)	-	-	(72)	(60)	(4.783)
Perklasifikavimai iš (i) nematerialiojo turto	-	-	-	-	-	-	-	(189)	(189)
Perklasifikavimai iš (i) nebaigtos statybos	-	-	231.335	15.397	1	-	2.499	(249.232)	-
Perklasifikavimai tarp grupių	-	-	(248)	(3)	-	-	251	-	-
Perklasifikavimai iš (i) naudojimo teise valdomo turto	-	-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
Perklasifikavimas iš (i) atsargų	-	-	19	(38)	-	-	259	-	240
Išigijimo savikaina 2023 m. gruodžio 31 d.	-	-	1.432.691	435.542	2.862	-	22.683	107.647	2.001.425
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2023 m. sausio 1 d.	-	(49)	-	(97.826)	(800)	-	(5.354)	-	(104.029)
Perklasifikavimai	-	49	(192)	(7.259)	-	-	143	-	(7.259)
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2023 m. sausio 1 d.	-	-	(192)	(105.085)	(800)	-	(5.211)	-	(111.288)
Nusidėvėjimas	-	-	(73.754)	(9.615)	(729)	-	(2.432)	-	(86.530)
Perkainojimas	-	-	243	395	-	-	42	-	680
Pardavimai	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Perklasifikavimas iš (i) atsargų	-	-	(19)	38	-	-	(259)	-	(240)
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2023 m. gruodžio 31 d	-	-	(73.719)	(114.267)	(1.529)	-	(7.860)	-	(197.375)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	-	-	1.358.972	321.275	1.333	-	14.823	107.647	1.804.050

¹ 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto grupių perklasifikavimus, kad finansinių ataskaitų vartotojams teiktų patikimesnę informaciją. Su elektros tinklais tiesiogiai susijusias sumas „Žemė“, „Pastatai“ ir „IT ir telekomunikacijų įranga“ Bendrovė perklasifikavo į „Elektros tinklų ir jų statinių“ grupę. Atitinkamai Bendrovė 2022 m. sausio 1 d. atliko šiuos perklasifikavimus.

Bendrovės 2023 m. kapitalizuotos palūkanos į ilgalaikį materialųjį turtą atitinkančius kriterijus sudarė 1.631 tūkst. Eur, taikyta vidutinė palūkanų norma – 2,88 proc. (2022 m. kapitalizuotos palūkanos buvo 853 tūkst. Eur, taikyta vidutinė palūkanų norma – 2,21 proc.)

2023 m. dalis kito ilgalaikio materialaus turto buvo apskaityta perkainota verte (13.2 mln. Eur), kita dalis - savikainos metodu (2.9 mln. Eur). 2022 m. dalis nebaigtos statybos turto buvo apskaityta perkainota verte (95.9 mln. Eur), kita dalis – savikainos metodu (1.4 mln. Eur).

16.1. Elektros veiklos segmento PGV

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir turtas kitose grupėse) 2023 m. gruodžio 31 d. yra 1.692.1 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1.465.9 mln. Eur).

Kaip nurodyta 5.2 pastaboje, Bendrovė atliko šio CGU tikrosios vertės įvertinimą ir nusprendė neatlikti viso perkainojimo. Tam Bendrovė išanalizavo, ar 2021 m. atliekant pilną perkainojimą padarytos prielaidos reikšmingai nepasikeitė – buvo nustatyta, kad pasikeitė tik kelios prielaidos.

- diskonto norma (po mokesčių) buvo 4,33 % (5,09 % prieš mokesčius);
- VERT nustatyta gražos norma 2024 m. – 5,09 % (apytikslė diskonto norma prieš mokesčius);
- išankstinis 157.7 mln. Eur reguliavimo skirtumo gražinimo grafikas, susidaręs dėl ilgalaikio vidutinių prieaugio sąnaudų („LRAIC“) modelio, 2024–2031 m. sumažins Bendrovės pajamas 157.7 mln. Eur;
- papildomos dedamosios sumos skaičiavimo pakeitimai, kurie leis išlaikyti tvarios skolos lygį 5,5 karto, kaip nustatyta patvirtintoje metodikoje.

Tačiau šie pokyčiai neturėjo reikšmingos įtakos atsiperkamajai vertei. Kitos prielaidos reikšmingai nepasikeitė, todėl buvo naudojamos 2023 m. vertinime.

Atliekant 2023 m. gruodžio 31 d. vertinimą naudotos šios pagrindinės prielaidos:

- Diskonto norma (po mokesčių) buvo 4,33% (5,09% prieš mokesčius);
- WACC (VERT nustatyta gražos norma) 2024 m. – 5,09% (apytikslė diskonto norma prieš mokesčius);
- Nustatyta papildoma tarifo dedamoji investicijoms finansuoti, kurios pagrindu suma kasmet bus įtraukta į 2023–2026 m. ir vėlesnių laikotarpių Bendrovės reguliuojamos veiklos pajamas; kurios leis išlaikyti tvarų 5,5 karto skolos lygį, nustatytą patvirtintoje metodikoje. Vadovybės vertinimu, nors yra tikimybė, kad po prognozuojamo laikotarpio (2023–2036 m.) papildoma dedamoji (28 mln. Eur kasmet per visą prognozuojamą laikotarpį) išliks, tačiau, remiantis konservatyvia prielaida, ji nėra įtraukta į nuolatinės vertės matavimą;
- Elektros energijos segmento investicijoms taikoma ilgalaikė prognozė ir jų finansavimas pagal atnaujintą Bendrovės 10 metų investicijų planą.
- Pagal vertinimo modelį apskaičiuotas 157.7 mln Eur gražos koregavimas, susidaręs dėl pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų gražos lygio, optimizuoto ir neoptimizuoto pagal ilgalaikes vidutines prieaugio sąnaudas (angl. long run average increase costs, LRAIC) modelio, ir dėl faktinio nusidėvėjimo ir investicijų gražos lygio 2024–2031 m. sumažins Bendrovės pajamas – 157,7 mln. Eur, be to, nuo nesumokėtos dalies kasmet bus skaičiuojamos palūkanos.
- Turto tikroji vertė nustatyta taikant pajamų modelį, prognozuojant pinigų srautus iki 2038 m., atsižvelgiant į numatomas investicijų gražos koregavimus dėl LRAIC turto nusidėvėjimo ir numatomą gražos skirtumų gražinimo terminą 2018–2022 m. (2020 m. pabaigoje apskaičiuotas 40 metų laikotarpis pagal pagrindinio turto – elektros linijų – ilgalaikio turto nusidėvėjimo terminą).

Informacija apie elektros energijos PGV turto perkainojimo pajamas ir nuostolius, patirtus 2023 m., pateikta lentelėje:

tūkst. Eur	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pajamas ar nuostolius	Bendras perkainojimo rezultatas
Likutinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	970	1.071	2.041
Iš viso	970	1.071	2.041

Informacija apie elektros energijos PGV turto perkainojimo pajamas ir nuostolius, patirtus 2022 m., pateikta lentelėje:

tūkst. Eur	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pajamas ar nuostolius	Bendras perkainojimo rezultatas
Likutinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	(1.746)	(7.702)	(9.448)
Iš viso	(1.746)	(7.702)	(9.448)

Jautrumo analizė

Nestebimų įvesčių kintamumo tikrosios vertės vertinimo analizę Bendrovė atliko remdamasi šiais scenarijais:

Investicijų gražos normos (WACC) (pradedant nuo reguliavimo laikotarpio pradžios 2027 m.) ir diskonto normos kintamumo jautrumas. Galimi tikrosios vertės pasikeitimai dėl šių įvesčių pasikeitimų atskleisti lentelėje (Eur mln.):

		WACC (prieš apmokestinimą), %							
			4.22%	4.58%	4.84%	5.09%	5.34%	5.60%	5.96%
		Δ	(17)%	(10)%	(5)%	0%	5%	10%	17%
Diskonto norma (prieš apmokestinimą) %	4.22%	(17)%	16	85	135	184	232	282	351
	4.58%	(10)%	(58)	9	58	105	152	201	269
	5.09%	0%	(158)	(93)	(45)	-	45	93	158
	5.60%	10%	(251)	(188)	(142)	(98)	(55)	(9)	54
	5.96%	17%	(313)	(252)	(207)	(164)	(121)	(77)	(15)

16.2. Vertės sumažėjimo testai skaitikliams, priskirtiems elektros skirstymo PGV

2023 m. Bendrovė atliko skaitiklių, kurie yra priskirti Elektros skirstymo PGV ir apskaitomi perkainota suma, vertės sumažėjimo testą. Vertės sumažėjimo testas atliktas dėl vykstančio šių skaitiklių keitimo į SMART skaitiklius 2024–2031 m. laikotarpiu.

Vertės sumažėjimo testas parodė, kad atsiperkamoji vertė viršija turto balansinę vertę (įskaitant 2022 m. pripažintą vertės sumažėjimą). Atitinkamai Bendrovė pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažino vertės sumažėjimo nuostolių atstatymą 1.1 mln. Eur suma ir perkainojimo rezervo padidinimą 0.9 mln. Eur suma.

2022 m. Bendrovė pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažino vertės sumažėjimo nuostolį 7.7 mln. Eur ir perkainojimo rezervo sumažėjimą 1.6 mln. Eur skaitikliams.

16.3. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Jeigu ilgalaikis materialusis turtas nebūtų buvęs perkainotas, Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė būtų tokia:

tūkst. Eur	Elektros tinklai ir jų statiniai	Transporto priemonės	Bendras perkainojimo rezultatas
2022 m. gruodžio 31 d. ¹ (pertvarkyta)	1,500,221	1,271	1,501,492
2023 m. gruodžio 31 d.	1,714,173	602	1,714,775

¹ 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto grupių perklasifikavimus, kad finansinių ataskaitų vartotojams teiktų patikimesnę informaciją. Su elektros tinklais tiesiogiai susijusias sumas „Žemė“, „Pastatai“ ir „IT ir telekomunikacijų įranga“ Bendrovė perklasifikavo į „Elektros tinklų ir jų statinių“ grupę. Atitinkamai Bendrovė 2022 m. sausio 1 d. atliko šiuos perklasifikavimus.

16.4. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai ir perleidimai

2023 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai apima tokius pagrindinius nebaigtos statybos straipsnius:

- su elektros skirstymo tinklo vystymu susiję įsigijimai (kabelių linijos, modulinės transformatorinės, skaitikliai ir t.t.)
- su dujų skirstymo tinklo vystymu susiję įsigijimai (plastikiniai skirstomieji dujotiekiai ir t.t.)

Bendrovės 2023 m. ir 2022 m. kapitalinių investicijų įsipareigojimai aprašyti 31.1 pastaboje.

Bendrovė turi reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo įsipareigojimų, kuriuos turės įvykdyti vėlesniais metais. Bendrovės įsigijimo ir statybos įsipareigojimai sudarė 323.774 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 128.504 tūkst. Eur).

16.5. Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės hierarchijos lygiai

Bendrovės vadovybės vertinimu 2023 m. gruodžio 31 d. ir 2022 m. gruodžio 31 d. iš esmės viso turto, vertinamo perkainota verte likutinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jo tikrosios vertės. Visa Bendrovės pervertinto ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė priskirta 3-iam hierarchijos lygiui (tikrosios vertės hierarchijos lygiai nurodyti 3.12 pastaboje). Paskutinis perkainojimas buvo atliktas 2021 m. perkainojimas buvo atliktas viduje.

16.6. Pilnai nudėvėtas turtas, vis dar naudojamas Bendrovės veikloje

Visiškai nusidėvėjusio, bet Bendrovės vis dar naudojamo ilgalaikio materialiojo turto savikaina arba perkainota vertė buvo tokia:

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Pastatai	139	139
Elektros tinklai ir jų statiniai	17.558	2.224
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	14.368	10.845
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	2.893	3.556
Visiškai amortizuoto turto savikaina arba perkainota vertė, iš viso	34.958	16.764

16.7. Įkeistas ilgalaikis materialusis turtas

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

16.8. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai pagal veiklos segmentus

2023 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai sudarė 330.972 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 315.884 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 15.088 tūkst. Eur.

2022 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai sudarė 254.642 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 239.337 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 15.305 tūkst. Eur.

17. Naudojimo teise valdomas turtas

17.1. Bendrovės naudojimo teise valdomas turtas

tūkst. Eur	Žemė	Pastatai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	1.448	10.979	11.668	24.095
Sukaupta amortizacija	(115)	(5.436)	(7.511)	(13.062)
Likutinė vertė	1.333	5.543	4.157	11.033
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.				
Įsigijimai	47	853	61	961
Nurašymai ir perleidimai	-	-	(20)	(20)
Nusidėvėjimas	(51)	(1.952)	(2.744)	(4.747)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	1.329	4.444	1.454	7.227
2022 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	1.495	11.833	11.708	25.036
Sukaupta amortizacija	(166)	(7.389)	(10.254)	(17.809)
Likutinė vertė	1.329	4.444	1.454	7.227
Likutinė vertė 2023 m. sausio 1 d.				
Įsigijimai	9	1.406	5.147	6.562
Nurašymai ir perleidimai	-	(2)	(3)	(5)
Nusidėvėjimas	(39)	(2.121)	(2.308)	(4.468)
Nuomos sutarčių pertvarkymas	(49)	-	-	(49)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	1.250	3.727	4.290	9.267
2023 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	1.455	13.237	16.851	31.543
Sukaupta amortizacija	(205)	(9.510)	(12.561)	(22.276)
Likutinė vertė	1.250	3.727	4.290	9.267

17.2. Sąnaudos, susijusios su nuomos sutartimis, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Nusidėvėjimas	4.468	4.747
Palūkanų sąnaudos	318	133
Su trumpalaikėmis nuomomis susijusios sąnaudos (kitos sąnaudos)	-	11
Sąnaudos, susijusios su mažos vertės nuomomis (kitos sąnaudos)	-	677
Kitos nuomos sąnaudos	867	-
Nuomos sąnaudos iš viso	5.653	5.568

17.3. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimai pagal veiklos segmentus

2023 m. naudojimo teise valdomo turto įsigijimai sudarė 6.562 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 5.061 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 1.501 tūkst. Eur.

2022 m. naudojimo teise valdomo turto įsigijimai sudarė 961 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 722 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 239 tūkst. Eur.

18. Investicijos į asocijuotąsias įmones

2023 m. gruodžio 21 d. Bendrovė už 3.701 tūkst. Eur pardavė visas savo investicijas į asocijuotą įmonę UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcijas. Sandorio rezultatas - 41 tūkst. Eur pelnas – buvo pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitos Finansinių pajamų straipsnyje.

19. Prekybos gautinos sumos

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energiją	53.848	71.884
Gautinos sumos už gamtines dujas	12.399	7.847
Kitos gautinos sumos	2.678	619
Iš viso	68.925	80.350
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(4.337)	(2.765)
Iš viso:	64.588	77.585

Prekybos gautinoms sumoms palūkanos neskaiciuojamos, įprastas atsiskaitymo terminas yra 25–35 dienų.

19.1. Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas (tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai)

Nuostolių koeficientai atnaujinami sudarant metines finansines ataskaitas įvertinant ateities veiklos prognozių įtaką, kai šios prognozės rodo ekonominių sąlygų pablogėjimą per ateinančius metus, bei vartotojų rūšis. Skirtingoms vartotojų grupėms nustatomi skirtingi nuostolių koeficientai.

Žemiau pateikiamos Bendrovės prekybos gautinos sumos 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d., kurių vertinimui yra taikomas bendrasis vertinimas naudojant nuostolių koeficientų matricą:

2023 m., tūkst. Eur	Nuostolių koeficientas	Prekybos gautinos sumos	Atidėjiny nuostoliams
Nepradelsta	0,39%	27.711	109
Iki 30 dienų	3,03%	1.123	34
30–60 dienų	7,82%	537	42
60–90 dienų	11,94%	444	53
90–120 dienų	17,03%	229	39
Daugiau nei 120 dienų	53,28%	7.620	4.060
Likutinė vertė	11,51%	37.664	4.337

2022 m., tūkst. Eur	Nuostolių koeficientas	Prekybos gautinos sumos	Atidėjiny nuostoliams
Nepradelsta	0,22%	37.808	84
Iki 30 dienų	1,83%	1.530	28
30–60 dienų	7,81%	1.396	109
60–90 dienų	10,82%	1.220	132
90–120 dienų	15,74%	705	111
Daugiau nei 120 dienų	56,66%	4.061	2.301
Likutinė vertė	5,92%	46.720	2.765

Žemiau pateikiamos Bendrovės prekybos gautinos sumos, kurioms taikomas individualusis vertinimas:

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Prekybos gautinos sumos	Atidėjiny nuostoliams	Prekybos gautinos sumos	Atidėjiny nuostoliams
Nepradelsta	31.261	-	33.630	-
Iki 30 dienų	-	-	-	-
30–60 dienų	-	-	-	-
60–90 dienų	-	-	-	-
90–120 dienų	-	-	-	-
Daugiau nei 120 dienų	-	-	-	-
Likutinė vertė	31.261	-	33.630	-

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų atidėjiny nuostoliams judėjimas:

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Likutinė vertė sausio 1 d.	2.765	2.183
Atidėjiny nuostoliams per metus	1.783	947
Atidėjiny nuostoliams atstatymas	(211)	(365)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	4.337	2.765

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje „Kitos sąnaudos“.

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikroji vertė 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų likutinei vertei.

20. Kitos gautinos sumos

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos, susijusios su VIAP	6.959	-
Pridėtinės vertės mokestis (PVM)	1.215	-
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma	-	5.951
Kitos gautinos sumos	336	733
Iš viso	8.510	6.684
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(10)	(62)
Likutinė vertė	8.500	6.622

Finansinį turą 2023 m. gruodžio 31 d. sudaro 294 tūkst. Eur iš visų kitų gautinų sumų (2022 m. gruodžio 31 d.: 624 tūkst. Eur). Kitų gautinų sumų tikroji vertė 2023 m. gruodžio 31 d. ir 2022 m. gruodžio 31 d. apytikriai lygi jų likutinei.

21. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Pinigų likučiai banko sąskaitose	11.930	84.625
Iš viso	11.930	84.625

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų likutinei vertei.

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeistų ar kitaip apribotų disponuojamų lėšų bankuose.

Administruojamų valstybės biudžeto lėšų likutis 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 11.800 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d.: 283.395 tūkst. Eur) (žr. 5.9 pastabą).

Vadovybės vertinimu, TKN dėl pinigų ir pinigų ekvivalentų nėra reikšmingi, nes:

- Bendrovės pinigai ir pinigų ekvivalentai laikomi tarptautiniuose bankuose su aukštais kredito reitingais. Šiems bankams taikomi aukščiausi likvidumo, kapitalo pakankamumo, nuosavų lėšų, papildomo kapitalo rezervų ir kiti riziką mažinantys reikalavimai bei nuostatos, kurių bankai privalo laikytis ir reguliariai apie tai informuoti priežiūros institucijas.
- Bendrovė daugiausia naudojami bankų, kurių veiklą prižiūri Europos centrinis bankas, paslaugomis.
- 2023 m. didžioji dalis pinigų buvo priskirta vienam iš bankų, kuris turi aukštą kredito reitingą ir kurį tiesiogiai prižiūri ECB.

22. Nuosavas kapitalas

22.1. Įstatinis kapitalas

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Įstatinis kapitalas		
Paprastosios akcijos, Eur	894.630	894.630
Išleistos ir visiškai apmokėtos paprastosios akcijos, Eur	894.630	894.630

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 259.442.797 Eur ir buvo padalintas į 894.630.333 paprastasias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 Eur. Visos išleistos akcijos yra pilnai apmokėtos.

22.2. Dividendai

tūkst. EUR	2023	2022
Paskelbti dividendai	28.986	50.010

2023 m. kovo 28 d. Bendrovės eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas patvirtinti 2023 m. pelno paskirstymą ir paskirstyti 0,032 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 28.986 tūkst. Eur dividendų.

2022 m. balandžio 29 d. Bendrovės eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas patvirtinti 2022 m. pelno paskirstymą ir paskirstyti 0,056 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 50.010 tūkst. Eur dividendų.

23. Rezervai

23.1. Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas – tai Lietuvos Respublikos įstatymų numatytas privalomas sudaryti rezervas. Bendrovės privalo pervesti į privalomąjį rezervą 5 proc. grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas negali būti naudojamas dividendams išmokėti ir sudaromas tik būsimiems nuostoliams padengti.

Bendrovės privalomasis rezervas 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai suformuotas.

23.2. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas susidaro dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo tikrosios vertės pasikeitimų (daugiau informacijos žr. 16.3 pastaboje). Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės perkainojimo rezervo judėjimas buvo toks:

tūkst. Eur	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.	97.766	(14.665)	83.101
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(11.586)	1.738	(9.848)
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	(1.746)	262	(1.484)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	84.434	(12.665)	71.769
Likutinė vertė 2023 m. sausio 1 d.			
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(8.938)	1.341	(7597)
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	970	(146)	824
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	76.466	(11.470)	64.996

24. Paskolos

tūkst. Eur	Pastabos	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės			
Paskolos iš susijusių šalių	31	827.027	834.929
Trumpalaikės			
Paskolos iš susijusių šalių	31	7.901	7.901
Tarpusavio skolinimosi platforma		65.562	-
Sukauptos mokėtinos palūkanos	31	12.278	10.432
Iš viso		912.768	853.262

Ilgalaikių finansinių skolų grąžinimo terminai:

	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Iki 1 metų	85.741	18.333
Nuo 1 iki 2 metų	7.901	7.901
Nuo 2 iki 5 metų	442.972	184.028
Po 5 metų	376.154	643.000
Iš viso:	912.768	853.262

24.1. Įsipareigojimų vykdymas ir nepanaudoti likučiai

Bendrovė turi šias nepanaudotas finansavimo galimybes, kurių terminas baigiasi vienų metų laikotarpiu arba vėliau

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Finansavimo galimybės	84.438	110.000

Paskolų sutartyse yra numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Bendrovės įmonės įsipareigojusios laikytis. Bendrovė 2023 ir 2022 m. gruodžio 31 d. vykdė sutartyse numatytus įsipareigojimus.

25. Grynoji skola

Grynoji skola yra ne TFAS likvidumo rodiklis, kuris naudojamas skolos ir labai likvidaus Bendrovės valdomo turto santykiui nustatyti. Vadovybė seka grynosios skolos rodiklį rizikos valdymo tikslais.

Grynosios skolos likučiai:

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos	827.027	834.929
Trumpalaikės paskolos - paskolos, įskaitant sukauptas palūkanas	19.842	18.239
Trumpalaikės paskolos – Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma, įskaitant sukauptas palūkanas	65.899	94
Nuomos įsipareigojimai	9.556	7.426
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	(11.930)	(84.625)
Grynoji skola	910.394	776.063

Bendrovės grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų suderinimas:

tūkst. Eur	Turtas		Nuomos įsipareigojimai		Paskolos		Iš viso
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai		Ilgalaikiai	Trumpalaikiai	Ilgalaikės	Trumpalaikės	
Grynoji skola 2022 m. sausio 1 d.	(14.524)		6.634	4.572	649.830	63.439	709.951
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (padidėjimas) sumažėjimas	(70.101)	-	-	-	-	-	(70.101)
Gautos paskolos	-	-	-	-	193.000	-	193.000
Grąžinimas paskolų	-	-	-	-	-	(7.901)	(7.901)
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma – pasikeitimas grynąja verte	-	-	-	-	-	(47.122)	(47.122)
Nuomos mokėjimai	-	-	(4.085)	-	-	-	(4.085)
Sumokėtos palūkanos	-	-	(133)	-	-	(17.415)	(17.548)
Nepiniginiai pokyčiai							
Sukauptos mokėtinos palūkanos	-	-	-	133	-	16.071	16.204
Sudarytos nuomos sutartys	-	785	-	176	-	-	961
Nurašyti nuomos įsipareigojimai	-	-	-	(19)	-	-	(19)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	-	-	(1.091)	1.091	(7.901)	7.901	-
Perklasifikavimas į prekybos mokėtinas sumas	-	-	-	(637)	-	-	(637)
PVM nuo mokėtinų palūkanų	-	-	-	-	-	3.360	3.360
Grynoji skola 2022 m. gruodžio 31 d.	(84.625)		6.328	1.098	834.929	18.333	776.063
Grynoji skola 2023 m. sausio 1 d.	(84.625)		6.328	1.098	834.929	18.333	776.063
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (padidėjimas) sumažėjimas	72.695	-	-	-	-	-	72.695
Gautos paskolos	-	-	-	-	-	-	-
Grąžinimas paskolų	-	-	-	-	-	(7.902)	(7.902)
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma – pasikeitimas grynąja verte	-	-	-	-	-	65.562	65.562
Nuomos mokėjimai	-	-	(4.265)	-	-	-	(4.265)
Sumokėtos palūkanos	-	-	(318)	-	-	(22.294)	(22.612)
Nepiniginiai pokyčiai							
Sukauptos mokėtinos palūkanos	-	-	-	318	-	20.161	20.479
Sudarytos nuomos sutartys	-	6.153	-	409	-	-	6.562
Nurašyti nuomos įsipareigojimai	-	(14)	-	(77)	-	-	(91)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	-	(6.011)	6.011	-	(7.902)	7.902	-
Perklasifikavimai į prekybos mokėtinas sumas	-	-	-	-	-	-	-
PVM nuo mokėtinų palūkanų	-	-	-	-	-	3.979	3.979
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	(76)	-	-	-	-	(76)
Grynoji skola 2023 m. gruodžio 31 d.	(11.930)		6.380	3.176	827,027	85.741	910.394

26. Nuomos įsipareigojimai

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Minimalios įmokos		
Per pirmus metus	3.473	1.204
Nuo dviejų iki penkerių metų	5.004	5.227
Po penkerių metų	3.268	2.972
Iš viso	11.745	9.403
Būsimos finansinės sąnaudos		
Per pirmus metus	(297)	(106)
Nuo dviejų iki penkerių metų	(465)	(268)
Po penkerių metų	(1.427)	(1.603)
Iš viso	(2.189)	(1.977)
Likutinė vertė	9.556	7.426

Pagrindiniai Bendrovės nuomos įsipareigojimai susiję su pastatų ir transporto priemonių nuoma.

2023 m. gruodžio 31 d. su pastatais susiję Bendrovės nuomos įsipareigojimai siekė 3.805 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 4.517 tūkst. Eur). 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. pastatų nuomos palūkanų normos buvo nuo 0,61 iki 5,88 proc. 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusių pastatų nuomos sutarčių terminai pasibaigia 2024–2049 m. laikotarpiu.

2023 m. gruodžio 31 d. su transporto priemonėmis susiję Bendrovės nuomos įsipareigojimai siekė 4.301 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1.378 tūkst. Eur). 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. transporto priemonių nuomos palūkanų normos buvo nuo 0,72 iki 5,1 proc. 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusių transporto nuomos sutarčių terminai pasibaigia 2024–2026 m. laikotarpiu.

27. Dotacijos ir subsidijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo finansavimu ir neatlygintinai gautas turtas. Pokyčiai dotacijų straipsniuose buvo šie:

tūkst. Eur	
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.	27.168
Gautos dotacijos	13.906
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(1.184)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	39.890
Likutinė vertė 2023 m. sausio 1 d.	39.890
Gautos dotacijos	6.451
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(2.390)
Likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d.	43.951

Dotacijų amortizacija apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas. Dotacijų nurašymas apskaitomas turto perkainojimo / vertės sumažėjimo straipsniuose ir mažina šias sąnaudas.

28. Atidėjiniai

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikiai	8.163	10.689
Trumpalaikiai	3.722	3.183
Iš viso	11.885	13.872

Bendrovės atidėjinių judėjimas pateikiamas žemiau:

tūkst. Eur	Atidėjiniai servitutų kompensacijoms	Atidėjiniai išmokoms darbuotojams	Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui	Kiti atidėjiniai	Iš viso
Likutinis 2022 m. sausio 1 d.	14.376	3.618	10.687	-	28.681
Padidėjimas per laikotarpį	-	707	-	-	707
Panaudota per laikotarpį	-	-	(4.672)	-	(4.672)
Prielaidų pasikeitimo rezultatas	(6.222)	(182)	(4.440)	-	(10.844)
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	8.154	4.143	1.575	-	13.872
Likutis 2023 m. sausio 1 d.	8.154	4.143	1.575	-	13.872
Padidėjimas per laikotarpį	-	1.076	-	1.187	2.263
Panaudota per laikotarpį	-	-	(588)	-	(588)
Prielaidų pasikeitimo rezultatas	(2.724)	(938)	-	-	(3.662)
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.	5.430	4.281	987	1.187	11.885
Ilgalaikiai	4.656	3.497	-	10	8.163
Trumpalaikiai	774	784	987	1.177	3.722

Bendras atidėjinių pokytis 2023 m. (1.987) tūkst. Eur. Pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintas pokytis 2.386 tūkst. Eur, pripažintas kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje (938) tūkst. Eur ir nematerialusis turtas (3.435) tūkst. Eur (bendras atidėjinių pokytis 2022 m. (14.809) tūkst. Eur, pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintas pokytis 698 tūkst. Eur, pripažintas kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje (182) tūkst. Eur, pripažintas nematerialiajame turte (15.325) tūkst. Eur.

Bendrovės atidėjiniai ir tikėtinas ekonominės naudos išmokų laikas

Atidėjinys servitutams yra susijęs su servitutų kompensacija trečiosioms šalims, kai skirstymo operatorius (Bendrovė) ant joms priklausančios žemės stato elektros tinklus. Vienkartinė išmoka už įstatyminių servitutų naudojimą išmokama nuostoliams kompensuoti, kai trečioji šalis kreipiasi dėl kompensacijos. Bendrovės vadovybė apskaičiavo (5.4.1 pastaba), kad laikotarpis, per kurį trečiosios šalys kreipsis dėl kompensacijos, yra 10 metų, pradedant nuo 2023 m. Buvo taikomas papildomas 1 metų nuo paraiškos pateikimo dienos kompensacijos mokėjimo terminas (kompensacijų už servitutų panaudojimą nustatymo metodikoje numatyta, kad kompensacija išmokama per 2 metus nuo reikalavimus atitinkančio prašymo pateikimo dienos, tačiau iš tikrųjų Bendrovė sumoka per 1 metus).

Atidėjinys apsaugos zonų registravimui yra susijęs su Bendrovės įsipareigojimu registruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) žemei šalia Bendrovės infrastruktūros objektų. Remiantis Bendrovės vadovybės planais, apsaugos zonų registracija turėtų trukti iki 2026 m. pabaigos (5.4.3 pastaba).

Atidėjiniai išmokoms darbuotojams apima įstatymu numatytą išeitinę pensinę išmoką Bendrovės darbuotojams (3.11.3 pastaba). Ilgalaikio atidėjinio laikotarpis apskaičiuojamas kiekvienam darbuotojui naudojant aktuarines prielaidas, tarp kurių yra:

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Diskonto norma	3,37%	0,55%
Darbuotojų kaitos rodiklis	7,6%	7,7%
Metinis atlyginimo didinimas	5%	5%
Vidutinis laikas iki pensinio amžiaus (metais)	18	19

29. Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Už ilgalaikį materialųjį turtą mokėtinos sumos	37.867	45.102
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	12.125	11.020
Iš nepriklausomų elektros tiekėjų gauti depozitai	8.550	6.202
Kitos sukauptos sąnaudos	2.632	2.163
Už elektrą ir susijusias paslaugas sukauptos sąnaudos	2.612	42.098
Nekontroliuojančios dalies dividendai	2.162	2.193
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	269	20.364
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	4.339	1.456
Likutinė vertė	70.556	130.598

Eilučių vienetai „Už ilgalaikį materialųjį turtą mokėtinos sumos“, „Iš nepriklausomų elektros tiekėjų gauti depozitai“, „Nekontroliuojančios dalies dividendai“ ir „Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai“ yra finansinės priemonės.

30. Ateinančių laikotarpių pajamos ir gauti išankstiniai apmokėjimai

30.1. Ateinančių laikotarpių pajamos

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.		2022 m. gruodžio 31 d.	
	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis
Ateinančių laikotarpių pajamos pagal sutartis su klientais				
Ateinančių laikotarpių pajamos, susijusios su naujų klientų prijungimo ir galios padidinimo mokesčiais	14.079	285.862	12.380	251.014
Ateinančių laikotarpių pajamos, susijusios su elektros energijos perdeklaravimu			6.634	-
Kitos ateinančių laikotarpių pajamos	3		3	-
Likutinė vertė	14.082	285.862	19.017	251.014

Bendrovės ateinančių laikotarpių pajamų judėjimas:

tūkst. Eur	2023 m.		Iš viso
	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis	
Likutinė vertė sausio 1 d.	19.017	251.014	270.031
Padidėjimas per metus	1.699	48.125	49.824
Pripažinta pajamomis	(19.911)	-	(19.911)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	13.277	(13.277)	-
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	14.082	285.862	299.944

tūkst. Eur	2022 m.		Iš viso
	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis	
Likutinė vertė sausio 1 d.	11.247	231.759	243.006
Padidėjimas per metus	7.770	31.082	38.852
Pripažinta pajamomis	(11.827)	-	(11.827)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	11.827	(11.827)	-
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	19.017	251.014	270.031

Pajamos iš naujų klientų mokesčių pripažįstamos per vidutinį susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingojo tarnavimo laikotarpį (16 pastaba).

30.2. Gauti išankstiniai apmokėjimai

tūkst. Eur	2023 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Trumpalaikiai išankstiniai apmokėjimai pagal sutartis su klientais (sutarčių įsipareigojimai)	48.746	46.057
Trumpalaikiai išankstiniai apmokėjimai pagal kitas sutartis	447	797
Iš viso	49.193	46.854

31. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

31.1. Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2023 m. Bendrovės kapitalinių investicijų įsipareigojimai, prisiimti pagal sudarytas sutartis finansinių ataskaitų sudarymo datą, tačiau neapskaityti finansinėse ataskaitose sudarė 323 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 80 mln. Eur).

31.2. Laikini reguliavimo skirtumai

31.2.1. Elektros energijos skirstymas

Reguliavimo skirtumai nustatomi vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymo metodika (toliau – Metodika) ir yra dviejų tipų: koreguojami VERT arba įvertinti įmonės.

VERT koreguoja reguliuojamos veiklos skirtumus po pirmųjų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau po ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir viso reguliavimo laikotarpio (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), o tai sumažina pajamų lygį kitų metų reguliuojamai veiklai.

Bendrovė susitarė su reguliuotoju (VERT) pakeisti 160,0 mln. Eur reguliavimo skirtumo grąžinimo terminą į 2024–2031 m. (nuo 2024–2036 m.). Šiuo atžvilgiu VERT atnaujino papildomo tarifo dedamosios apskaičiavimo metodiką ir susiejo ją su 5,5 karto svorto viršutine riba (ESO grynoji skola/ESO pakoreguota EBITDA, abu skaičiuojami pagal NERC patvirtintą metodiką), o tai reiškia, kad jei Bendrovės svorto lygis viršija iš anksto nustatytą viršutinę ribą, papildoma tarifo dedamoji proporcingai didės.

Pagal pataisą B2C klientams reguliavimo skirtumai (57,1 mln. Eur, įskaitant sukauptas palūkanas) bus grąžinti per 2 metus ir 3 mėnesius (nuo 2024 m. balandžio 1 d. iki 2026 m. birželio 30 d.). B2B klientams (100,6 mln. Eur, įskaitant sukauptas palūkanas) grąžinimo laikotarpis yra 7 metai ir 9 mėnesiai (nuo 2024 m. balandžio 1 d. iki 2031 m. gruodžio 31 d.).

Aukščiau minėtas reguliavimo skirtumas yra susijęs su tinklų metodikos pakeitimais 2021 m. ir, savo ruožtu, perskaičiuota investicijų grąža ir D&A 2018–2021 m. laikotarpiui. Atitinkamai, sudarius susitarimą, buvo pakeista Elektros perdavimo, skirstymo ir viešojo tiekimo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymo metodika.

2022–2023 metų investicijų grąžos vertinimas bus atliktas 2024 metais, nustatant elektros skirstymo kainų viršutinę ribą 2025 metams.

2023 m. gruodžio 31 d. iš viso permokėta suma (284,3) mln. Eur (2022 m. – 194,8 mln. Eur).

31.2.2. Gamtinių dujų skirstymas

Reguliavimo skirtumai nustatomi vadovaujantis Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika (toliau – Metodika) ir yra dviejų tipų: koreguojami VERT arba įvertinti įmonės.

VERT koreguoja reguliuojamos veiklos reguliavimo skirtumus po pirmųjų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau po ketverių reguliavimo laikotarpio metų ir viso reguliavimo laikotarpio (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą), o tai keičia leidžiamų pajamų dydį kitų metų reguliuojamai veiklai.

VERT 2023 m. spalio 20 d. priimtu nutarimu Nr.O3E-1571 nustatė viršutinę gamtinių dujų skirstymo kainos ribą 2024 metams remdamasi 2023 m. spalio 19 d. išduota pažyma Nr.O5E-904.

2023 metų investicijų grąžos vertinimas bus atliktas 2024 metais, nustatant dujų skirstymo kainų ribą 2025 metams.

2023 m. gruodžio 31 d. bendra permokėta suma (14,1) mln. Eur (2022 m. – 1,2 mln. Eur per mažai).

31.3. Rusijos invazijos į Ukrainą poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms vertinimas

Bendrovė įvertino darbinę, ir kiek įmanomą, tikėtiną Rusijos įsiveržimo Ukrainoje įtaką finansinei būklei, veiklos rezultatams, pinigų srautams, ir esminėms rizikoms ir neapibrėžtumams, kurie aktualūs Bendrovei. Kadangi Bendrovė neturi jokių reikšmingų sandorių paveiktose rinkose ir paveiktose rinkose neturi dukterinių įmonių, Bendrovės vadovybė konstatavo:

- jokie koregavimai neturėtų būti atlikti tikėtinų kredito nuostolių vertinime, kadangi Bendrovė neturi likučių su paveiktomis rinkomis;
- jokie turto ar įsipareigojimų apskaitinių verčių koregavimai neturėtų būti atliekami;
- situacija neturi įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui;
- bendra galima įtaka, kuri yra stipriai susijusi su Bendrovės veiklomis, yra elektros ir dujų kainų išaugimas, galimi trikdžiai tiekimo grandinėse, taip pat išaugusi infliacija ir augančios kitų žaliavų kainos. Be to, visos šalies mastu didinamas budrumas kibernetinio saugumo srityje, o Bendrovė klasifikuojama kaip ypatingos svarbos infrastruktūros savininkė.

Kaip nurodyta pirmiau, reikšmingos Rusijos įsiveržimo į Ukrainą įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms nenustatyta. Tačiau pažymėtina, kad dėl besitęsiančio neapibrėžtumo galutinė Rusijos invazijos į Ukrainą įtaka Grupės įmonių veiklai yra nuolat vertinama.

32. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusios šalys, tūkst. Eur	Mokėtinos paskolos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos
Patronuojančioji įmonė AB „Ignitis grupė“	904.912	144	36	1.118	-	-	(18.521)
AB „Ignitis grupė“ grupės įmonės	7.856	16.383	28.508	81.209	196.463	60	(172)
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	17.794	801	103.568	75.324	-	-
Kitos susijusios šalys	-	577	8.544	175	5.669	-	-
Iš viso	912.768	34.898	37.889	186.070	277.456	60	(18.693)

Bendrovė iš kitų grupės įmonių perka paslaugas, susijusias su turto nuoma, informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugas, taip pat elektros įrenginių statybos, rekonstravimo ir techninės priežiūros darbus. Pagrindinę dalį pirkimų iš AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių sudaro elektros energijos pirkimai. UAB „EPSO – G“ grupės įmonės teikia elektros energijos ir dujų perdavimo paslaugas, viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), bei atlieka rangos darbus.

2016 m. gegužės 18 d. Bendrovė sudarė neterminuoto galiojimo AB „Ignitis grupė“ Grupės įmonių tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį, pagal kurią gali gauti trumpalaikes paskolas iš kitų Grupės įmonių. Nuo 2023 m. gegužės 25 d. vidaus skolinimo limitas yra 150.000 tūkst. Eur, jis nustatytas laikotarpiui iki 2024 m. gegužės 24 d. 1,03 proc. palūkanų norma nustatoma vienerių metų laikotarpiui ir yra tokia pati, kaip skolinantis iš komercinių bankų.

2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovės tarpusavio paskolų likutis atskleistas paskolų dalyje – 57.709 Eur buvo pasiskolinta iš patronuojančios įmonės ir 7.853 tūkst. Eur iš kitų AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių.

2022 metų pateiktoje lentelėje tarpusavio paskolų likutis atskleistas paskolų dalyje – 5.952 tūkst. Eur buvo paskolinta asocijuotoms ir kitoms AB „Ignitis grupė“ grupės įmonėms.

2022 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys, tūkst. Eur	Gautinos paskolos	Mokėtinos paskolos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos
Patronuojančioji įmonė AB „Ignitis grupė“	-	853.262	329	-	2.304	-	-	(15.155)
Asocijuotosios įmonės	206	-	5.990	-	23.548	-	-	-
AB „Ignitis grupė“ AB grupės įmonės	5.746	-	8.297	27.664	43.425	166.293	1	(38)
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	-	35.207	910	214.178	(1.714)	-	-
Kitos susijusios šalys	-	-	-	-	-	15	-	-
Iš viso	5.952	853.262	49.823	28.574	283.455	164.594	1	(15.193)

32.1. Sandorių su susijusiomis šalimis sąlygos

Atsiskaitymo terminai nustatomi per 30–90 dienų. Skolų likučiai metų pabaigoje nėra užtikrinti įkeitimais, joms nėra skaičiuojamos palūkanos, o atsiskaitymai įvyksta pinigais. 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sumokėjusi AB „Litgrid“ 200 tūkst. Eur garantijų pagal balansavimo elektros pirkimo-pardavimo sutartį (2022 m. gruodžio 31 d.:200 tūkst. Eur). Šios garantijos apskaitytos finansinės padėties ataskaitoje, eilutėje „Kitos ilgalaikės gautinos sumos“ 2023 m. Bendrovė neturėjo blogų skolų atidėjinių numatomiems kredito nuostoliams, gautinoms sumoms, kurias skolingos susijusios šalys.

32.2. Išmokos pagrindiniams vadovaujantiems asmenims

tūkst. Eur	2023 m.	2022 m.
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos pagrindiniams vadovaujantiems asmenims	323	675
Iš jų:		
Trumpalaikės išmokos	314	633
Išieitinės išmokos	9	42
Pagrindinių vadovujančių asmenų skaičius	7	8

2023 ir 2022 m. valdybos, stebėtojų tarybos nariai ir generalinis direktorius priskiriami Bendrovės pagrindiniams vadovaujantiems asmenims. Daugiau informacijos apie pagrindinius vadovujančius asmenis pateikiama „Valdymo ataskaitoje“ metiniame pranešime.

33. Finansinių priemonių tikrosios vertės

Bendrovė neturi finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte. Bendrovė atskleidžia su gautomis paskolomis susijusius finansinius įsipareigojimus.

Bendrovė atskleidžia Grupės įmonėms pagal paskolų sutartis suteiktų paskolų tikrąją vertę, kuri skaičiuojama diskontuojant būsimuosius pinigų srautus pagal rinkoje stebimą palūkanų normą. 2023 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo suteikusi reikšmingų paskolų (2023 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant svertinę vidutinę diskonto normą sudarė 4,80 proc. paskoloms, viršijančioms 1 mln. Eur, ir 4,84 proc. paskoloms, neviršijančioms 1 mln. Eur). Paskolos Grupės įmonėms priskiriamos 3-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Bendrovė atskleidžia finansinių įsipareigojimų, susijusių su paskolomis, gautomis iš Grupės įmonių pagal paskolų sutartis, tikrąją vertę, kuri skaičiuojama diskontuojant būsimuosius pinigų srautus pagal rinkoje stebimą palūkanų normą. 2023 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant svertinę vidutinę diskonto normą sudarė 6,42 proc. paskoloms, viršijančioms 1 mln. Eur, ir 5,58 proc. paskoloms, neviršijančioms 1 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 4,80 proc.). Nei 2023 m. gruodžio 31 d., nei 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo 1 mln. Eur neviršijančių paskolų. Paskolos iš Grupės įmonių priskiriamos 2-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Bendrovės finansinių įsipareigojimų, susijusių su paskolomis, gautomis pagal žaliųjų obligacijų perleidimo sutartis, sudarytas su patronuojančia įmone, tikroji vertė yra apskaičiuojama diskontuojant pinigų srautus, susijusius su kupono mokėjimais, remiantis rinkoje stebima palūkanų norma ir įprastais su patronuojančiosios įmonės obligacijų emisija susijusiais būsimaisiais mokėjimais. 2023 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant 3,95 proc. svertinę vidutinę diskonto normą (2022 m. gruodžio 31 d. – 5,01 proc.). Tam tikroms obligacijų emisijoms diskonto norma yra nustatyta kaip tam tikrų išleistų obligacijų pajamingumas. Obligacijų emisijos skola priskiriama 2-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Toliau lentelėje parodytas Bendrovės finansinių priemonių tikrosios vertės paskirstymas 2023 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius:

tūkst. Eur	Pastaba	Likutinė vertė	1-asis lygis Aktyviose rinkose kotiruojam os kainos	2-asis lygis Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi duomenys	3-iasis lygis Nestebimi duomenys	Iš viso
2023 m. gruodžio 31 d.						
Finansinės priemonės, kurių tikroji vertė atskleidžiama:						
Įsipareigojimai						
Paskolos, gautos iš Grupės įmonių	24	288.124	-	225.787	-	225.787
Paskolos, gautos iš patronuojančios įmonės	24	624.644	-	575.067	-	575.067
2022 m. gruodžio 31 d.						
Finansinės priemonės, kurių tikroji vertė atskleidžiama:						
Turtas						
Suteiktos paskolos	20	5.951			5.951	5.951
Įsipareigojimai						
Paskolos, gautos iš Grupės įmonių	24	228.618	-	184.188	-	184.188
Paskolos, gautos iš patronuojančios įmonės	24	624.644	-	537.691	-	537.691

34. Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

Reikšmingų įvykių po ataskaitinio laikotarpio iki šių finansinių ataskaitų išleidimo datos nebuvo.

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkui

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

■ Nuomonė

Mes atlikome AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų auditą. Įmonės finansines ataskaitas sudaro:

- 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita,
- tą dieną pasibaigusią metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusią metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita,
- tą dieną pasibaigusią metų pinigų srautų ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusią metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal TFAS apskaitos standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

■ Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį apskaitos profesionalų etikos kodeksą (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus) (toliau – TASESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TASESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

■ Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pajamų pripažinimas, susijęs su suvartoto elektros energijos kiekio perdeklaravimu / nepakankamu deklaravimu

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

2023 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintos pajamos iš elektros energijos persiuntimo sudaro 452 996 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.2 pastaba „Pajamos pagal sutartis su klientais“, finansinės informacijos atskleidimas – 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“, 7 pastaba „Pajamos pagal sutartis su klientais“.

Pagrindinis audito dalykas

Įmonės elektros energijos pajamos priklauso nuo privačių vartotojų suvartotos elektros energijos deklaracijų ir automatinių skaitiklių rodmenų, gautų iš verslo ir dalies privačių vartotojų. Įmonė nustatė, kad privatūs vartotojai, neturintys automatinių skaitiklių rodmenų, yra linkę deklaruoti per daug arba per mažai suvartotos elektros paskutiniiais metų mėnesiais.

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną Įmonė apskaičiuoja perdeklaruotą / nepakankamai deklaruotą suvartotą kiekį, kad apskaičiuotų faktiškai uždirbtas pajamas, kurias reikėtų pripažinti metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Be kitų dalykų, atliekant skaičiavimus atsižvelgiama į istorinį privačių vartotojų suvartojimą ir Įmonės atliktus technologinių nuostolių elektros tinkle vertinimus finansinių ataskaitų datą.

Dėl pripažintų pajamų reikšmingumo, vadovybės sprendimų, susijusių su pajamų pripažinimu, audito metu šiai sričiai teikėme daugiau dėmesio. Atitinkamai, mes nustatėme, kad tai yra pagrindinis audito dalykas.

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:

- įgijome supratimą apie Įmonės pajamų pripažinimo procesą ir jį įvertinome;
- įvertinome, ar visiems pajamų šaltiniams taikyta pajamų pripažinimo apskaitos politika atitinka taikomus finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus;
- suvartotos elektros energijos pajamų perdeklaravimui / nepakankamam deklaravimui:
 - įvertinome pajamų pripažinimo procesui taikomų pagrindinių kontrolių sukūrimą ir jų įdiegimą,
 - patikrinome modelio vidinį nuoseklumą, pagrindines formules ir perdeklaruoto/ nepakankamo deklaravimo poveikio apskaičiavimo matematinį tikslumą,
 - patikrinome Įmonės pagrindinių prielaidų ir sprendimų, naudotų apskaičiuojant perdeklaruotus / nepakankamai deklaruotus suvartotos elektros energijos kiekius, palygindami pagrindinius kintamuosius su pagrindžiančiais įrodymais,
 - įvertinome apskaičiuotos sumos išsamumą ir tikslumą, atlikdami nepriklausomą perdeklaruotų kiekių analizę, remdamiesi pagrindiniais veiklos rodikliais, įskaitant istorinių pajamų ir technologinių tinklo nuostolių informaciją, patvirtintų tarifų pokyčius, ir palygindami rezultata su faktiškai pripažintomis sumomis,

	<ul style="list-style-type: none"> įvertinome, ar atskleidimai finansinėse ataskaitose, susiję su suvartotos elektros energijos perdeklaravimu / nepakankamu deklaravimu, atitinka finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.
--	--

Elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertinimas tikrąja verte

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. – 1 692,1 mln. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.4 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“, 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; finansinės informacijos atskleidimas – 16 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Elektros energijos skirstymo pinigų generuojančiam vienetui (toliau – PGV) priskiriamas ilgalaikis materialusis turtas (angl. *Property, Plant and Equipment, PPE*) apskaitomas perkainota verte, atėmus vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

2021 m. Įmonė atliko elektros energijos skirstymo PGV priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimą ir apskaitė perkainojimo rezultatus. Vadovaujantis 16-uju TAS, kai perkainoto turto tikroji vertė reikšmingai skiriasi nuo jo likutinės vertės, Įmonė privalo atlikti tolesnį turto perkainojimą.

Kaip atskleista 16-oje finansinių ataskaitų pastaboje, galima tikrosios vertės pokytį Įmonės vadovybė įvertino naudodama diskontuotų pinigų srautų modelį.

Mes nustatėme ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės apskaičiavimą kaip svarbią mūsų audito sritį dėl sumų reikšmingumo, reikalingų reikšmingų sprendimų parenkant tinkamus vertinimo metodus ir nustatant su Įmonės vadovybės padarytomis prielaidomis susijusį neapibrėžtumą. Todėl nusprendėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.

Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:

- įvertinome atitiktą taikomiems apskaitos standartams;
- pasitelkėme savo vidinius vertinimo specialistus, kurie mums padėjo:
 - vertinant Įmonės vadovybės taikomos metodologijos tinkamumą,
 - tikrinant pagrindines diskontuotų pinigų srautų modelyje taikytas prielaidas, palyginant pardavimo apimtis ir pelno maržas su istoriniais rezultatais ir reguliavimo duomenimis bei palyginant prognozuojamas augimo ir diskonto normas su naudojamomis sektoriuje ir nustatytomis regulatoriaus,
 - analizuojant diskontuotų pinigų srautų modelio jautrumą pagrindinių prielaidų pasikeitimams, kad suprastume tokių pasikeitimų įtaką apskaičiuotai vertei; pagrindinės prielaidos apėmė pardavimo apimtis, pelno maržas, prognozuojamas augimo ir diskonto normas,
- įvertinome biudžeto sudarymo procesą (kuriuo grindžiamos prognozės) palygindami faktinius metų rezultatus su tais, kurie prognozuoti pradinėse prognozėse; pastebėjimus naudojome atlikdami jautrumo analizę;
- patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelio matematinį tikslumą;

	<ul style="list-style-type: none"> išanalizavome Įmonės finansinėse ataskaitose pateiktos informacijos, susijusios su elektros energijos skirstymo pinigų generuojančiam vienetui priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatymu, tinkamumą.
--	---

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Prekybos gautinų sumų likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje sudaro 64 588 tūkst. Eur. Pelno (nuostolių) ataskaitoje už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus pripažinti prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai iš viso sudaro 1 783 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.6.1 pastaba „Finansinis turtas“; finansinės informacijos atskleidimas – 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; 4 pastaba „Rizikos valdymas“, 19 pastaba „Prekybos gautinos sumos“.

Pagrindinis audito dalykas

Vertės sumažėjimo nuostolių dydis parodo geriausią vadovybės tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su prekybos gautinomis sumomis, įvertinimą finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Mes sutelkėme dėmesį į šią sritį, nes, įvertindama vertės sumažėjimo nuostolių dydį, vadovybė turi atlikti daug vertinimų dėl bet kokio vertės sumažėjimo sumų.

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną prekybos gautinas sumas Įmonė vertina dėl vertės sumažėjimo bendrai ir individualiai. Vertės sumažėjimo nuostolių sumą prekybos gautinoms sumoms, vertinamoms bendrai, vadovybė nustato suma, lygia tikėtiniems kredito nuostoliams (toliau – TKN), t. y. atsižvelgiant į tikimybę apskaičiuotiems kredito nuostoliams. Kredito nuostoliai yra vertinami kaip tikėtino grynujų pinigų trūkumo dabartinė vertė (t. y. skirtumas tarp Įmonės gautinų pinigų srautų ir tų, kuriuos ji tikisi gauti). Apskaičiuojant atsižvelgiama, be kita ko, į gautinų sumų apmokėjimo istoriją ir ankstesnę kredito nuostolių patirtį, ir tiek dabartinių, tiek prognozuojamų bendrųjų ekonominių sąlygų vertinimą finansinių ataskaitų dieną.

Tokiu būdu, svarbiausios vertinimo neapibrėžtumo sritys ir sprendimai, susiję su prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo pripažinimu, yra šie:

- prielaidos, naudojamos siekiant įvertinti susijusią kredito riziką ir tikėtiną kliento mokėjimų modelį;
- pozicijų, kurių kredito rizika reikšmingai padidėjo, ir pozicijų, kurių vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos (įsipareigojimų nevykdymas), nustatymas laiku.

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:

- įvertinome Įmonės vertės sumažėjimo metodikos tinkamumą, lyginant su atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais;
- nepriklausomai įvertinome į ateitį orientuotą informaciją ir makroekonominės prognozes, naudojamas vertinant TKN, tikrindami viešai prieinamą informaciją, remdamiesi mūsų žiniomis apie verslą ir aptarimais su vadovybe;
- įvertinome Įmonės TKN apskaičiavimo tikslumą ir išsamumą 2023 m. gruodžio 31 d., įskaitant:
 - pagrindinių vertės sumažėjimo modelio parametrų įvertinimą, atsižvelgiant į pačios Įmonės istorinę kredito nuostolių patirtį, mūsų supratimą apie verslą ir dabartines ekonomines tendencijas bei lūkesčius,
 - vadovybės padarytų vertės sumažėjimo prielaidų ir apskaičiavimų istorinio tikslumo retrospektyvinį įvertinimą, įskaitant nuostolių normas, lyginant su faktiniais rezultatais,
- įvertinome, ar finansinėse ataskaitose pateikti atskleidimai apie tikėtinus kredito nuostolius, susijusius su prekybos gautinomis sumomis, yra pateikti pagal atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.

Dėl susijusių sumų dydžio, taip pat sprendimų ir įvertinimų, reikalingų apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, sudėtingumo, mes manome, kad ši sritis yra susijusi su reikšminga reikšmingo iškraipymo rizika. Atitinkamai, audito metu tam skyrėme daugiau dėmesio ir nustatėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.

■ Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta 2023 m. metiniame pranešime, įskaitant Tvarumo ataskaitą, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar 2023 m. metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar 2023 m. metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- 2023 m. metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jei nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

■ Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal TFAS apskaitos standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

■ Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

■ Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2021 m. rugsėjo 27 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu buvo atnaujintas 2023 m. kovo 30 d. ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 3 metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą, kurią pateikėme Įmonei bei Grupės Audito komitetui.

Patvirtiname, kad, mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį bei finansinėse ataskaitose atskleistų paslaugų Įmonei suteikėme metinio pranešimo vertimo paslaugas.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Rokas Kasperavičius.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris pp
Atestuotas auditorius

Klaipėda, Lietuvos Respublika
2024 m. vasario 28 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada, esanti šio dokumento 106–112 puslapiuose.

6.3 Informacija apie auditorių

APŽVALGA

„KPMG Baltics“, UAB 2023 m. kovo 30 d. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo buvo pakartotinai paskirta auditoriumi 2023-2027 metų laikotarpiui. Pagal sudarytą ankstesnę sutartį, KPMG atliko 2021 ir 2022 metų Bendrovės finansinių ataskaitų auditą.

Verta paminėti, kad visi su nepriklausomu auditoriumi susiję konkursai vykdomi pagal vyraujančią geriausią praktiką. Kadangi audito konkursas vykdomas pagal viešosios teisės reikalavimus, siekiant užtikrinti konkurencingumą, pagrindinis atrankos kriterijus yra patirtis atliekant energetikos sektoriaus įmonių auditą. Visą atrankos procesą prižiūri Grupės Audito komitetas, o nepriklausomas auditorius skiriamas Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

Nepriklausomi auditoriai ir finansinis laikotarpis, per kurį buvo suteiktos audito paslaugos

2021 m. – 2023 m.

„KPMG Baltics“, UAB
Lvovo g. 101
LT-08104
Vilnius, Lietuva

PASLAUGOS IR MOKESČIAI

2022–2023 m. Bendrovei nepriklausomi auditoriai ir jos tarptautiniai partneriai teikė šias paslaugas.

Nepriklausomo auditoriaus paslaugos ir atlygis, tūkst. Eur

	2023 m.	2022 m.
Finansinių ataskaitų auditas	77	111

Remiantis Grupės politika, metinis mokesčio už ne audito paslaugas, teikiamas mūsų teisės aktų nustatyta audito atliekančio auditoriaus, negali viršyti metinio mokesčio už teisės aktų nustatyto audito paslaugas, vertinamą grupės lygiu. Viršutinė riba gali būti viršyta, jei tam pritaria patronuojančiosios bendrovės audito komitetas.

PAPILDOMA INFORMACIJA

7.1	Kita svarbi teisinė informacija	115
7.2	Informacija apie atitiktį valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms	117

7.1 Kita svarbi teisinė informacija

Šiame metiniame pranešime pateikiama informacija Bendrovės akcininkams, kreditoriams ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie Bendrovę ir jos valdomų įmonių, jei tokių turi, veiklą per 2023 m.

Metinį pranešimą parengė Bendrovės administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių, Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymų reikalavimais, tuo pačiu atsižvelgiant į Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo reikalavimus. Bendrovės vertybiniai popieriai nėra įtraukti ir jais nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje. Bendrovės įstatai nenumato daugiau reikalavimų Bendrovės metinio pranešimo turiniui negu yra numatyta aukščiau minėtuose įstatymuose.

Už metiniame pranešime pateiktą informaciją atsakinga Bendrovės vadovybė. Su pranešimu bei dokumentais, kuriais naudojantis jis buvo parengtas, galima susipažinti (iš anksto susitarus) darbo dienomis pirmadieniais–ketvirtadieniais 7.30–16.30 val., penktadieniais 7.30–15.15 val. Bendrovės centrinėje būstinėje (Laisvės pr. 10, Vilnius).

Informacija apie Bendrovę

1. Bendrovės pavadinimas: AB „Energijos skirstymo operatorius“
2. Bendrovės teisinė forma: Akcinė bendrovė
3. Įstatinis kapitalas: 259 442 796,57 Eur
4. Įregistravimo data ir vieta: 2015 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
5. Bendrovės kodas: 304151376
6. Bendrovės adresas: Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius
7. Bendrovės registras: Juridinių asmenų registras
8. Telefono numeris: 8 697 61 852
9. El. pašto adresas: info@eso.lt
10. Interneto svetainės puslapis: www.eso.lt

Teisinės pastabos

1. Svarbių įvykių po finansinių metų pabaigos neįvyko.
2. Bendrovė nenaudojo finansinių ir apsidraudimo priemonių, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, kurios būtų svarbios vertinant Bendrovės turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus.
3. Bendrovė ataskaitinio laikotarpio pradžioje savų akcijų neturėjo ir per ataskaitinį laikotarpį savų akcijų neįsigijo.
4. Bendrovė neturi filialų bei atstovybių.
5. Bendrovė numato tolimesnę tvarią esamos veiklos plėtrą, siekiant užtikrinti aukštesnį veiklos pelningumą ir turto panaudojimo efektyvumą ilgu laikotarpiu. Tyrimai bus atliekami esant poreikiui.
6. Bendrovės vykdoma veikla atitinka reikalavimus, nustatytus aplinkosaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Reikšmingi sandoriai

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei, sudaryta nebuvo.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių patronuojančios bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.), turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, taip pat sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl Bendrovės kontrolės pasikeitimo, sudaryta nebuvo.

Pagrindiniai vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su finansinių ataskaitų sudarymu, požymiai

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal ES priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Visi metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys yra apskaičiuoti pagal TFAS ir atitinka audituotas Bendrovės finansinės ataskaitas.

Bendrovei apskaitos paslaugas teikiančios įmonės darbuotojai prižiūri, kad finansinės ataskaitos būtų tinkamai rengiamos, rūpinasi, kad duomenys būtų surinkti laiku ir teisingai. Bendrovės finansinių ataskaitų rengimas, vidaus kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemos, teisės aktai, reglamentuojantys finansinių ataskaitų sudarymą, yra kontroliuojami ir valdomi.

Alternatyvūs veiklos rodikliai

Alternatyvūs veiklos rodikliai (toliau tekste ir - „AVR“)– tai vidiniam veiklos valdymo vertinimui naudojami pakoreguoti šiame pranešime pateikiami skaičiai. Šie rodikliai nėra apibrėžti tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS) ir neatitinka TFAS reikalavimų. Alternatyvių veiklos rodiklių apibrėžtys pateiktos AB „Ignitis grupė“ svetainėje ([nuoroda](#)).

Kalbos pastaba

Esant neatitikimams tarp lietuvių ir anglų kalbos dokumentų versijų, pagrindine versija laikoma lietuvių kalba parengtas dokumentas.

7.2 Informacija apie atitiktą valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms

Informacija apie atitiktą valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms

Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo punktas (pagal 2021 m. balandžio 30 d. redakciją)	Atskleidimas	Paiškinimas
II skyrius. Valstybės valdomos įmonės informacijos atskleidimas		
5. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie duomenys ir informacija:		
5.1. pavadinimas;	Taip	
5.2. kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę;	Taip	
5.3. buveinė (adresas);	Taip	
5.4. teisinis statusas, jeigu valstybės valdoma įmonė pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi;	Taip	
5.5. valstybei atstovaujančios institucijos pavadinimas ir nuoroda į jos interneto svetainę;	Taip	
5.6. veiklos tikslai, vizija ir misija;	Taip	
5.7. struktūra;	Taip	
5.8. vadovo duomenys;	Taip	
5.9. valdybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma valdyba;	Taip	
5.10. stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma Stebėtojų taryba;	Taip	Informacija skelbiama www.eso.lt
5.11. komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys, jeigu sudaromi komitetai;	Taip	
5.12. valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) valstybės valdomos bendrovės įstatiniame kapitale;	Taip	
5.13. vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais valstybės valdomai įmonei pavesta vykdyti specialųjį įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara;	Neaktualu	
5.14. informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.	Taip	
6. Siekiant viešumo dėl valstybės valdomose įmonėse sudaromų valdymo ir priežiūros organų, taip pat komitetų narių profesionalumo, skelbiami šie Aprašo 5.8–5.11 papunkčiuose nurodytų asmenų duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis. Jeigu Aprašo 5.9–5.11 papunkčiuose nurodytas asmuo yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys, tai papildomai nurodoma prie jo duomenų.	Taip	Informacija skelbiama www.eso.lt
7. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie jos dokumentai:		
7.1. įstatai;	Taip	
7.2. valstybei atstovaujančios institucijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomoje įmonėje nustatymo;	Taip	
7.3. veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi;	Taip	Informacija skelbiama www.eso.lt
7.4. atlyginimų politiką, apimančią valstybės valdomos įmonės vadovo darbo užmokesčio ir valstybės valdomoje įmonėje sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą, detaliau apibūdintą Bendrovių valdysenos kodekse, nustatantis dokumentas;	Taip	
7.5. valstybės valdomos bendrovės metiniai ir tarpiniai pranešimai, valstybės įmonės metinės ir tarpinės veiklos ataskaitos už ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį;	Taip	
7.6. ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados.	Taip	
8. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra patronuojanti bendrovė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiama įmonių grupės struktūra, taip pat dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys, interneto svetainių adresai, patronuojančios bendrovės valdomų akcijų dalis (procentais) jų įstatiniame kapitale, taip pat metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metiniai pranešimai.	Neaktualu	
9. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra kitų nei Aprašo 8 punkte nurodytų juridinių asmenų dalyvė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiami tų juridinių asmenų Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys ir jų interneto svetainių adresai.	Neaktualu	
9 ¹ . Jeigu bendrovė yra valstybės valdomos bendrovės dukterinė bendrovė ar paskesnės eilės dukterinė bendrovė, interneto svetainėje turi būti skelbiami ją patronuojančios bendrovės Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys ir nuoroda į patronuojančios bendrovės interneto svetainę.	Taip	Patronuojančios bendrovės dukterinių ir paskesnės eilės dukterinių bendrovių interneto svetainėse (jei tokia yra) skelbiama nurodyta informacija
10. Pasikeitę ar paskelbti klaidingi Aprašo 5 ir 6 punktuose, 7.1–7.4 papunkčiuose, 8, 9 ir 9 ¹ punktuose nurodyti duomenys, informacija ir dokumentai turi būti nedelsiant pakeičiami ir interneto svetainėje.	Taip	Pasikeitusi informacija ir dokumentai nedelsiant atnaujinami
11. Valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys, valstybės valdomos bendrovės metinis pranešimas, valstybės įmonės metinė veiklos ataskaita, taip pat valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo.	Taip	Dokumentai svetainėje paskelbiami per nustatytą terminą

12. Valstybės valdomos įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, valstybės valdomos bendrovės tarpiniai pranešimai ir valstybės įmonės tarpinės veiklos ataskaitos valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui.	Taip	Dokumentai svetainėje paskelbiami per nustatytą terminą	
13. Aprašo 7 punkte nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti.	Taip	Skelbiami PDF dokumentai	
III skyrius. Finansinių ataskaitų rinkinių, pranešimų ir veiklos ataskaitų rengimas			
14. Valstybės valdomos įmonės apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus.	Taip	Bendrovė apskaitą tvarko pagal TFAS	
15. Be metinių finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės valdoma bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, o valstybės įmonė – 3, 6 ir 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius.	Taip	Bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį	
16. Valstybės valdoma bendrovė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą. Valstybės įmonė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinės veiklos ataskaitos, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinę veiklos ataskaitą.	Taip	Bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą	
17. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime arba valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje, be Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme arba Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama:	Taip		
17.1. trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas;	Taip		
17.2. informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę valstybės valdomos įmonės veiklai;	Taip		
17.3. valstybės valdomos įmonės veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai;	Taip		
17.4. pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai;	Taip	Bendrovė pateikia informaciją metiniame pranešime	
17.5. specialiųjų įpareigojimų vykdymas;	Neaktualu		
17.6. investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei Investicijos per ataskaitinius metus;	Taip		
17.7. valstybės valdomoje įmonėje taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas;	Taip		
17.8. dividendų politikos įgyvendinimas valstybės valdomose bendrovėse;	Taip		
17.9. atlyginimų politikos įgyvendinimas;	Taip		
17.10. bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius;	Taip		
17.11. informacija apie Aprašo II ir III skyrių nuostatų laikymąsi: nurodoma, kaip jos įgyvendinamos, kokių nuostatų nesilaikoma, ir paaiškinama kodėl.	Taip		
18. Valstybės valdomoms bendrovėms ir valstybės įmonėms, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais.	Neaktualu		Bendrovė rengia socialinės atsakomybės ataskaitą (integruota į metinį pranešimą)
19. Jeigu Aprašo 17 punkte nurodyta informacija laikoma valstybės valdomos įmonės komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, valstybės valdoma įmonė gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.	Neaktualu		Bendrovė pateikia informaciją metiniame pranešime
20. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje gali būti pateikiama ir kita šiame Apraše nenurodyta informacija.	Taip		Metiniame pranešime pateikiama ir kita informacija
21. Valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, konsoliduotajame metiniame pranešime, o jeigu pagal teisės aktus ji neprivalo rengti konsoliduotojo metinio pranešimo, – savo metiniame pranešime pateikia įmonių grupės struktūrą, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodytus duomenis, valdomų akcijų dalį (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus. Jeigu valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, rengia konsoliduotąjį metinį pranešimą, jam <i>mutatis mutandis</i> taikomi Aprašo 17 punkto reikalavimai.	Neaktualu		
22. Valstybės valdomos bendrovės tarpiniame pranešime ar valstybės įmonės tarpinėje veiklos ataskaitoje pateikiamas trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu.	Taip	Bendrovė pateikia informaciją tarpiniame pranešime	

TRUMPINIAI

AB	Akcinė bendrovė
AVR	Alternatyvūs veiklos rodikliai – tai vidiniam veiklos valdymo vertinimui naudojami pakoreguoti šiame pranešime pateikiami skaičiai.
Bendrovė	AB „Energijos skirstymo operatorius“
EBIT	Veiklos pelningumas prieš palūkanas ir mokesčius
EBITDA	EBITDA – pelnas prieš finansinės veiklos rezultata, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją.
eNPS	Darbuotojų patirties indeksas
ES	Europos Sąjunga
ESO	AB „Energijos skirstymo operatorius“
Garantinis tiekimas	El. energijos tiekimas, siekiant užtikrinti vartotojų, kurie nustatyta tvarka nepasirinko nepriklausomo tiekėjo arba kurių pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo savo įsipareigojimų, nutraukia veiklą arba el. energijos pirkimo–pardavimo sutartį, aprūpinimą el. energija
Grupė arba „Ignitis grupė“	AB „Ignitis grupė“ įmonių grupė
GW	Gigavatas
KAD	Kintama atlygio dalis
k.d.	Kalendorinės dienos
ketv.	Ketvirtis
kt.	Kita
m.	Metai
mėnesį	Mėnesis / mėnesiai
min.	Minutė
MW	Megavatas
MWh	Megavatvalandė
n/a	Neaktualu
Nauji prijungimai ir galios padidinimai	Klientai, kurie naujai prisijungė prie elektros ar dujų skirstomojo tinklo ar esamų prisijungimo taškų galios padidinimas
OPEX	Veiklos sąnaudos
p. p.	Procentiniai punktai
PAD	Pastovioji atlygio dalis
Patronuojančioji bendrovė	AB „Ignitis grupė“ (buvusi UAB „Lietuvos energija“)
RAB	Reguliuojamo turto bazė (angl. Regulated asset base)
ROCE	Pastovaus kapitalo pelningumo rodiklis (angl. Return on Capital Employed)
ROE	Nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis (angl. Return on Equity)
ROI	Investicijų pelningumo rodiklis (angl. Return on Investment)
SAIDI	Vidutinė neplanuotų elektros energijos arba dujų persiuntimo nutraukimų trukmė
SAIFI	Neplanuotų nutrūkimų dažnis tenkantis vienam vartotojui
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
TWh	Teravatvalandė
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
VERT, reguliuotojas	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
Visuomeninis tiekimas	El. energijos tiekimo veikla, kurią teisės aktais nustatyta tvarka ir sąlygomis vykdo asmuo turintis visuomeninio tiekimo licenciją
WACC	Vidutinė svertinė kapitalo kaina (angl. Weighted average cost of capital)

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2024 m. vasario 28 d.

Mes, AB „Energijos skirstymo operatorius“ Bendrovės vadovas Renaldas Radvila, Finansų ir administravimo tarnybos vadovas Audrius Ruseckas, UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ Įmonių apskaitos skyriaus vadovas Pranas Miltenis, veikiantis pagal 2024 m. sausio 10 d. sprendimą Nr. 24_GSC_SP_0004, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, 2023 m. AB „Energijos skirstymo operatorius“ finansinės ataskaitos, parengtos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Energijos skirstymo operatorius“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o metiniame 2023 m. pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Energijos skirstymo operatorius“ būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Renaldas Radvila

Audrius Ruseckas

Pranas Miltenis

Bendrovės vadovas

Finansų ir administravimo
tarnybos vadovas

UAB „Ignitis grupės paslaugų
centras“, Įmonių apskaitos
skyriaus vadovas, veikiantis
pagal 2024.01.10 įsakymą Nr.
24_GSC_SP_0004

AB „Energijos skirstymo
operatorius“
Laisvės pr. 10, LT-04215,
Vilnius, Lietuva

+370 697 61 852
info@eso.lt
www.eso.lt

Juridinio asmens kodas
304151376
PVM mokėtojo kodas
LT100009860612